

2528_Az_Əyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2528 Sənayenin qeyri-neft sahələrinin inkişafı

1 1. Dövlətin iqtisadi struktur siyasətin dəyişdirilməsinin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ xalq təsərrüfatında ETT-ni və müvafiq olaraq milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyini təmin edən yeni sahə və istehsalların üstün inkişafı
- ☐ hasilat və emal sahələrinin məhsullarının nisbətinin sonuncunun xeyrinə dəyişdirilməsi
- ☐ istehsal vasitələri ("A") və istehlak predmetləri ("B") istehsal edən sahə qruplarının nisbətinin sonuncunun hesabına dinamik dəyişdirilməsi
- ☒ mövcud sahə və istehsalların tam ləğvi və yenilərinin yardılması
- ☐ səmərəsiz, bazar tərəfindən tələbat olamayan sahələrin ləğvi və iqtisadiyyat və əhali üçün zəruri olanların işə inkişaf etdirilməsi

2 2. Sənaye qeyri neft sahələrində səmərəli istifadəni xarakterizə edən əsas ümumi iqtisadi göstəricilər:

- ☐ istehsal gücü, əmək məhsuldarlığı və işçilərin peşə-ixtisas tərkibi
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsi, əmək məhsuldarlığı
- ☐ mənfəət, rentabellik.
- ☒ fond tutumu, material tutumu, əmək tutumu
- ☐ fond verimi, fond silahlılığı, əmək haqqının səviyyəsi

3 3. Sənaye qeyri neft sahələrində istehsalın bundan sonra inkişafı zəminlərinə aid deyil:

- ☐ strukturyaradıcı sahələrin qabaqlayıcı inkişafı zəruriliyi
- ☐ daxili və xarici bazarlarda sahə müəssisələri tərəfindən istehsal olunan əmtəələrin rəqabətqabiliyyətliliyini təmin edən texniki vasitələrlə sənayeni silahlandırılması
- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin bundan sonra da inkişafı
- ☒ hazır məhsulların idxalı və xammalın ixracı həcmnin ildən ilə artırılması
- ☐ Azərbaycanın iqtisadi və siyasi müstəqilliyinin təmin edilməsi

4 3. Əhalinin tələbatının məzmunundakı dəyişikliklər nəzərdə tutulan tələbatı ödəməyə qadir məhsullar buraxan sahələrin inkişafını birbaşa şərtləndirir ki, bunun da səbəbi:

- ☐ beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin dərinləşməsi
- ☐ yüngül sənayenin məhsullarından istifadə edən xalq təsərrüfatı sahələrinin inkişaf tempi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ əhalinin maddi-rifah halının və mədəni səviyyəsinin artması
- ☐ kənd təsərrüfatının-yüngül sənayenin xammal bazasının inkişafı

5 5. "Sənaye qeyri neft sahələrinin inkişafı" kursu öyrənir:

- ☐ dövlətin iqtisadi və sosial siyasətini
- ☐ beynəlxalq iqtisadi münasibətləri
- ☐ iqtisadiyyata təsir göstərən siyasi və demoqrafik amilləri
- ☒ müasir dövrün iqtisadi qanunlarının konkret təzahürü formalarını və həmin qanunların daha səmərəli tətbiqinə təsir göstərən şərt və amilləri
- ☐ müəssisələrin sanasiyası və ləğvolunma məsələlərini

6 6. Kursin obyektini təşkil edir:

- ☐ tikiş, tekstil, gön-dəri, qida sənayesi
- ☐ qida sənayesi, tikiş sənayesi
- ☐ maşınqayırma, ağır metallurgiya
- ☒ sənaye qeyri-neft sahələri
- ☐ yüngül sənaye, qida sənayesi

7 7.Kursin obyektininə aid deyil:

- ☐ yüngül sənaye
- ☐ gön-dəri, toxuculuq
- ☐ tikiş, xəz-dəri,
- ☒ neft sənayesi
- ☐ trikotaj

8 8.Sahə müəssisələrinin istehsal resurslarının tamamlanmış siyahısı:

- ☐ hüquqi və fiziki şəxslər, torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ istehsalın diversifikasiyası, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ əmək resursları, informasiya, torpaq, fondverimi, əmək məhsuldarlığı
- ☒ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ torpaq, əmək resursları, əsas və dövriyyə kapitalı, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı, əmək məhsuldarlığı

9 9.Sahə müəssisələrinin istehsal resurslarının tamamlanmış siyahısı:

- ☐ sahibkarlıq təşəbbüskarlığı, hüquqi və fiziki şəxslərin şəxsi vəsaitləri, torpaq, əmək resursları, kapital, informasiya, əmək məhsuldarlığı
- ☐ kapital, istehsalın diversifikasiyası, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ ETT, əmək resursları, informasiya, torpaq, fondverimi, əmək məhsuldarlığı
- ☒ torpaq, əmək resursları, kapital, ETT, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı
- ☐ ETT, kapital, torpaq, əmək resursları, informasiya, sahibkarlıq təşəbbüskarlığı, əmək məhsuldarlığı

10 10. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılmasının məqsədlərindən biri deyil:

- ☐ əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunu artırmaqdır
- ☐ bu sahədə sahibkarlığı dəstəkləmək
- ☐ ölkədə innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafı üçün münbit şərait yaratmaq
- ☒ Sumqayıt şəhərini tullantılardan təmizləmək
- ☐ qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək

11 11. Müasir dövrün iqtisadi qanunlarına aid deyildir:

- ☐ dəyər qanunu, xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu
- ☐ istehsal vasitələri və istehsalın üstün inkişaf qanunu, dəyər qanunu
- ☐ xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu
- ☒ insan sağlamlığının qorunması
- ☐ əmək məhsuldarlığının dönmədən artımı qanunu

12 12.Müasir dövrün iqtisadi qanunlarına aid deyildir:

- ☐ istehsal vasitələri və istehsalın üstün inkişaf qanunu, dəyər qanunu
- ☐ əmək məhsuldarlığının dönmədən artımı qanunu
- ☐ xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu
- ☒ insan sağlamlığının qorunması
- ☐ dəyər qanunu, xalq təsərrüfatının inkişafı qanunu

13 13. Əməyin ictimai bölgüsü formalarına aid deyildir:

- ☒ kütləvi
- ☐ fərdi
- ☐ xüsusi
- ☐ ümumi
- ☐ xüsusi, fərdi

14 14. İctimai istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas yolları:

- ☐ müəssisədə maşın və avadanlıqların sayının artırılması
- ☐ sahə müəssisələrində istehsalın həcmının artırılması
- ☐ infrastruktur sahələrinin inkişafı
- ☒ əmək məhsuldarlığının artımını sürətləndirilməsi
- ☐ kombinəşdirilmiş müəssisələrin ayrı-ayrı müəssisələrə bölünməsi

15 15. Qeyri neft sahələrinin əsas vəzifəsi:

- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin istehsal etdikləri xammal və materiallardan istifadə etməklə istehsalın həcmi artırmaq
- ☐ maddi istehsalın digər sahələri ilə istehsal-təsərrüfat əlaqələrinin qurulması
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- ☒ əhalinin və maddi istehsal sahələrinin artan tələbatının ödənilməsi
- ☐ qida sənayesi və digər maddi istehsal sahələri üçün yarımfabrikatların hazırlanması

16 16. Sənaye qeyri - neft sahələrinin əsas vəzifəsi:

- ☐ maddi istehsalın digər sahələrinin istehsal etdikləri xammal və materiallardan istifadə etməklə istehsalın həcmi artırmaq
- ☐ bir maddi istehsalın digər sahə istehsalları ilə istehsal-təsərrüfat əlaqələrinin qurulması
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı
- ☒ əhalinin və maddi istehsal sahələrinin artan tələbatının ödənilməsi
- ☐ qida sənayesi və digər maddi istehsal sahələri üçün yarımfabrikatların hazırlanması

17 17. Maddi istehsal sahələrinə aid deyildir:

- ☐ maddi-texniki təchizat
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ yüngül sənaye
- ☒ mənzil-kommunal xidməti
- ☐ nəqliyyat, rabitə

18 18. Qeyd edilənlərdən hansılar maddi istehsal sahələrinə aid deyildirlər?

- ☐ istehsalat xidmət edən rabitə və maddi-texniki təchizat
- ☐ meşə və kənd təsərrüfatı

- ☐ yüngül və yeyinti sənaye
- ☒ mənzil-kommunal xidməti
- ☐ nəqliyyat, rabitə

19 19. Qeyri-maddi istehsal sahələrinə aid edilir:

- ☐ madi-texniki təchizat
- ☐ iaşə
- ☐ yüngül sənaye
- ☒ əhaliyə və qeyri-maddi istehsala xidmət edən rabitə
- ☐ nəqliyyat, rabitə

20 20. Qeyd edilənlərdən hansı qeyri-maddi istehsal sahələrinə aid edilir?

- ☐ madi-texniki təchizat
- ☐ iaşə
- ☐ yüngül sənaye
- ☒ əhaliyə və qeyri-maddi istehsala xidmət edən rabitə
- ☐ nəqliyyat, rabitə

21 21. “Xammalın emalı proseslərinin oxşarlığı” əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır:

- ☐ Ət və ət məhsulları emalı, nəqliyyat və s.
- ☐ Energetika, tikiş sənayesi, süd məhsulları sənayesi
- ☐ Ağac emalı, süd məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☒ Kimya və toxuculuq sənayesi, kimya məşinqyırması
- ☐ Yüngül sənaye məşinqyırması, tikinti-yol məşinqyırma və kommunal məşinqyırma

22 22. Qeyd edilən variantlardan hansında “Xammalın emalı proseslərinin oxşarlığı” əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır?

- ☐ yüngül sənaye məşinqyırması, tikinti-yol məşinqyırma və kommunal məşinqyırma və s.
- ☐ əlvan və qara metallurgiya, energetika, tikiş sənayesi, süd məhsulları sənayesi
- ☐ ağac emalı, metallurgiya, süd məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☒ kimya və toxuculuq sənayesi, kimya məşinqyırması
- ☐ ət və ət məhsulları emalı, nəqliyyat

23 23. Əməyin ictimai bölgüsü sistemində istehsalın xüsusi şəraiti, məhsulun oxşarlığı ilə xarakterizə olunan və xalq təsərrüfatında eyni funksiyaları yerinə yetirən keyfiyyətə oxşar təsərrüfat vahidləri qrupu necə adlanır?

- ☐ idarəetmə
- ☐ sistem
- ☐ yarım sahə
- ☒ sahə
- ☐ mexanizm

24 24. Sənaye, kənd təsərrüfatı, ticarət, tikinti, meşə təsərrüfatı aşağıda qeyd edilən variantların hansına aid edilir?

- ☐ istehsal sferasına
- ☐ əsas fondlara

- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinə
- ☒ maddi istehsala
- ☐ qeyri-maddi istehsala

25 25.Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ ictimai nəqliyyat
- ☐ mədəniyyət
- ☐ səhiyyə
- ☒ sənaye
- ☐ incəsənət

26 26. Verilən variantlardan hansında maddi istehsal və ya ona xidmət edən sahələr qeyd edilmişdir?

- ☐ mədəniyyət, incəsənət
- ☐ incəsənət və səhiyyə
- ☐ səhiyyə və iaşə
- ☐ ictimai nəqliyyat, mənzil-komunal xidməti və s.
- ☒ sənaye, tikinti, istehsala xidmət edən rabitə

27 27.Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ kreditləşdirmə
- ☐ bədən tərbiyyəsi
- ☐ elm, təcrübə
- ☒ ticarət (alqı-satqı)
- ☐ sosial təminat

28 28.Maddi istehsala aid edilir:

- ☐ səhiyyə
- ☐ mədəniyyət
- ☐ kreditləşdirmə
- ☒ tikinti
- ☐ incəsənət

29 29.Maddi istehsal sahəsinə aid deyil:

- ☐ yük nəqliyyatı
- ☐ ictimai qida
- ☐ meşə təsərrüfatı
- ☒ uşaq baxçaları, səhiyyə ocaqları
- ☐ kənd təsərrüfatı

30 30.Maddi istehsal sahəsinə aid deyil:

- ☐ tikinti
- ☐ yük nəqliyyatı
- ☐ ictimai qida
- ☒ səhiyyə
- ☐ ticarət

31 31.Sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
- ☐ istifadə olunan texnologiya, buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan texnologiya
- ☒ xammal bazası, maddi-texniki təchizat və satışın təşkili, idarəetmə usulu.
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, işçilərin ixtisas tərkibi

32 32.Sənaye sahələrinin təsnifatlaşdırılması istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ istifadə olunan texnologiya, buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, işçilərin ixtisas tərkibi
- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan texnologiya
- ☒ xammal bazası, maddi-texniki təchizat və satışın təşkili, idarəetmə usulu.
- ☐ buraxılan məhsulların təyinatı, istifadə olunan xammalın xarakteri

33 33.Hansı dövrdən Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye formasına keçməyə başlamışdır?

- ☐ XX əsrin əvvəllərindən etibarən.
- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən
- ☐ XVIII əsrin sonlarından
- ☒ XIX əsrin sonlarından
- ☐ XIX əsrin ortalarından

34 34.Hansı dördə Azərbaycanda sənayenin təmərküzləşməsi yüngül sənayenin sürətlə inkişafına təkan vermişdir?

- ☐ XIX əsrin sonlarından
- ☐ XIX əsrdə
- ☐ XVIII əsrin sonlarından
- ☒ XX əsrdə
- ☐ XIX əsrin əvvəllərindən

35 35.Toxuculuq məhsulları:

- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan parça, əyricilik, boyama-bəzək müəssisələrində yaradılır.
- ☐ gön-dəri, xəz-dəri, pambıq, yun parça müəssisələrində
- ☐ maşınqayırma, kətan parça müəssisələrində
- ☒ pambıq, yun, ipək, kətan parça müəssisələrində
- ☐ pambıq, yun, ipək, tikiş müəssisələrində

36 36.Toxuculuq məhsulları hansı müəssisələrdə istehsal olunur?

- ☐ pambıq, yun, ipək, tikiş müəssisələrində
- ☐ maşınqayırma, kətan parça müəssisələrində
- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan parça, əyricilik, boyama-bəzək müəssisələrində
- ☒ pambıq, yun, ipək, kətan parça müəssisələrində istehsal olunur
- ☐ gön-dəri, xəz-dəri, pambıq, yun parça müəssisələrində

37 37.Toxuculuq sənayesinin əsas məhsulu olan parçanın hazırlanması mərhələləri?

- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan, gön-dəri, xəz-dəri xammalının ilkin emalı, yelikin alınması, yelikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə
- ☐ xammalın tullantılardan təmizlənməsi, tullantıların təkrar istehsalə cəlb edilməsi, ipliğin alınması, ipliğin boyanması, iplikdən cod parçanın alınması
- ☐ xammalın daşınması, xammalın ilkin emalı, boyama-bəzəmə, toxuma
- ☒ xammalın ilkin emalı, ipliğin (yelikin) alınması, iplikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə
- ☐ xammalın ilkin emalı, yelikin alınması, iplikdən cod parçanın alınması, cod parçadan son tələbat mallarının tikış yolu ilə alınması

38 38. Parça hansı istehsalə qədər və istehsal mərhələlərini keçməklə hazırlanır?

- ☐ pambıq, yun, ipək, kətan, gön-dəri, xəz-dəri xammalının ilkin emalı, yelikin alınması, yelikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə mərhələlərini keçməklə hazırlanır
- ☐ xammalın tullantılardan təmizlənməsi, tullantıların təkrar istehsalə cəlb edilməsi, ipliğin alınması, ipliğin boyanması, iplikdən cod parçanın alınması
- ☐ xammalın daşınması, xammalın ilkin emalı, boyama-bəzəmə, toxuma
- ☒ xammalın ilkin emalı, ipliğin (yelikin) alınması, iplikdən cod parçanın alınması, boyama-bəzəmə
- ☐ xammalın ilkin emalı, yelikin alınması, iplikdən cod parçanın alınması, cod parçadan son tələbat mallarının tikış yolu ilə alınması

39 39. İqtisadi nöqtəyi nəzərdən daha ucuz başa gələn ən səmərəli lif növləri:

- ☐ süni və sintetik, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☒ süni və sintetik liflər
- ☐ sintetik, mineral və bitki mənşəli liflərdən ibarətdir.
- ☐ süni, təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər
- ☐ təbii-heyvan və bitki mənşəli liflər

40 40. Təbii ipək hansı əlamətlərinə görə ən qiymətli toxuculuq liflərindən sayılır?

- ☐ digər liflərlə müqayisədə Azərbaycanda geniş xammal bazasının olması, ipəyin yaxşı mexaniki xassələrə malik olması.
- ☐ istisamara dözümlülüyü
- ☐ rənginə, ucuz başa gəlməsi, həcminə nisbətə çəkisinin az olması
- ☒ yaxşı mexaniki xassələrinə, gözəl xarici görünüşünə, asanlıqla boyanması
- ☐ digər liflərə nisbətən ucuz başa gəlməsi, süni və sintetik liflərlə asan qarışıq alınması və boyanması

41 41. Yüngül sənayenin əsas xammallarından olan sintetik liflər nə vaxdan istehsal olunmağa başlanılmışdır?

- ☐ 1922-ci ildən
- ☐ 1905-ci ildən
- ☐ 1882-ci ildən
- ☒ 1932-ci ildən
- ☐ 1912-ci ildən

42 42. Qeyd edilən variantların hansında yüngül sənayedə istehsal olunmayan məhsulların adları verilib?

- ☐ trikotaj, xalça və xalça məmulatları.
- ☐ hazır pambıq parça, hazır yun parça, yun iplik, corab məhsulları
- ☐ pambıq ipliği, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☒ kanat, mebel, rezin məmulatları, pambıq ipliği, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ ayaqqabı, altlıq gön-dəri malları, xrom gön-dəri malları

43 43. Verilən variantlardan hansında yüngül sənayedə istehsal olunmayan məhsulların adları qeyd edilmişdir?

- ☐ trikotaj, xalça və xalça məmulatları.
- ☐ pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ ayaqqabı, altlıq gön-dəri malları, xrom gön-dəri malları
- ☒ kanat, mebel, rezin məmulatları, pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xovlu iplik
- ☐ hazır pambıq parça, hazır yun parça, yun iplik, corab məhsulları

44 44. Verilən variantlardan hansında tam yüngül sənaye məhsulları qeyd edilməmişdir?

- ☐ corab məmulatı, trikotaj məmulatı, xalça və xalça məmulatı
- ☐ xovlu iplik, hazır pambıq parça, altlıq gön dəri malları
- ☐ pambıq ipliyi, xam ipək, yun iplik, xrom gön-dəri malları
- ☒ ayaqqabı, avtomobil şinləri, çini-saxsı qablar, mebel
- ☐ hazır yun parça, hazır ipək parça, xalça və xalça məmulatı

45 45. Azərbaycanda nə vaxtan yüngül sənaye məhsullarının istehsalı əl üsulundan sənaye üsuluna keçməyə başlamışdır?

- ☐ XX əsrin ortalarından
- ☐ XVIII əsrin ortalarından
- ☐ XVIII əsrin axırlarından
- ☒ XIX əsrin axırlarından
- ☐ XX əsrin əvvəllərindən

46 46. XIX əsrin axırlarında Azərbaycanda yüngül sənaye məhsullarının istehsalının əl üsulundan sənaye üsuluna keçməsinə hansı amil əsas yaratdı?

- ☐ Azərbaycanda sənayenin təmərküzləşməsi.
- ☐ Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı
- ☐ Azərbaycanın ilk tikiş fabrikinin yaradılması
- ☒ kənd təsərrüfatının müxtəlif iqtisadi sahələrinin inkişafı və Azərbaycanın aqrar ölkəsinə çevrilməsi
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının idxalı həcmının artması

47 47. Yüngül sənaye:

- ☐ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, kətan, pambıq, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ süni və sintetik liflər, tikiş, xəz-dəri, neft məhsulları, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ toxuculuq, tikiş, dəzgah, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☒ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir
- ☐ toxuculuq, tikiş, yun, gön-dəri, ayaqqabı, kənd təsərrüfatı və xalçaçılıq kimi istehsal sahələrindən ibarətdir

48 48. Hansı variantda yüngül sənayeni təşkil edən sahələr verilmişdir?

- ☐ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, kətan, pambıq, elektroenergetika, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələri
- ☐ toxuculuq, tikiş, dəzgah, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələri
- ☐ toxuculuq, tikiş, yun, gön-dəri, ayaqqabı, kənd təsərrüfatı və xalçaçılıq kimi istehsal sahələri
- ☒ toxuculuq, tikiş, xəz-dəri, gön-dəri, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələri
- ☐ süni və sintetik liflər, tikiş, xəz-dəri, neft məhsulları, ayaqqabı, trikotaj və xalçaçılıq kimi istehsal sahələri

49 49. Yüngül sənayenin məhsulu olan parça:

- ☐ yüngül sənaye müəssisəsi olan “Bakı Tikiş Evi” ATSC-də istehsal olunur.
- ☐ xalçaçılıq sənaye sahə müəssisələrində istehsal olunan əşyadır
- ☐ darayıcı və əyrici maşınlar vasitəsilə istehsal olunan əşyadır
- ☒ toxuculuq istehsalında qarşılıqlı perpendikulyar sapların-argac və ərişin hörülməsi prosesində yaranan əşyadır
- ☐ pambıq, yun, kətan və ya sintetik (süni) liflərdən istifadə edilməklə tikiş sənayesində istehsal olunan əşyadır

50 50. Metallurgiya sənayesi hansı sahələrdən ibarətdir?

- ☐ Nadir və əlvan
- ☐ yüngül və əlvan metallurgiyadan ibarətdir
- ☐ qara və ağır metallurgiyadan
- ☒ qara və əlvan metallurgiyadan
- ☐ yüngül və ağır metallurgiyadan ibarətdir

51 51. Metallurgiya sənayesi hansı iki sahəyə bölünür?

- ☐ yüngül və ağır metallurgiya
- ☐ qara və ağır metallurgiya
- ☐ yüngül və əlvan metallurgiya
- ☒ qara və əlvan metallurgiya
- ☐ nadir və əlvan

52 52. Əlvan metallurgiya:

- ☐ qızıl və gümüşün ərintilərinin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini birləşdirir
- ☐ əlvan metal və əqara metal ərintilərinin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini birləşdirir
- ☒ əlvan metal və ərintilərin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini birləşdirir
- ☐ koklaşan kömür və dəmir filizinin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini birləşdirir
- ☐ qara metal və ərintilərin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini birləşdirir

53 53. Əlvan metallurgiya hansı istehsal proseslərini özündə birləşdirir?

- ☐ qara metal və ərintilərin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini
- ☐ əlvan metal və əqara metal ərintilərinin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini
- ☐ qızıl və gümüşün ərintilərinin hasilatı, saflaşdırılması və əridəlməsini
- ☒ əlvan metal və ərintilərin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini
- ☐ koklaşan kömür və dəmir filizinin hasilatını, saflaşdırılmasını və əridəlməsini

54 54. Əlvan metallar qrupuna aid deyildir:

- ☐ nadir metallar - uran, germanium və s.
- ☐ yüngül metal - alüminium, maqnezium, titan və s.
- ☐ ağır metal - mis, qalay, qurğuşun, sink, nikel və s.
- ☒ çuqun, polad və prokat və s.
- ☐ qiymətli metal - qızıl, gümüş, platin.

55 55. Yanacaq – energetika sənayesinin tərkibinə daxildir:

- ☐ yanacaq (neft, qaz, kömür) və elektroenergetika, tikinti sahələri
- ☐ yanacaq və elektroenergetika, əlvan və qara metallurgiya sahələri
- ☐ yanacaq (neft, qaz, kömür) və elektroenergetika, əlvan metallurgiya sahələri
- ☒ yanacaq (neft, qaz, kömür) və elektroenergetika sahələri
- ☐ maşınqayırma, yanacaq və elektroenergetika sahələri

56 56. Verilən variantların hansında qara metallurgiyanın əsas xammalı dəqiq verilmişdir?

- ☐ kokslaşan kömür, dəmir filizi, çuqun, polad və prokat
- ☐ kokslaşan kömür və dəmir filizi, prokat
- ☐ daş kömür və dəmir filizi, çuqun, polad
- ☒ kokslaşan kömür və dəmir filizi
- ☐ dəmir filiz, çuqun, polad və prokat

57 57. Verilən variantların hansında qara metallurgiyanın əsas məhsulları dəqiq verilmişdir?

- ☐ kokslaşan kömür, dəmir filizi
- ☐ kokslaşan kömür və dəmir filizi, prokat
- ☐ kokslaşan kömür və dəmir filizi
- ☒ çuqun, polad və prokat
- ☐ dəmir filiz, çuqun, polad və prokat

58 58. Qara metallurgiya sənayesi material tutumlu olduğundan:

- ☐ yüngül sənayeyə nisbətən daha çox işçi qüvvəsi tələb olunur
- ☒ xammal və yanacaq mənbələri yaxınlığında yerləşdirilir
- ☐ əmək məhsuldarlığı, fondverimi və fondtutumu göstəricilərinin səviyyəsi aşağı olur
- ☐ demoqrafik amillər nəzərə alınmaqla hava nəqliyyatına yaxın yerləşdirilir
- ☐ boru və su nəqliyyatına yaxın yerləşdirilir

59 59. Yüngül sənayeni natural xammalla təchiz edən sahə:

- ☐ rabitə
- ☐ aqrar sənaye,
- ☐ neft-kimya
- ☒ kənd təsərrüfatı
- ☐ maşınqayırma

60 60. Yanacaq – energetika balansı anlayışı altında nə başa düşülür?

- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilatı və istehsal olunan enerji (mədaxilə) ilə təsərrüfatda onlardan istifadə edilməsi (məxaric) arasındakı fərq
- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilatı ilə təsərrüfatda onlardan istifadə edilməsi səviyyəsi
- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilatı və istehsal olunan enerji (mədaxilə) arasında olan nisbət
- ☒ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilatı və istehsal olunan enerji (mədaxilə) ilə təsərrüfatda onlardan istifadə edilməsi (məxaric) arasında olan nisbət
- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilatı və istehsal olunan enerjinin orta illik miqdarı

61 61. 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkənin qeyri-neft sektorunda nə qədər əlavə dəyər yaradılmışdır?

- ☐ 51.0 milyard manatlıq əlavə dəyər yaradılmış

- ☐ 16.0 milyard manatlıq əlavə dəyər yaradılmış
- ☐ 26.0 milyard manatlıq əlavə dəyər yaradılmış
- ☒ 36.0 milyard manatlıq əlavə dəyər yaradılmış
- ☐ 21.0 milyard manatlıq əlavə dəyər yaradılmış

62 62. 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkənin qeyri-neft sektorunda nə qədər (neçəmanatlıq) məhsul istehsal edilmişdir?

- ☐ 8989.8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş
- ☐ 3389.8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş
- ☐ 4189.8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş
- ☒ 7189.8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş
- ☐ 2289.8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş

63 63. 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ölkənin qeyri-neft sənayesinin ümumi buraxılışının artım tempi 2013-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neçə faiz təşkil etmişdir?

- ☐ 1.6 faiz
- ☐ 6.1 faiz
- ☐ 5.5 faiz
- ☒ 2.1 faiz
- ☐ 3.2 faiz

64 64. 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ərzində iqtisadiyyatda əsas kapitəla qoyulmuş investisiyaların nə qədəri ölkənin qeyri-neft sektoruna yönləndirilmişdir?

- ☐ 86.6%-i və ya 9.7 milyard manatı
- ☐ 36.2%-i və ya 15.7 milyard manatı
- ☐ 56.1%-i və ya 12.7 milyard manatı
- ☒ 66.1%-i və ya 11.7 milyard manatı
- ☐ 76.3%-i və ya 21.7 milyard manatı

65 65. Əsas kapitəla qoyulmuş investisiyaların neçə faizi qeyri-neft sənayesi bölməsinin inkişafında istifadə edilmişdir?

- ☐ 0.094
- ☐ 0.063
- ☐ 0.055
- ☒ 0.075
- ☐ 0.069

66 66. Yüngül sənayenin strukturunda mövcud olan yarım sahələr hansı üç əsas qrupda birləşdirilmişlər?

- ☐ iplik, parça, geyim əşyaları
- ☐ xrom gön-dəri malları, ayaqqabı, iplik
- ☐ tikiş, xəz-dəri, xalça və xalça məmulatı
- ☒ tekstil, tikiş və dəri-ayaqqabı sənayesi
- ☐ pambıq ipliyi, yun iplik, xovlu iplik

67 67. Toxuculuq sənayesinə aid olmayan yarım sahə:

- ☐ basma-keçə, qeyri-partça məhsulları istehsal sənayesi
- ☐ kətanın, yun upilyin emalı sənayeləri
- ☐ pambıq, ipək, yun, toxuculuq sənayeləri
- ☒ dəri-ayaqqabı
- ☐ tor toxuyuma sənayesi

68 68. “Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanının verilmə tarixi?

- ☐ 21 dekabr 2015-ci il
- ☐ 21 dekabr 2014-cü il
- ☐ 21 dekabr 2013-cü il
- ☒ 21 dekabr 2011-ci il
- ☐ 21 dekabr 2008-ci il

69 69. “Bakı Balaxanı Sənaye Parkının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamının verilmə tarixi?

- ☐ 28 dekabr 2015-ci il
- ☐ 28 dekabr 2013-cü il
- ☐ 28 dekabr 2012-ci il
- ☒ 28 dekabr 2011-ci il
- ☐ 28 dekabr 2014-cü il

70 70. Sənaye hansı əlamətlərə uyğun olaraq hasilat və emal sənayesi kimi fərqləndirilir?

- ☐ ixtisaslaşma dərəcəsi əlamətlərinə görə.
- ☐ xammal və materialların fiziki və kimyəvi xassələri
- ☐ əmtəələrin iqtisadi təyinatı
- ☒ əmək predmetlərinə təsir təsir etmə
- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddəti

71 71. Sənayeni hasilat və emal sənayesi kimi fərqləndirən əlamət hansı variantda düzgün verilmişdir?

- ☒ əmək predmetlərinə təsir təsir etmə əlaməti
- ☐ xammal və materialların fiziki və kimyəvi xassələri
- ☐ əmtəələrin iqtisadi təyinatı
- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddəti
- ☐ ixtisaslaşma dərəcəsi əlamətləri

72 72. Hansı əlamətlərə görə sənaye “A” və “B” qrupuna bölünür?

- ☐ hazır məhsulların istismara yararlılıq müddətinə görə
- ☐ yanacaq (neft, qaz, kömür) və elektroenergetika, tikinti sahələri
- ☐ xammalın emalı ardıcılığına görə
- ☒ məhsulların iqtisadi təyinatına görə
- ☐ 56. Verilən variantların hansında qara metallurgianın əsas xammalı dəqiq verilmişdir?

73 73. Variantlardan hansı sahələrin əsas fərqləndirici cəhətlərinə aid deyildir?

- ☐ işçilərin ixtisas tərkibi

- ☐ kokslaşan kömür, dəmir filizi, çuqun, polad və prokat
- ☐ dəmir filiz, çuqun, polad və prokat
- ☒ kokslaşan kömür və dəmir filizi, prokat
- ☐ 57. Verilən variantların hansında qara metallurgiyanın əsas məhsulları dəqiq verilmişdir?

74 74. Variantlardan hansında sahələrin əsas fərqləndirici cəhətləri qeyd edilməmişdir?

- ☐ işçilərin ixtisas tərkibi, istifadə olunan xammalın xarakteri və s.
- ☐ istifadə olunan xammalın xarakteri, istehsal texnologiyası
- ☐ məhsulun iqtisadi təyinatı, işçilərin ixtisas tərkibi
- ☒ kadr axıcılığı, işçilərin ixtisas tərkibi
- ☐ istehsal texnologiyası, məhsulun iqtisadi təyinatı

75 75. Sənayenin sahə quruluşu:

- ☐ sənaye sahələri arasındakı kooperativləşmə əlaqələrini
- ☐ sənayenin əsas və dövriyyə fondlarının nisbəti
- ☐ hər bir sənayeni təşkil edən müəssisələr arasındakı nisbəti
- ☒ sənayenin ayrı-ayrı sahələrinin miqdar nisbəti və onlar arasında qarşılıqlı ayrıca istehsal əlaqələrini əks etdirir.
- ☐ sənaye istehsal heyəti və qeyri sənaye istehsal heyəti arasındakı nisbəti

76 76. Sahənin qabaqlama əmsalı necə hesablanır?

- ☐ plan dövründə emalın xüsusi çəkisinin sahənin qabaqlama əmsalı ilə hasil kimi
- ☐ balans mənfətin sahənin əsas kapitalına nisbəti kimi
- ☐ il ərzində sahədə istehsal olunan məhsulun ümumi həcmnin həmin dövrdə sahədə mövcud olan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərində nisbəti kimi
- ☒ sahənin artım tempinin bütün sənayenin artım tempinə nisbəti kimi
- ☐ bütün sənayenin artım tempinin sahənin artım tempinə nisbəti kimi

77 77. Sahənin qabaqlama əmsalı necə hesablanır?

- ☐ hesabat dövründə emalın xüsusi çəkisinin sahənin qabaqlama əmsalı ilə hasil kimi
- ☐ balans mənfətin sahənin əsas kapitalına nisbəti kimi
- ☐ hesabat dövründə sahədə istehsal olunan məhsulun ümumi həcmnin həmin dövrdə sahədə mövcud olan əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərində nisbəti kimi
- ☒ sahənin artım tempinin bütün sənayenin artım tempinə nisbəti kimi
- ☐ bütün sənayenin artım tempinin sahənin artım tempinə nisbəti kimi

78 78. Məhsulun funksional təyinatından asılı olaraq bütün sənaye bölünür:

- ☐ hasiledici və emaledici
- ☐ əsas fondlara xidmət edən sahələrə
- ☐ dövriyyə fondları emal edən sahələrə
- ☒ əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələrə
- ☐ əsas fondlara xidmət edən və maddi-texniki təchizat işlərini həyata keçirən sahələrə

79 79. Məhsulun funksional təyinatından asılı olaraq bütün sənaye bölünür:

- ☐ hasiledici və emaledici sahələrə
- ☐ əsas fondlara xidmət edən sahələrə
- ☐ dövriyyə fondları emal edən sahələrə

- ☒ əsas fondlar, dövrüyyə vəsaitləri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələrə
- ☐ əsas fondlara xidmət edən və maddi-texniki təchizat işlərini həyata keçirən sahələrə

80 80. Toxuculuq sənayesinin digər təsərrüfat sahələrindən əsas fərqli xüsusiyyəti:

- ☐ istehsal olunan məhsulların çeidi və iqtisadi təyinatı
- ☐ istehsalın təşkili formaları
- ☐ xammal, material və yarımfabrikatlarla təchiz olunması
- ☒ dəqiq texnoloji prosesləri təmin edən maşın və mexanizmlər sisteminin olması
- ☐ hazır məhsulların təyinatı

81 81. Sənayenin sahə quruluşu:

- ☐ sənayeni təşkil edən sahələr, yarım sahələr və müəssisələrin say nisbətidir
- ☐ sənaye sahələri arasındakı kooperativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye müəssisələri arasındakı istehsal-təsərrüfat əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☒ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasında texniki və ictimai əmək bölgüsü

82 82. Yüngü sənaye sahələrinin əsas əlmətlərinə aid deyil:

- ☐ sahənin konkret məhsulunun hazırlanması texnoloji prosesini həyata keçirə biləcək yüngül sənaye üçün xas olan maddi-texniki baza
- ☐ sahədə istehsal olunan məhsulların istehlak və iqtisadi təyinatının oxşarlığı
- ☐ müəyyən sayda müstəqil oxşar müəssisələrin olması
- ☒ maddi-texniki təminat və satışın təşkili.
- ☐ ilkin emal olunan xammalın müəyyən dərəcədə eynicinsliyi

83 83. Sənayenin sahə quruluşu dedikdə:

- ☐ sənayeni təşkil edən sahələr, yarım sahələr və müəssisələrin say nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasındakı kooperativləşmə səviyyəsini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbəti
- ☒ sənayenin tərkibi və sənayeyə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələr başa düşülür.
- ☐ sənaye sahələri arasında texniki və ictimai əmək bölgüsü

84 84. Qeyd edilən variantlardan hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir edən amillərdən aid deyildir?

- ☐ elmi-texniki tərəqqinin maddi əsasını təşkil edən sahələrin üstün inkişafı
- ☐ cəmiyyət üzvlərinin maddi və mənəvi həyat səviyyələrinin yüksəldilməsi
- ☐ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma və kombinləşdirmə kimi istehsalın ictimai təşkili formalarının inkişafı
- ☐ qeyri səmərəli hesab olunan sahə və ya istehsalların perspektiv inkişafına mane ola biləcək tədbirlər
- ☒ sənaye istehsal heyətinin əmək haqlarının səviyyəsi

85 85. Sahələrin fərqləndirici əlamətlərinə aid deyildir:

- ☐ texnoloji prosesin xüsusiyyətləri
- ☐ istifadə olunan məhsulun xarakteri
- ☐ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☒ müəssisələrin ölçüsü
- ☐ istehsalın texniki bazası

86 86.Hansı əlamətə görə sənaye “A” və “B” qruplarına bölünür?

- ☐ müəssisələrin gəlirliyi
- ☐ istehsalın texniki bazası
- ☐ istifadə olunan məhsulun xarakteri
- ☒ məhsulun iqtisadi təyinatı
- ☐ texnoloji prosesin xüsusiyyətləri

87 87.Sənayenin sahə quruluşunun təhlilində istifadə olunan qbaqlama əması:

- ☐ ümumi sənaye istehsalının konkret sahə istehsalına nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ müəyyən vaxt intervalında konkret sahənin mütləq artımının artım tempinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt intervalında ümumi sənayenin inkişaf tempini həmin vaxt kəsiyində konkret sahənin inkişaf tempinə nisbəti kimi
- ☒ müəyyən vaxt intervalında konkret sahənin inkişaf tempinin həmin vaxt kəsiyində ümumi sənayenin inkişaf tempinə nisbəti kimi
- ☐ sənayenin istehsal əsas fondlarının dövryyə fondlarına nisbəti kimi

88 88.Sahənin formalaşması əlamətləri:

- ☐ xammal bazası və satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların təyinatı birliyi, məhsulların texniki mürəkkəbliyi, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların texnoloji mürəkkəblilik dərəcəsi, texnoloji proseslərin müxtəlifliyi, istifadə olunan xammalın oxşarlığı
- ☒ istehsal məhsullarının təyinatı, texnoloji proseslərin eyniliyi, istifadə olunan xammalın eynicinsliyi
- ☐ məhsulların texniki mürəkkəbliyi, texnoloji proseslərin ardıcılığı, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi

89 89.Sənaye sahələrinin formalaşması şərtlərinə aiddir

- ☐ müəyyən növ məhsullara yüksək tələbatın olması, məhsul istehsalı üçün təbii resursların mövcudluğu
- ☐ müəssisələrin istehsal bölmələrinin ayrılması və onların əsasında müstəqil istehsalların təşkili
- ☐ sənayenin əksmərkəzləşdirilməsi, sənaye daxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☒ sənayedə təmərküzləşmənin və sənayedaxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☐ rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı üzrə dövlətin iqtisadi siyasəti

90 90.Sənaye məhsullarının “A” və “B” qruplarına bölünməsinin əsasını təşkil edir:

- ☐ məhsul istehsalı üçün emal olunmuş xammalın oxşarlığı
- ☐ müəssisənin xammal bazası, istehsal edilmiş məhsulların keyfiyyət göstəriciləri
- ☐ istehsalın avtomatlaşdırılması dərəcəsi
- ☒ istehsal olunmuş məhsulların iqtisadi təyinatı
- ☐ məhsul istehsalında texnoloji proseslərin mürəkkəblilik dərəcəsi

91 91.Sənayenin sahə quruluşunu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur:

- ☐ fondverimi, fondtutumu, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı
- ☐ xalis məhsulun həcmi, dövryyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi
- ☐ realizə olunmuş məhsulun həcmi, dövryyə kapitalının dəyəri, işçilərin sayı
- ☒ buraxılan məhsulun həcmi, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işçilərin sayı
- ☐ buraxılmış məhsulun həcmində dəyişiklik, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işləyənlərin sayının dəyişməsi

92 92. "B" qrupuna aid olan sahələr:

- ☐ hasilat sənayesi
- ☐ əmək vasitələri istehsal edən
- ☐ eynicinsli məhsullar istehsal edən
- ☒ istehlak malları istehsal edən
- ☐ əmək cisimləri istehsal edən

93 93. Sənaye strukturu dedikdə nə başa düşürsünüz?

- ☐ sənaye sahələrinin kooperativləşdirmə əlaqələrinə girməsi
- ☐ xammaldan hazır məhsul alınması üçün onun əldə olunması və emalı ilə məşğul olan sahələrin birliyi
- ☐ əmək predmetinə təsiretmə əlamətinə görə birləşmiş sahələrin say nisbəti
- ☒ sənaye sahələri arasında istehsal əlaqələrini əks etdirən say nisbəti
- ☐ maddi-texniki təchizat və satışın həcmi arasındakı nisbət

94 94. Müxtəlif növ xammaldan istifadə etməklə kütləvi istehlak şeyləri istehsal edən ixtisaslaşdırılmış sənaye sahələrinin məcmusu:

- ☐ energetika sənayesi
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ neft sənayesi
- ☒ yüngül sənaye
- ☐ metallurgiya

95 95. Yüngül sənaye özündə hansı yarım sahələri birləşdirir?

- ☐ xalçaçılıq, məşinqayırma və tikiş və s.
- ☐ dəri, neft-kimya
- ☐ tikiş, məşinqayırma
- ☒ tikiş, toxuculuq, xalçaçılıq, ayaqqabı və s.
- ☐ toxuculuq, tikiş və tikinti

96 96. Yüngül sənaye özündə hansı sahələri birləşdirmir?

- ☐ trikotaj, tekstil sənayesini.
- ☐ qalantereya, tikiş, trikotaj
- ☐ ayaqqabı, qalantereya
- ☒ kənd təsərrüfatı, ipəkçilik
- ☐ tikiş, trikotaj

97 97. Toxuculuq yarım sahəsinə aid deyil?

- ☐ yun
- ☒ tikiş sənayesi.
- ☐ kətan
- ☐ trikotaj
- ☐ pambıq

98 98. Toxuculuq sənayesinə aid deyil:

- ☐ kətan
- ☒ məftil
- ☐ ipək
- ☐ yun
- ☐ pambıq

99 99.Əməyin ictimai bölgüsünün formaları:

- ☐ texnoloji, seriyalı, hissə üzrə.
- ☐ hissə, tək, ümumi
- ☐ ümumi, xüsusi, seriyalı
- ☒ ümumi, xüsusi, fərdi
- ☐ texnoloji, xüsusi, ümumi

100 100.İqtisadiyyatın iri maddi istehsal sahələrinə bölgüsündə təzahür edən əmək bölgüsü:

- ☐ seriyalı
- ☐ texnoloji
- ☐ fərdi
- ☒ ümumi
- ☐ xüsusi

101 101.Sənaye daxilində müxtəlif sərbəst sahələrin, kind təsərrüfatı və digər maddi istehsal sahələrin yaranmasında təzahür edən əmək bölgüsü:

- ☐ kooperativləşdirmə.
- ☐ seriyalı
- ☐ texnoloji
- ☒ xüsusi
- ☐ ümumi

102 102.Sahənin sahəvi quruluşunun dəyişməsinə səbəb olmayan amillər:

- ☐ əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşması.
- ☐ maşınqayırmanın məhsullarından istifadə edən xalq təsərrüfatı sahələrinin inkişaf tempi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ əmək məhsuldarlığı, mənfəət, rentabellik
- ☐ əhalinin mədəni səviyyəsinin artması

103 103.Sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün qeyd edilən göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- ☐ qabaqlama əmsalı
- ☐ ümumi sənaye istehsalında qabaqcıl sahələrin payı və dinamika onun dəyişməsi
- ☐ ümumi sənaye istehsalı həcmində ayrı-ayrı sahələrin payı və dinamika onun dəyişməsi
- ☒ əmək məhsuldarlığı, rentabellik.
- ☐ artım tempi, mütləq artım

104 104.Sənayenin sahə quruluşunu təhlil etmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunmur?

- ☐ “A” (istehsal vasitələri istehsalı) və “B” (istehlak şeyləri istehsalı) arasındakı nisbət
- ☐ hasilat və emal sənayeləri arasındakı nisbət, ümumi sənaye istehsalında hərbi-sənaye kompleksinin payı

- ☐ hasilat və emal sənayeləri arasındakı nisbət
- ☒ sahədə istehsal olunan məhsulların ümumi həcmnin həmin sənayenin istehsal fondlarına olan nisbəti
- ☐ ümumi sənaye istehsalında hərbi-sənaye kompleksinin payı

105 105.Ümumi planda sənayenin sahə quruluşu:

- ☐ sənayedə istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edir.
- ☐ ölkənin beynəlxalq iqtisadi əlaqələrini
- ☐ dövlət büdcəsinin gəlirlərinin səviyyəsini
- ☒ ölkənin industrial inkişaf səviyyəsini
- ☐ sənayedə istehsalın təmərküzləşməsi səviyyəsini

106 106.Yüngül sənayenin müasir vəziyyəti hansı qrupun, hüquqi və ya fiziki şəxsin düşünülmüş siyasətinin təzahürüdür?

- ☐ investorların sahibkarların.
- ☐ investorların
- ☐ müəssisələrin
- ☒ dövlətin
- ☐ sahə və müəssisələrin

107 107.Sahənin formalaşması əlamətləri:

- ☐ iş rejimi, işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı.
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların təyinatı birliyi, məhsulların texniki mürəkkəbliyi, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi
- ☐ istehsal olunmuş məhsulların texnoloji mürəkkəblik dərəcəsi, texnoloji proseslərin müxtəlifliyi, istifadə olunan xammalın eyniliyi
- ☒ istehsal məhsullarının təyinatı, texnoloji proseslərin eyniliyi, istifadə olunan xammalın eynicinsliyi
- ☐ məhsulların texniki mürəkkəbliyi, texnoloji proseslərin ardıcılığı, istifadə olunan xammalın müxtəlifliyi

108 108.Sənaye sahələrinin formalaşması şərtlərinə aiddir:

- ☐ sahə müəssisələrində müasir tələblərə uyğun məhsulların istehsalının təmin edilməsi.
- ☐ müəssisələrin istehsal bölmələrinin ayrılması və onların əsasında müstəqil istehsalların təşkili
- ☐ sənayenin əksmərkəzləşdirilməsi, sənaye daxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☒ sənayedə təmərküzləşmənin və sənayedaxili ixtisaslaşmanın dərinləşməsi, elmi-texniki tərəqqi
- ☐ müəyyən növ məhsullara yüksək tələbatın olması, məhsul istehsalı üçün təbii resursların mövcudluğu

109 109.Sənaye məhsullarının “A” və “B” qruplarına bölünməsinin əsasını təşkil edir:

- ☐ istehsal istehlakı olan xammalın növləri və keyfiyyəti.
- ☐ məhsul istehsalı üçün emal olunmuş xammalın həmcinsliyi
- ☐ istehsalın avtomatlaşdırılması dərəcəsi
- ☒ istehsal olunmuş məhsulların iqtisadi təyinatı
- ☐ məhsul istehsalında texnoloji proseslərin mürəkkəblik dərəcəsi

110 110.Yüngül sənayenin sahə quruluşunu qiymətləndirmək üçün hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ buraxılmış məhsulun həcmində dəyişiklik, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işləyənlərin sayının dəyişməsi
- ☐ realizə olunmuş məhsulun həcmi, dövriyyə kapitalının dəyəri, işçilərin sayı
- ☒ buraxılan məhsulun həcmi, istehsal əsas fondlarının dəyəri, işçilərin sayı

- ☐ sənaye-istehsal heyətinin tərkibi, fəhlələrin ixtisas səviyyəsi.
- ☐ xalis məhsulun həcmi, dövrüyyə kapitalının məbləği, işçilərin sayının dəyişməsi

111 111. “B” qrupuna aid olan sahələr:

- ☐ istehsal vasitələri istehsal edən sahələr aid edilir. 62
- ☐ əmək vasitələri istehsal edən
- ☐ eynicinsli məhsullar istehsal edən
- ☒ istehlak malları istehsal edən
- ☐ əmək cisimləri istehsal edən

112 112. Sənayenin strukturu dedikdə nə başa düşürsünüz?

- ☐ sahə müəssisələrində ixtisaslaşmanın səviyyəsi.
- ☐ xammaldan hazır məhsul alınması üçün onun əldə olunması və emalı ilə məşğul olan sahələrin birliyi
- ☐ əmək predmetinə təsiretmə əlamətinə görə birləşmiş sahələrin say nisbəti
- ☒ sənaye sahələri arasında istehsal əlaqələrini əks etdirən sahələrin say nisbəti
- ☐ sahə müəssisələri arasında kooperativləşmənin səviyyəsi

113 113. “Sənayenin strukturu” anlayışı altında nə başa düşülür?

- ☐ sahə müəssisələri arasında kooperativləşmənin səviyyəsi başa düşülür
- ☐ sahə müəssisələrində ixtisaslaşmanın səviyyəsi başa düşülür
- ☐ xammaldan hazır məhsul alınması üçün onun əldə olunması və emalı ilə məşğul olan sahələrin birliyi başa düşülür
- ☒ sənaye sahələri arasında istehsal əlaqələrini əks etdirən sahələrin say nisbəti başa düşülür
- ☐ əmək predmetinə təsiretmə əlamətinə görə birləşmiş sahələrin say nisbəti başa düşülür

114 114. “Xammalın emalının oxşarlığı” əlamətinə uyğun olaraq sahələr formalaşmışdır:

- ☐ toxuculuq, tikiş, xalçaçılıq, süd məhsulları sənayesi
- ☐ energetika, tikiş sənayesi, süd məhsulları sənayesi
- ☐ ağac emalı, süd məhsulları, gön-dəri sənayesi
- ☒ kimya və toxuculuq sənayesi, kimya maşınqayırması
- ☐ yüngül sənaye maşınqayırması, tikinti-yol maşınqayırma və kommunal maşınqayırması

115 115. Sənayenin yerləşdirilməsi:

- ☐ hər bir sahə müəssisələri üçün istehsalın təşkil formalarının düzgün seçilməsi və tətbiqi ilə xarakterizə olunur.
- ☐ təbii resurslardan maksimum istifadə ilə
- ☐ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi ilə
- ☒ ictimai əmək bölgüsünün bir forması olaraq, sənaye müəssisələrinin iqtisadi rayonlar və bütünlükdə ölkə ərazisi üzrə bölgüsü ilə
- ☐ ictimai əməyə qənaət etməklə əhəlinin respublikanın paytaxtında və böyük şəhərlərdə məskunlaşmasına şərait yaratmaqla

116 116. Yüngül sənayenin yerləşdirilməsində əsas prinsiplər:

- ☐ digər amillər nəzərə alınmadan əmək resursları ucuz olan bölgələrdə yerləşdirilməsi.
- ☐ xammalın tədarükü, ilkin emalı və təkrar emalının nəzərə alınması ilə sənayenin yerli və beynəlxalq satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ xammalın ilkin emalının təkrar emal sahələrinə yaxın yerləşdirilməsi

- ☒ istehsalın xammal mənbələrinə və hazır məhsul istifadəsi rayonlarına ümumdünya yaxınlaşdırılması
- ☐ dövlətin müdafiə qabiliyyətinin yüksəldilməsi məqsədi ilə sənayenin sərhəd zonalarına yaxın yerləşdirilməsi

117 117.Yüngül sənayenin yerləşdirilməsində əsas prinsiplərə aid deyil:

- ☐ dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin nəzərə alınması və möhkəmləndirilməsinə xidmət edilməsi.
- ☐ xammalın ilkin emalının təkrar emal sahələrinə yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ istehsalın xammal mənbələrinə və hazır məhsul istifadəsi rayonlarına ümumdünya yaxınlaşdırılması
- ☒ xammalın tədarükü, ilkin emalı və təkrar emalının nəzərə alınması ilə sənayenin yerli və beynəlxalq satış bazarlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ iqtisadi rayonlar arasında əməyin rəşional bölüşdürülməsi və təsərrüfatların kompleks inkişaf etdirilməsi

118 118.Sənayenin yerləşdirilməsinə təsir edən əsas amillər:

- ☐ rəqabət, dövlətin müdafiə qabiliyyətliliyinin qorunması və digər siyasi amillər
- ☐ istehlak olunan xammalın və buraxılan məhsulun keyfiyyəti amilləri
- ☐ nəqliyyat və məhsulun çeşidi amilləri
- ☒ nəqliyyat, demoqrafik, xammal və istehlak amilləri
- ☐ inhisarçılıq və maddi-texniki təchizat amilləri

119 119.Sənayenin yerləşdirilməsi prinsiplərinin yüngül sənayenin yerləşdirilməsi prosesinə təsiri hansı amillərin vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☐ sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi.
- ☐ təbii-iqtisadi, texniki-texnoloji və iqtisadi-siyasi
- ☐ təbii-coğrafi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi
- ☒ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və iqtisadi-siyasi
- ☐ təbii-iqtisadi, texniki-iqtisadi və sosial-iqtisadi

120 120.İstehsalın yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında hansı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınır?

- ☐ iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər
- ☐ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdırən qabaqlayıcı tədbirlər
- ☐ ölkənin iqtisadiyyat sahələrinin yerləşdirilməsi üzrə dövlət proqramı
- ☒ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər, iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ neft sektorunun inkişafından bəhrələnmək imkanları və iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı

121 121.Sənaye sahə və müəssisələrinin yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün "baş planında" hansı əsas problem və mühüm şərtlər nəzərə alınmalıdır?

- ☐ ölkənin iqtisadiyyat sahələrinin yerləşdirilməsi üzrə dövlət proqramı
- ☐ neft sektorunun inkişafından bəhrələnmək imkanları və iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı
- ☐ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdırən qabaqlayıcı tədbirlər
- ☒ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər, iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər

122 122.İstehsalın yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında nəzərdə tutulmayan problem və şərtlər:

- ☐ iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkənin istehsal güclərinin və iqtisadi rayonlarının inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər
- ☒ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran qabaqlayıcı tədbirlər və iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər
- ☐ bütöv ölkə iqtisadiyyatı və ərazi-istehsal kompleksləri üzrə xüsusi sxem və proqramlar

123 123. İstehsal müəssisələrinin ölkə ərazisi üzrə yerləşdirilməsinin planlaşdırılmasında ölkənin istehsal qüvvələrinin bölgüsünün baş planında nəzərdə tutulmayan problem və şərtlər:

- ☐ iqtisadiyyat sahələrinin inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkənin istehsal güclərinin və iqtisadi rayonlarının inkişafı və yerləşdirilməsi sxemi
- ☐ ölkə regionlarının inkişafına mane olan əsas süni yaradılmış problemlər
- ☒ ölkə regionlarının inkişafını stimullaşdıran qabaqlayıcı tədbirlər və iqtisadi-sosial motivlər və siyasi təsirlər
- ☐ bütöv ölkə iqtisadiyyatı və ərazi-istehsal kompleksləri üzrə xüsusi sxem və proqramlar

124 124. Yüngül sənaye istehsalının yerləşdirmə variantları üzrə kapital qoyuluşunun ümumi çəkisinin hesablanmasında hansı xərclər nəzərə alınır?

- ☐ istehsal binalarının tikinti xərcləri, əlaqədar sahələrə kapital qoyuluşu, istehsalın mexanikləşdirmə avtomatlaşdırma səviyyəsinin yüksəldilməsinə birbaşa xərclər, və digər xərclər
- ☐ tikinti aparılması nəticəsində yaranan itkilərin aradan qaldırılmasına yönəldilən xərclər, amortizasiya xərcləri və hazır məhsulun daşınması xərcləri
- ☐ qeyri istehsal fondlarının yaradılmasına birbaşa xərclər, xammalın tədarükünə və dağılmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər, amortizasiya xərclər və s. xərclər
- ☒ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, dövriyyə fondlarının formalaşdırılmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər
- ☐ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, istehsal sahələri və avadanlıq parkının genişləndirilməsinə birbaşa xərclər və s. xərclər

125 125. Yeyinti və yüngül sənaye müəssisələrinin yerləşdirmə variantları üzrə kapital qoyuluşunun ümumi çəkisinin hesablanmasında hansı xərclər nəzərə alınır?

- ☐ istehsal binalarının tikinti xərcləri, əlaqədar sahələrə kapital qoyuluşu, istehsalın mexanikləşdirmə avtomatlaşdırma səviyyəsinin yüksəldilməsinə birbaşa xərclər, və digər xərclər
- ☐ tikinti aparılması nəticəsində yaranan itkilərin aradan qaldırılmasına yönəldilən xərclər, amortizasiya xərcləri və hazır məhsulun daşınması xərcləri
- ☐ qeyri istehsal fondlarının yaradılmasına birbaşa xərclər, xammalın tədarükünə və dağılmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər, amortizasiya xərclər və s. xərclər
- ☒ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, dövriyyə fondlarının formalaşdırılmasına birbaşa xərclər, nəqliyyatın inkişafına birbaşa xərclər və s. xərclər
- ☐ əsas fondların yaradılmasına birbaşa xərclər, istehsal sahələri və avadanlıq parkının genişləndirilməsinə birbaşa xərclər və s. xərclər

126 126. Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirilməsi sahibkar, dövlət və cəmiyyət üçün hansı üstünlüklərlə yanaşı hansı mənfi təzadlara səbəb olur?

- ☐ kənd təsərrüfatı sahələrinin sənaye istehsal və istehsal xidmət sahələri üçün ayrılması, müəssisələrin ətraf zonalarının çirklənməsi və s.
- ☐ ucuz işçi qüvvəsindən istifadə, yerlərdə işsizliyin qarşısının alınması, əhəlinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, regionlarda infrastrukturun inkişafı, ümumi daxili məhsulun artması və s.
- ☐ xammal bazasına yaxınlıq və mövcud təbii sərvətlərdən az məsrəflərlə istifadə, yerli sənaye məhsulları ilə daxili bazarın təmin edilməsi və xarici bazarlara çıxış, dövlət büdcəsinin formalaşmasında regionların rolunun artması
- ☒ ucuz işçi qüvvəsindən istifadə, yerlərdə işsizliyin səviyyəsinin aşağı salınması, regionlarda infrastrukturun inkişafı, ölkədə sağlam rəqabət mühitinin formalaşması və s.

- ☐ ölkədə sağlam rəqabət mühitinin formalaşması, paytaxt və mərkəzi şəhərlərdən əhalinin rayonlara, regionlara cəlb edilməsi, yerli sənaye məhsulları ilə daxili bazarın təmin edilməsi və xarici bazarlara çıxış;

127 127. Sənaye sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri tərəfindən 2012-ci ildə:

- ☐ 1,0 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib
☐ 3,3 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib
☐ 2,3 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib
☒ 1,3 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib
☐ 1,1 milyard manatlıq məhsul istehsal olunub və xidmətlər göstərilib

128 128. 2012-ci ildə sənayenin emal bölməsində sadə istehsalın həcmi:

- ☐ 0,9 faiz artıb və bu bölmədə istehsalın çox hissəsi qida məhsullarının payına düşüb
☐ 2,9 faiz artıb və bu bölmədə istehsalın çox hissəsi qida məhsullarının payına düşüb
☐ 2,3 faiz artıb və bu bölmədə istehsalın çox hissəsi qida məhsullarının payına düşüb
☒ 7,3 faiz artıb və bu bölmədə istehsalın çox hissəsi qida məhsullarının payına düşüb
☐ 4,3 faiz artıb və bu bölmədə istehsalın çox hissəsi qida məhsullarının payına düşüb

129 129. 2012-ci ildə qeyri-dövlət sənaye müəssisələrində işçilərin əməkhaqqı:

- ☐ təxminən 1200 manat olub
☐ təxminən 300 manat olub
☐ təxminən 420 manat olub
☒ təxminən 620 manat olub
☐ təxminən 920 manat olub

130 130. Respublikada maşınqayırma məhsulunun 40 %-i hansı sahənin payına düşür?

- ☐ kənd təsərrüfatının
☐ yüngül sənayenin
☐ kimya sənayesinin
☒ elektroenergetikanın
☐ yeyinti sənayesinin

131 131. Respublikada maşınqayırma məhsulunun 40 %-i hansı sahənin payına düşür?

- ☐ kənd təsərrüfatının
☐ kimya sənayesinin
☐ yeyinti sənayesinin
☒ elektroenergetikanın
☐ yüngül sənayenin

132 132. Respublikamızda ilk elektrotexnika müəssisəsi olan Bakı elektrik maşınqayırma zavodunun birinci növbəsi:

- ☐ 1990-cı ildə işə düşmüşdür
☐ 1981-ci ildə işə düşmüşdür.
☐ 1944-cü ildə işə düşmüşdür
☒ 1947-ci ildə işə düşmüşdür
☐ 1967-ci ildə işə düşmüşdür

133 133.Hazırda respublikanın elektrotexnika sahəsində:

- ☐ işıq-texnika avadanlığı, mineral gübrələr, dərman preparatları, akkumulyatorlar, kabel, “Çinar” markalı məişət soyuducuları və s. istehsal edir.
- ☐ elektrik lampaları, televizorlar, transformatorlar, akkumulyatorlar, kabel, qiymətli metallar, “Çinar” markalı məişət soyuducuları və s. istehsal edir.
- ☐ işıq-texnika avadanlığı, elektrik lampaları, elektrik-izolyasiya materialları, transformatorlar, avtomobil soyuducuları, “Çinar” markalı məişət soyuducuları, müxtəlif çeşidli elektrik mətbəx cihazları və s. istehsal edir.
- ☒ işıq-texnika avadanlığı, elektrik lampaları, elektrik-izolyasiya materialları, transformatorlar, akkumulyatorlar, kabel, “isti-su” tipli su qızdırıcıları, “Çinar” markalı məişət soyuducuları və s. istehsal edir.
- ☐ elektrik-izolyasiya materialları, transformatorlar, akkumulyatorlar, kabel, “isti-su” tipli su qızdırıcıları, avtomobil mühərrikləri və s. istehsal edir.

134 134.Bakı elektrik avtomatları zavodunda sənaye müəssisələri və neft mədənləri üçün:

- ☐ 14 adda 800 növdə elektrik avadanlığı və yük avtomobilləri üçün elektrik maqnitləri istehsal edir
- ☐ 14 adda 800 növdə elektrik avadanlığı və “İİFAN” markalı avtomobillər üçün elektrik maqnitləri istehsal edir
- ☐ 14 adda 800 növdə elektrik avadanlığı və “Don-1500” markalı avtomobillər üçün elektrik maqnitləri istehsal edir
- ☒ 14 adda 800 növdə elektrik avadanlığı və “Don-1500” markalı taxıl kombaynları üçün elektrik maqnitləri istehsal edir
- ☐ 14 adda 800 növdə məişət avadanlığı və “çitizen” markalı elektrik cihazları üçün elektrik maqnitləri istehsal edir

135 135.Bakıda neft sənayesinin ehtiyacını ödəmək üçün Binəqədi dəzgahqayırma zavodunda:

- ☒ dəst nasos-kompressor və soyuducu qurğu avadanlığı, suvarma qurğuları üçün güclü elektrik mühərriki olan nasoslar, habelə yüngül və yeyinti sənayesi üçün müxtəlif maşın və avadanlıq hazırlanır
- ☐ dəst nasos-kompressor və soyuducu qurğu avadanlığı, suvarma qurğuları üçün güclü elektrik mühərriki olan nasoslar, habelə maşınqayırma üçün alətlər hazırlanır
- ☐ dəst nasos-kompressor, suvarma qurğuları üçün güclü elektrik mühərriki olan nasoslar, habelə yeyinti sənayesi üçün xammal hazırlanır
- ☐ dəst nasos-kompressor və soyuducu qurğu avadanlığı, suvarma qurğuları üçün güclü elektrik mühərriki olan nasoslar, habelə yüngül üçün tikış maşınları hazırlanır
- ☐ dəst nasos-kompressor və soyuducu qurğu avadanlığı, suvarma qurğuları üçün güclü kanallar hazırlanır

136 136.Bakı gəmiqayırma zavodunda istehsal edilir:

- ☐ kiçik tankerlər, qayıqlar, qazma qurğuları.
- ☐ yedək gəmiləri, sərnişin gəmiləri, qazma gəmiləri
- ☐ sərnişin gəmiləri, kiçik tankerlər, qazma gəmiləri
- ☒ yedək gəmiləri, kiçik tankerlər, qazma gəmiləri
- ☐ yedək gəmiləri, kiçik tankerlər, balıqçı qayıqları

137 137.Müasir kimya texnologiyası, xammalın mexaniki emalından fərqli olaraq:

- ☐ kimyəvi mineralları mineral yanacaqları, xüsusən də neft, qaz və kömürü, ağac və bitki, heyvan mənşəli xammalları, hava, su və s. qida məhsullarına çevirir.
- ☐ kimyəvi mineralları (apatit, fosforit, kalium duzu, xörək duzu, kükürd və s.) qara metallara çevirir
- ☐ kimyəvi mineralları (apatit, fosforit, kalium duzu, xörək duzu, kükürd və s.) əlvan metallara çevirir
- ☒ kimyəvi mineralları mineral yanacaqları, xüsusən də neft, qaz və kömürü, ağac və bitki, heyvan mənşəli xammalları, hava, su və s. qiymətli sənaye məhsullarına çevirir.
- ☐ kimyəvi mineralları (apatit, fosforit, kalium duzu, xörək duzu, kükürd və s.) heyvan mənşəli məhsullara çevirir

138 138.Kimya sənayesi hansı sahələrdən ibarətdir?

- ☐ yanacaq sənaye kimyası, maşınqayırma sənayesi, üzvi sintez kimyası, polimerlər kimyası və polimer materiallarının emalı
- ☐ yanacaq sənaye kimyası, əsas kimya, qeyri-üzvi sintez kimyası, polimerlər kimyası və polimer materiallarının emalı
- ☐ yanacaq sənaye kimyası, əsas kimya, üzvi sintez kimyası, polimerlər kimyası və polimer materiallarının emalı
- ☒ dağ-mədən kimyası, əsas kimya, üzvi sintez kimyası, polimerlər kimyası və polimer materiallarının emalı
- ☐ yanacaq sənaye kimyası, əsas kimya, üzvi sintez kimyası, polimerlər kimyası və polistatik materiallarının emalı

139 139.Azərbaycanın kimya sənayesi ağır sənaye sahələri arasında istehsal etdiyi məhsulun həcminə görə:

- ☐ cihazqayırma və maşınqayırmadan sonra üçüncü yeri tutur.
- ☐ maşınqayırma, gəmirizqayırma və yanacaq-energetika sənayesindən sonra üçüncü yeri tutur
- ☐ avtomobilqayırma və yanacaq-energetika sənayesindən sonra üçüncü yeri tutur
- ☒ maşınqayırma və yanacaq-energetika sənayesindən sonra üçüncü yeri tutur
- ☐ maşınqayırma və yanacaq-energetika, elektronika sənayələrindən sonra üçüncü yeri tutur

140 140.Azərbaycanda ilk kimya zavodu neçənci ildə tikilmişdir?

- ☐ 1879-cu ildə indiki Gəncə şəhərində tikilmişdir
- ☐ 1872-cu ildə Sumqayıtda tikilmişdir
- ☐ 1879-cu ildə Sumqayıtda tikilmişdir
- ☒ 1879-cu ildə Bakıda tikilmişdir
- ☐ 1872-cu ildə Bakıda tikilmişdir

141 141.Azərbaycanda ilk kimya zavodu hansı şəhərdə tikilmişdir?

- ☐ Xaçmazda, 1988-ci ildə tikilmişdir.
- ☐ Sumqayıt şəhərində, 1879-cu ildə tikilmişdir
- ☐ Şəki şəhərində, 1879-cu ildə tikilmişdir
- ☒ Bakı şəhərində, 1879-cu ildə tikilmişdir
- ☐ Naxçıvanda, 1879-cu ildə tikilmişdir

142 142.Azərbaycanda əsas kimya sənayesi kompleksi müəssisələri XX əsrin 50-ci illərində istifadəyə verilmiş və həmin müəssisələrdə:

- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri və oturacaqları, plastik kütlə, süni və sintetik liflər, sintetik yuyucu vasitələr, dərmanlar və s. istehsal edilir.
- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil mühərrikləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, xlor və kaustik soda, yod, sintetik yuyucu vasitələr, dərmanlar və s. istehsal edilir.
- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, xlor və kaustik soda, yod, yuyucu dəzgahlar, dərmanlar və s. istehsal edilir.
- ☒ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, xlor və kaustik soda, yod, sintetik yuyucu vasitələr, dərmanlar və s. istehsal edilir.
- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri və mühərrikləri, süni lif, mineral gübrələr, xlor və kaustik soda, yod, sintetik yuyucu vasitələr, dərmanlar və s. istehsal edilir

143 143.Sumqayıt polimer tikinti materialları kombinatında:

- ☐ qətrandan izolyasiya materialları, linoleum, müxtəlif qida məhsulları və sanitariya texnikası məmulatları istehsal edilir.
- ☐ qətrandan asfalt örtükləri, linoleum, müxtəlif tikinti və sanitariya texnikası məmulatları istehsal edilir
- ☐ polietlendən izolyasiya materialları, linoleum, müxtəlif tikinti və sanitariya texnikası məmulatları istehsal edilir
- ☒ qətrandan izolyasiya materialları, linoleum, müxtəlif tikinti və sanitariya texnikası məmulatları istehsal edilir

- ☐ qətrandan izolyasiya materialları, şifer, müxtəlif tikinti və sanitariya texnikası məmulatları istehsal edilir

144 144.Yanacaq – energetika sənayesinin tərkibinə:

- ☐ neft və tikinti sahələri daxildir
☐ yanacaq və elektronika sahələri daxildir
☐ yanacaq və neftkimya sahələri daxildir
☒ yanacaq və elektroenergetika sahələri daxildir
☐ daş-kömür, qaz, neft və tikinti sahələri daxildir

145 145.Istilikvermə qabiliyyətinə görə yanacaq növləri hansı ardıcılıqla gəlir:

- ☐ qonur kömür, neft, təbii qaz, yanar şist, torf, quru ağac odunu
☐ daş kömür, yanar şist, neft, təbii qaz, qonur kömür , torf, quru ağac odunu
☐ daş kömür, neft, təbii qaz, qonur kömür , yanar şist, torf, quru ağac odunu
☒ neft, təbii qaz, daş kömür, qonur kömür , yanar şist, torf, quru ağac odunu
☐ daş kömür, torf, yanar şist, neft, təbii qaz, qonur kömür , quru ağac odunu

146 146.Tikinti materialları sənayesi hansı əsas sahədən ibarətdir:

- ☐ bura mineral-tikinti xammalının çıxarılması, hörgü materiallarının istehsalı, bina və tikililər üçün fasad rənglərinin hazırlanması daxildir.
☐ bura kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emalı, bina və tikililər üçün müxtəlif divar materiallarının, məmulat və konstruksiyaların hazırlanması daxildir.
☐ bura qum, çınqıl, müxtəlif daş, mərmər çıxarılması, hörgü materiallarının sement, əhəng, gips istehsalı, kənd təsərrüfatı üçün müxtəlif alət və mexanizmlərin hazırlanması daxildir.
☒ bura mineral-tikinti xammalının çıxarılması, hörgü materiallarının istehsalı, bina və tikililər üçün müxtəlif divar materiallarının, məmulat və konstruksiyaların hazırlanması daxildir.
☐ bura mineral-tikinti xammalının satışı, hörgü materiallarının ilkin emalı, bina və tikililər üçün müxtəlif divar materiallarının hazırlanması daxildir

147 147.Azərbaycan Respublikasında nə qədər mineral tikinti xammal yatağı məlumdur?

- ☐ 1300-ə qədər.
☐ 60-a qədər
☐ 200-ə qədər
☒ 1000-ə qədər
☐ 50-a qədər

148 148.Respublikanın əsas sement istehsalı müəssisəsi neçənci ildə işə salınmışdır?

- ☐ 1952-ci ildə
☐ 1949-cu ildə
☐ 1954-cü ildə
☐ 1961-ci ildə
☒ 1951-ci ildə

149 149.Yüngül sənayedə məhsulların 80%-ə qədəri hansı sahədə istehsal olunur?

- ☐ mebel
☐ gön-dəri
☐ tikiş
☒ toxuculuq

- ☐ ipəkçilik

150 150.Aqrar-sənaye kompleksinin əsas vəzifəsi:

- ☐ əhalini qeyri-ərzaq və geyim əşyaları ilə, sənayeni müxtəlif növ xammalla təchiz etməkdir
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının sabit artımı şərti ilə əhalini geyim məmulatları ilə və sənayeni müxtəlif növ xammalla təchiz etməkdir
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının sabit artımı şərti ilə əhalini ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, sənayeni müxtəlif növ dəzgahlarla təchiz etməkdir
- ☒ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının sabit artımı şərti ilə əhalini ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, sənayeni müxtəlif növ xammalla təchiz etməkdir
- ☐ əhalini qeyri-ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, sənayeni müxtəlif növ xammalla təchiz etməkdir

151 151.ASK-nın sahə strukturu adlanır:

- ☐ ASK-nı iqtisadi cəhətdən təmsil edən ayrı-ayrı kimya sahələri arasında nisbətən faizlə ifadə edilməsi
- ☐ ASK-nı təşkilati cəhətdən təmsil edən ayrı-ayrı kimya sahələri arasında nisbətən faizlə ifadə edilməsi
- ☐ kompleksi təşkilati cəhətdən təmsil edən ayrı-ayrı müəssisələr arasında nisbətən faizlə ifadə edilməsi
- ☒ ASK-nı təşkilati cəhətdən təmsil edən ayrı-ayrı xalq təsərrüfatı sahələri arasında nisbətən faizlə ifadə edilməsi
- ☐ ASK-nı maddi cəhətdən təmsil edən ayrı-ayrı kimya sahələri arasında nisbətən faizlə ifadə edilməsi

152 152.ASK-da sahələrarası əlaqələrin texnoloji təminatı:

- ☐ kənd təsərrüfatı üçün zəruri olan kimya məhsullarının alınması, istifadəsi kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalının saxlanması, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan iş şəraiti, kənd təsərrüfatı sahələri, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☒ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammal istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının alınması, emalı və saxlanması kimi ardıcıl mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır

153 153.ASK-da sahələrarası əlaqələrin təşkilati təminatı:

- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında tutduğu mövqe ilə izah oluna bilər
- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər istehsallarının sahədə vahid texnoloji qaydada təşkili ilə xarakterizə olunur
- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid prinsip ilə idarə olunması ilə xarakterizə olunur
- ☒ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyektini kimi ayrılmasıdır
- ☐ kompleksə daxil olan müəssisələrin fəaliyyətinin düzgün təşkili ilə mümkündür

154 154.ASK-da sahələrarası əlaqələrin iqtisadi təminatı:

- ☐ bir-birinə əks təsir edən sahələr arasındakı iqtisadi münasibətlərin olmaması ilə xarakterizə edilir
- ☐ birgə fəaliyyət göstərən müəssisələr arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☐ integrasiya olunan sex və müəssisələr arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☒ integrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir.
- ☐ bir-birinə əks təsir edən sahələr arasındakı iqtisadi münasibətlərin olması ilə xarakterizə edilir

155 155.ASK-da sahələrarası əlaqələrin sosial təminatı xalq təsərrüfatının:

- ☐ birgə fəaliyyət göstərən müəssisələri arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☐ eyni təyinatlı məhsullar istehsal edən səxələrdə çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılmasının təmin edilməsidir
- ☐ müxtəlif funksional məqsədli sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir
- ☒ eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir
- ☐ bir-birinə əks təsir edən sahələr arasındakı iqtisadi münasibətlərin olmaması ilə xarakterizə edir

156 156.ASK-nın xalis məhsulu:

- ☐ amortizasiya ayırmaları və sənaye mənşəli xammal və materialların dəyərindən ibarətdir.
- ☐ son məhsulun dəyərindən amortizasiya ayırmalarının çıxıldıqdan sonra qalan hissəsidir
- ☐ son məhsulun dəyərindən sənaye mənşəli xammal və materialların dəyərini çıxıldıqdan sonra qalan hissəsidir
- ☒ son məhsulun dəyərindən amortizasiya ayırmalarının və sənaye mənşəli xammal və materialların dəyərini çıxıldıqdan sonra qalan hissəsidir.
- ☐ son məhsulun dəyərindən əmək haqlarını çıxıldıqdan sonra qalan hissəsidir

157 157.ASK-nın tədqiqat mexanizmi:

- ☐ yüngül və yeyinti sənayesi ilə kənd təsərrüfatı arasında mövcud istehsal münasibətlərinin nizamlanma forması və metodlarıdır
- ☐ yeyinti sənayesi ilə ASK-nın digər sahələri arasında mövcud istehsal münasibətlərinin nizamlanma forması və metodlarıdır
- ☐ xalq təsərrüfatı ilə ASK-nın digər sahələri arasında mövcud istehsal münasibətlərinin nizamlanma forması və metodlarıdır
- ☒ kənd təsərrüfatı ilə ASK-nın digər sahələri arasında mövcud istehsal münasibətlərinin nizamlanma forması və metodlarıdır
- ☐ yüngül və yeyinti sənayesi ilə ASK-nın digər sahələri arasında mövcud istehsal münasibətlərinin nizamlanma forması və metodlarıdır

158 158.Toxuculuq kombinatları üçün kombinəlmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ üfqi kombinəlmə
- ☒ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☐ tullantılardan istifadəyə görə
- ☐ istehsal-texniki

159 159.Energetika sahəsində fəaliyyət:

- ☐ əhalinin mənafeyi naminə energetika fəaliyyətində istifadə olunan sahələrin bərpa olunması və onların ətraf mühitə uyğunlaşdırılması üzrə fəaliyyətdir
- ☐ xam neftin və neft məhsullarının, qazın, elektrik və istilik enerjisinin tədarükü və enerji istehlakçılarına paylanması
- ☐ işlənmə ilə eyni məqsədlər üçün qabaqcadan aparılan maqnitometrik, qravimetrik, seysmik, geokimyəvi, istilik və radiometrik üsullar və sınaq qazma işləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətdir
- ☒ energetika materiallarının və məhsullarının (enerji resursları) kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı, istehsalı, emalı, saxlanması, nəqli, paylanması və istifadəsi üzrə fəaliyyət növlərini özündə cəmləşdirir
- ☐ enerjinin paylanması fəaliyyətini həyata keçirilməsi üçürlə fəaliyyətdir

160 160.Energetika sahəsində kəşfiyyat:

- ☐ enerjinin alınması və paylanması fəaliyyətini həyata keçirmə prosesidir

- ☐ xam neftin və neft məhsullarının, qazın, elektrik və istilik enerjisinin tədarükü və enerji istehlakçılara paylanması
- ☐ energetika materiallarının və məhsullarının (enerji resursları) kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı, istehsalı, emalı, saxlanması, nəqli, paylanması və istifadəsi üzrə fəaliyyət növlərini özündə cəmləşdirir
- ☒ işlənmə ilə eyni məqsədlər üçün qabaqcadan aparılan maqnitometrik, qravimetrik, seysmik, geokimyəvi, istilik və radiometrik üsullar və sınaq qazma işləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətdir
- ☐ tərəflər arasında bağlanmış və energetika sahəsində fəaliyyət növlərinin həyata keçirilməsi üçün şərtləri müəyyən edən yazılı saziş

161 161.Enerjinin paylanması:

- ☐ əhalinin mənafevi naminə energetikada istifadə olunan sahələrin bərpa olunması və onların ətraf mühitə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ işlənmə ilə eyni məqsədlər üçün qabaqcadan aparılan maqnitometrik, qravimetrik, seysmik, geokimyəvi, istilik və radiometrik üsullar və sınaq qazma işləri vasitəsilə həyata keçirilən fəaliyyətdir
- ☐ energetika materiallarının və məhsullarının (enerji resursları) kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı, istehsalı, emalı, saxlanması, nəqli, paylanması və istifadəsi üzrə fəaliyyət növlərini özündə cəmləşdirir
- ☒ xam neftin və neft məhsullarının, qazın, elektrik və istilik enerjisinin tədarükü və enerji istehlakçılara paylanmasını nəzərdə tutur
- ☐ enerjinin paylanması fəaliyyətini həyata keçirən hər hansı bir sahə müəssisəsinin əsas vəzifəsidir

162 162.Dövlət energetika siyasətinin məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ yüksək keyfiyyətli məhsullar istehsal edən yerli müəssisələrə əlverişli şəraitin yaradılması
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət növləri üzrə rəqabət və minimal inhisar şəraitinin yaradılması
- ☐ energetika materiallarının və məhsullarının səmərəli hasilatı, istehsalı, nəqli, paylanması, saxlanması, istifadəsi və təhlükəsizliyinin təminatı
- ☒ baş enerji nəqləmə sistemlərinin tikintisi və idarə edilməsi
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyətlərin müxtəlif mülkiyyət növləri, uzunmüddətli müqavilələr və xüsusi icazələr əsasında qurulması

163 163.Dövlət energetika siyasətinin məqsədlərinə aid deyil:

- ☐ enerji çatışmazlığı şəraiti yarandıqda, energetikanın səmərəliliyini artırmaq üçün istehsalçı və istehlakçılara dotasiyaların verilməsi
- ☐ enerji resurslarının konservasiyası, tullantıların səviyyəsinin aşağı salınması, enerjinin səmərəli istifadəsi və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə
- ☐ səmərəli və ekoloji cəhətdən təhlükəsiz texnologiyaların tətbiqi üçün əlverişli şəraitin yaradılması
- ☒ yataqların işlənməsi və energetika materiallarının və məhsullarının hasilatı
- ☐ ətraf mühitə mənfi təsirin azaldılması

164 164.Neçənci illərdən etibarən Azərbaycan özünü elektrik enerjisi ilə təmin etməklə bərabər yerli hasilatın bir qismini qonşu respublikalara verməyə başladı?

- ☐ 1978-ci illərdən etibarən
- ☐ 2000-ci illərdən etibarən
- ☐ 1990-cı illərdən etibarən
- ☒ 1980-ci illərdən etibarən
- ☐ 1970-ci illərdən etibarən

165 165.Yüz ildən artıq tarixi olan Azərbaycan elektrik energetikasının vüsətli inkişaf dövrü neçənci ildən başlamışdır?

- ☐ 2010-ci ildən başlanmışdır
- ☐ 1990-ci ildən başlanmışdır

- ☐ 1980-ci ildən başlanmışdır
- ☒ 1970-ci ildən başlanmışdır
- ☐ 2000-ci ildən başlanmışdır

166 166.Naxçıvan Muxtar Respublikasının elektrik enerjisi təshizatının müəyyən qisminin daxili imkanlar hesabına ödənilməsinin təmin edilməsi məqsədilə neçənci ildə Araz çayı üzərində gücü 22 MVt olan “Araz” su elektrik stansiyası inşa edilmişdir?

- ☐ 2001-ci ildə
- ☐ 1980-ci ildə
- ☐ 2010-ci ildə
- ☒ 1971-ci ildə
- ☐ 2010-ci ildə

167 167.Azərbaycan Respublikasının “Energetika haqqında” Qanunun 9-cu maddəsində qeyd edilən “ətraf mühitin qorunmasına, təhlükəsizliyə və sağlamlığa dair vəzifələr”ə aid deyil:

- ☐ ətraf mühitə təsir və onun səbəbləri barədə ekspert rəyi tərəflərin razılığı ilə əsas təsdiqedicisi sənəd kimi qəbul olunur
- ☐ ətraf mühitin qorunması, təhlükəsizlik və sağlamlıq sahəsində görülməli tədbirlərin, aparılacaq bütün lazımi tədqiqatların və ekspert rəylərinin alınması üzrə xərclər energetika sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisə tərəfindən ödənilir
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət göstərən, habelə energetika materiallarını və məhsullarını istifadə edən hər bir şəxs ətraf mühiti çirkləndirmədən qorunmalıdır
- ☒ dövlət qanunvericiliyə müvafiq olaraq dövlətin təhlükəsizliyini və müstəqilliyini təmin etmək məqsədilə energetika ilə bağlı digər fəaliyyət sahələrində müstəsna hüquqlardan istifadə edir
- ☐ energetika müqaviləsinin bağlanması üçün ərizə daxil olduqda müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müvafiq fəaliyyətin həyata keçiriləcəyi ərazidə müvafiq müstəqil ekspertlər tərəfindən keçirilən ekspertiza təyin edir

168 168.Azərbaycan Respublikasının “Energetika haqqında” Qanunun 28-ci maddəsinin birinci bəndinə əsasən:

- ☐ energetika müqaviləsinin təqdim edilməsi başlayanadək mülkiyyət hüququ və ona aid dəyişikliklər dərc edilməli və ictimaiyyətlə məsləhətləşmək üçün açıq olmalıdır
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət nəticəsində mülkiyyət hüququnun və ya daşınmaz əmlakdan istifadənin dəyişməsi və onunla əlaqədar kompensasiyaların ödənilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən hazırlanır
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət göstərmək üçün podratçıya torpaqdan və yerin təkindən istifadə etmək hüququ verilir
- ☒ enerji istehsalçıları yanacaq təchizatı sahəsində rəqabət mühitinin yaradılması və enerji istehsalının səmərəliliyinin artırılması məqsədilə yanacaq təchizatı müəssisələrini ölkə daxilində və xaricində sərbəst seçmək hüququna malikdirlər
- ☐ energetika sahəsində mövcud fəaliyyət üzrə torpaqdan istifadə növlərinə xüsusi icazə müvafiq tələblərə uyğun olaraq kompensasiyasız verilir

169 169.Azərbaycan Respublikasının “Energetika haqqında” Qanunun 28-ci maddəsinin üçüncü bəndinə əsasən:

- ☐ energetika müqaviləsinin təqdim edilməsi başlayanadək mülkiyyət hüququ və ona aid dəyişikliklər dərc edilməli və ictimaiyyətlə məsləhətləşmək üçün açıq olmalıdır
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət nəticəsində mülkiyyət hüququnun və ya daşınmaz əmlakdan istifadənin dəyişməsi və onunla əlaqədar kompensasiyaların ödənilməsi aşağıdakıları nəzərə alaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən hazırlanır:
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət göstərmək üçün podratçıya torpaqdan və yerin təkindən istifadə etmək hüququ verir

- ☒ enerji təchizatının etibarlılığını təmin etmək məqsədilə energetika müəssisələrində yanacaq ehtiyatı yaradılır
- ☐ energetika sahəsində mövcud fəaliyyət üzrə torpaqdan istifadə növlərinə xüsusi icazə müvafiq tələblərə uyğun olaraq kompensasiyasız verilir

170 170.Azərbaycan Respublikasının “Energetika haqqında” Qanunun 28-ci maddəsinin üçüncü bəndinə əsasən:

- ☐ energetika müqaviləsinin təqdim edilməsi başlayanadək mülkiyyət hüququ və ona aid dəyişikliklər dərc edilməli və ictimaiyyətlə məsləhətləşmək üçün açıq olmalıdır
- ☐ energetika sahəsində fəaliyyət nəticəsində mülkiyyət hüququnun və ya daşınmaz əmlakdan istifadənin dəyişməsi və onunla əlaqədar kompensasiyaların ödənilməsi aşağıdakıları nəzərə alaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən hazırlanır:
- ☐ enerji istehsalçıları yanacaq təchizatı sahəsində rəqabət mühitinin yaradılması və enerji istehsalının səmərəliliyinin artırılması məqsədilə yanacaq təchizatı müəssisələrini ölkə daxilində və xaricində sərbəst seçmək hüququna malikdirlər
- ☒ yanacaq ehtiyatının maliyyələşdirilməsi, yaradılması, qorunması, istifadəsi, həcmi və uçotu Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilir
- ☐ energetika sahəsində mövcud fəaliyyət üzrə torpaqdan istifadə növlərinə xüsusi icazə müvafiq tələblərə uyğun olaraq kompensasiyasız verilir

171 171.Azərbaycan Respublikasının “Enerji resurslarından istifadə haqqında” Qanununa əsasən enerji resursları dedikdə:

- ☒ texnikanın mövcud səviyyəsinə və ya inkişafına müvafiq istifadə olunan neft, neft məhsulları, qaz, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji daşıyıcıları başa düşülür
- ☐ texnikanın mövcud səviyyəsinə və ya inkişafına müvafiq istifadə olunan neft, neft məhsulları, külək, günəş, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji istehsalçıların istehsal gücü başa düşülür
- ☐ günün tələblərinə uyğun istifadə olunan fiziki, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji daşıyıcıları başa düşülür
- ☐ texnikanın mövcud səviyyəsinə və ya inkişafına müvafiq istifadə olunan qaz, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, insanın fiziki enerjisi, bərpa olunan və digər enerji daşıyıcıları başa düşülür
- ☐ konkret istehsal, məhsul, iş və xidmət üçün istifadə edilən enerji resurslarının reqlamentləşdirilmiş miqdarı başa düşülür

172 172.Azərbaycan Respublikasının “Enerji resurslarından istifadə haqqında” Qanununa əsasən enerji resurslarının istehlakı normativləri dedikdə:

- ☐ texnikanın mövcud səviyyəsinə və ya inkişafına müvafiq istifadə olunan neft, neft məhsulları, qaz, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji daşıyıcıların gücü başa düşülür
- ☐ günün tələblərinə uyğun istifadə olunan fiziki, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji daşıyıcıları başa düşülür
- ☐ texnikanın mövcud səviyyəsinə və ya inkişafına müvafiq istifadə olunan neft, neft məhsulları, külək, günəş, elektrik, istilik, su və atom enerjiləri, bərpa olunan və digər enerji istehsalçıların istehsal gücü başa düşülür
- ☒ konkret istehsal, məhsul, iş və xidmət üçün istifadə edilən enerji resurslarının reqlamentləşdirilmiş miqdarı başa düşülür
- ☐ bunların heç biri

173 173.Müxtəlif yanacaq növlərini müqayisə etmək üçün:

- ☐ onların fiziki-kimyəvi xassələri nəzərə alınır
- ☐ az kalorili yanacaq növlərindən istifadə olunur
- ☐ yanacağın növlərindən istifadə olunur
- ☒ şərti yanacaq vahidindən istifadə olunur
- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilat həcmindən istifadə olunur

174 174.Müxtəlif yanacaq növlərini müqayisə etmək üçün:

- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilat həcmindən istifadə olunur
- ☐ yanacağın növlərindən istifadə olunur
- ☐ onların fiziki-kimyəvi xassələri nəzərə alınır
- ☒ şərti yanacaq vahidindən istifadə olunur
- ☐ az kalorili yanacaq növlərindən istifadə olunur

175 175.Şərti yanacaq vahidindən:

- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin istilik vermə qabnlıyyətini müəyyən etmək üçün istifadə olunur
- ☐ müxtəlif istehsal sahələrini müqayisə etmək üçün istifadə olunur
- ☐ müxtəlif istehsal növlərini müqayisə etmək üçün istifadə olunur
- ☒ müxtəlif yanacaq növlərini müqayisə etmək üçün istifadə olunur
- ☐ müxtəlif yanacaq növlərinin hasilat həcmi müəyyən etmək üçün istifadə olunur

176 177.Qeyd edilən variantlardan hansında elektrik və istilik enerjisi ilə təchizatın subyektlərinə aid deyil:

- ☐ enerji istehlakçıları
- ☐ enerji təchizatı müəssisələri
- ☐ dövlət elektroenergetika müəssisəsi - vahid dövlət elektroenergetika sistemi
- ☒ sahənin xammal və materialları
- ☐ müstəqil enerji istehsalçıları - iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olmayan hüquqi şəxslər

177 178.Yanacaq energetika kompleksi:

- ☐ yanar faydalı qazıntıların aşkar edilməsi, hasili və nəql edilməsi və həmçinin sahə üçün güc məşinlərinin istehsalından ibarətdir
- ☐ müxtəlif təyinatlı qazıntıların aparılması və elektrik enerjisinin istehsalından ibarətdir
- ☐ yanar faydalı qazıntıların hasili və güc məşinlərinin istehsalından ibarətdir
- ☒ yanar faydalı qazıntıların hasili və elektrik enerjisinin istehsalından ibarətdir
- ☐ yanar faydalı qazıntıların aşkar edilməsi üzrə kəşfiyyat işlərindən və elektrik enerjisinin istehsalından ibarətdir

178 179.Azərbaycan Respublikasının “Energetika haqqında” Qanunun 12-ci maddəsində qeyd edilən tədbirlərə aid deyil:

- ☐ enerji resurslarından səmərəli istifadəyə görə onların normativlərdən artıq sərfindən asılı olaraq, qüvvədə olan qiymət və tariflərə müxtəlif faizli əlavələr şəklində ödəmələrin tətbiq edilməsi
- ☐ enerji resurslarından səmərəli istifadənin maliyyələşdirilməsinin əsas istiqamətlərinin və mənbələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ enerji resurslarından, xüsusən bərpa olunan enerji mənbələrindən səmərəli istifadə üçün təşkilati, elmi-texniki və təsərrüfat fəaliyyətini istiqamətləndirən iqtisadi vəsaitlərin və stimulların tətbiqi
- ☒ iqtisadi və inzibati tədbirlər vasitəsilə hüquqi və fiziki şəxslərin enerjiyə qənaət sahəsində fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi
- ☐ enerji təchizatı prosesinə iqtisadi təsir tədbirlərinin bazası kimi iqtisadiyyatın bütün sahələrində enerji tutumlu texnoloji proseslər və məhsul növləri üçün enerji resurslarının xüsusi sərfi üzrə dövlət standartları və normaları sisteminin yaradılması

179 180.Enerji resurslarından istifadə sahəsində dövlət tənzimlənməsinin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ enerji resurslarının istehsalı və istifadəsi üzrə dövlət ekspertizası;
- ☐ enerjiden səmərəsiz istifadəyə görə müvafiq məsuliyyət növlərinin müəyyən edilməsi;
- ☐ enerji resursları sərfinin normalaşdırılması
- ☒ mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisə və təşkilatlar tərəfindən istifadə edilən enerji resurslarının icbari uçuğu

- ☐ enerji resurslarından istifadə sahəsində normalaşdırmanın, standartlaşdırmanın, sertifikatlaşdırmanın, metrologiyanın və statistika uçotunun təşkil edilməsi;

180 181. Enerji resurslarından istifadə sahəsində dövlət tənzimlənməsinin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- ☐ ölkənin enerji təminatında yaranan böhranlı vəziyyəti aradan qaldırmaq məqsədilə enerji istehsal olunan regiona müəyyən üstünlük verməklə planlı təbirlərin görülməsi
- ☐ enerjiden səmərəli istifadə fondunun təşkil edilməsi və ondan istifadə qaydalarının müəyyən
- ☐ enerjiyə qənaətə görə müvafiq iqtisadi-maliyyə həvəsləndirmə mexanizminin yaradılması və tətbiq edilməsi
- ☒ enerji resurslarından səmərəli istifadənin maliyyələşdirilməsinin əsas istiqamətlərinin və mənbələrinin müəyyən edilməsi
- ☐ məqsədli investisiya proqramlarının büdcə maliyyələşdirilməsi, enerjiyə qənaət edən layihələrin və proqramların güzəştli və məqsədli kreditləşdirilməsi

181 182. Enerji resurslarından səmərəli istifadənin maliyyə mənbələri:

- ☐ əhalidən cəlb edilən borc vəsaitləri, enerjiden səmərəli istifadə fondu, müəssisələrin istehlak və yığım fondları, ölkə və xarici investisiyalar, dövlət büdcəsi və digər mənbələr hesab olunur
- ☐ əhalidən cəlb edilən depozitlər, enerjiden səmərəli istifadə fondu, ölkə və xarici investisiyalar, dövlət büdcəsi və digər mənbələr hesab olunur
- ☐ əhalidən cəlb edilən kreditlər, enerjiden səmərəli istifadə fondu, ölkə və xarici investisiyalar, dövlət büdcəsi və digər mənbələr hesab olunur
- ☒ enerjiden səmərəli istifadə fondu, ölkə və xarici investisiyalar, dövlət büdcəsi və digər mənbələr hesab olunur
- ☐ enerjiden səmərəli istifadə fondu, daxili və xarici investisiyalar, dövlət büdcəsi və ayrı-ayrı fiziki şəxslərin fərdi enerji mənbələrindən (elektromühərriklər və s.) istifadəyə görə pul ödənişləri, digər mənbələr hesab olunur

182 183. Sahə müəssisələrinin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma səviyyəsini müəyyənləşdirmək üçün hansı əmsaldən istifadə olunur?

- ☐ istehsala xidmət sahələrinin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma əmsalı
- ☐ iş yerlərinin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma əmsalı
- ☐ növbə ərzində avadanlıq-kv-ların dəfələndirilməsi
- ☒ əməyin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma əmsalı
- ☐ müəssisənin inzibati binalarının elektrik enerjisi ilə təchiz olunma əmsalı

183 184. Sahə müəssisələrinin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma səviyyəsini müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunan əməyin elektrik enerjisi ilə təchiz olunma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ il ərzində bilavasitə iş yerlərinin işıqlandırılması üçün sərf edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☐ il ərzində istehsala xidmət sahələrində istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☐ il ərzində istehsal sahələrinin işıqlandırılmasında istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☒ il ərzində məhsulun hazırlanmasında istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☐ il ərzində köməkçi istehsallarda edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir

184 185. İstehsalın elektrik enerjisi ilə silahlanma əmsalı:

- ☐ il ərzində istehsala xidmət sahələrində istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☐ işçilərin bu və ya digər işi yerinə yetirərkən elektrik enerjisindən nə dərəcədə istifadə etməsini səciyyələndirir
- ☐ il ərzində köməkçi istehsallarda edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir

- ☐ il ərzində bilavasitə iş yerlərinin iqlandırılması üçün sərf edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi təyin edilir
- ☒ istifadə olunan ümumi enerji resurslarının tərkibində elektrik enerjisinin payını xarakterizə edir

185 186. İstehsalın elektrik enerjisi ilə silahlanma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ il ərzində köməkçi istehsallarda edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal sahələrinin işıqlandırılmasında istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☐ il ərzində məhsulun hazırlanmasında istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- ☒ il ərzində istifadə edilmiş ümumi elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun istehsalında istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarına nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsala xidmət sahələrində istifadə edilmiş elektrik enerjisinin miqdarının, həmin dövrdə məhsulun hazırlanmasında iştirak edən fəhlələrin sayına nisbəti kimi

186 187. Müxtəlif yanacaq növlərini müqayisə etmək üçün hansı yanacaq vahidi qəbul edilmişdir?

- ☐ Şerti yanacaq vahidi kimi istilikvermə qabiliyyəti 7-min kkal olan 1 litr neft qəbul olunmuşdur
- ☐ Şerti yanacaq vahidi kimi istilikvermə qabiliyyəti 7-min kkal olan 1 tonn neft qəbul olunmuşdur
- ☐ Şerti yanacaq vahidi kimi istilikvermə qabiliyyəti 7-min kkal olan 1 kq torf qəbul olunmuşdur
- ☒ Şerti yanacaq vahidi kimi istilikvermə qabiliyyəti 7-min kkal olan 1 kq Daş kömür qəbul olunmuşdur
- ☐ Şerti yanacaq vahidi kimi istilikvermə qabiliyyəti 7-min kkal olan 1 tonn neft qəbul olunmuşdur daş kömür

187 188. Azərbaycanda yanacaq energetika kompleksi daha çox:

- ☐ kompleksin tam gücü ilə işləməsi üçün xaricdən elektrik enerjisi alır
- ☐ öz fəaliyyətini yerli daş kömür ehtiyatının nəzər alınması ilə qurur
- ☐ öz fəaliyyətini yerli su ehtiyatının nəzər alınması ilə qurur
- ☒ yerli energetika ehtiyatına - neftə əsaslanır
- ☐ xarici bazar üçün enerji daşıyıcıları istehsal edir

188 189. Dünya neft bazarında başverən hadisələrdən sonra Azərbaycanda yanacaq energetika kompleksi daha çox:

- ☐ kompleksin tam gücü ilə işləməsi üçün xaricdən elektrik enerjisi alır
- ☐ öz fəaliyyətini yerli su ehtiyatının nəzər alınması ilə qurur
- ☐ xarici bazar üçün enerji daşıyıcıları istehsal edir
- ☒ yerli energetika ehtiyatına - neftə və qaza əsaslanır
- ☐ öz fəaliyyətini yerli daş kömür ehtiyatının nəzər alınması ilə qurur

189 190. Azərbaycanda istifadə olunan yanacağın əsas mənbələri:

- ☐ atom elektrik stansiyası, neft-qaz, çayların hidroenerji
- ☐ torf, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və küləkdir.
- ☐ daş-kömür, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və küləkdir.
- ☒ neft-qaz, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və küləkdir.
- ☐ neft-qaz, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və küləkdir.

190 191. Azərbaycanda istifadə olunan yanacağın əsas mənbələrinə aid etmək olar:

- ☐ daş-kömür, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və külək

- ☐ torf, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və küləkdir.
- ☐ atom elektrik stansiyası, neft-qaz, çayların hidroenerji
- ☒ neft-qaz, çayların hidroenerji ehtiyatları, günəş və külək
- ☐ neft-qaz, çayların hidroenerji ehtiyatı, günəş və külək

191 192. Yanacaq növlərinin istilikvermə qabiliyyətinə görə düzgün ardıcılığını müəyyən edin:

- ☐ Yanar şist, Torf, Quru ağac odunu, Təbii qaz, Daş kömür, Neft, Qonur kömür.
- ☐ Təbii qaz, Yanar şist, Qonur kömür, Daş kömür, Neft, Torf, Quru ağac odunu.
- ☐ Yanar şist, Təbii qaz, Daş kömür, Neft, Qonur kömür, Torf, Quru ağac odunu.
- ☒ Neft, Təbii qaz, Daş kömür, Qonur kömür, Yanar şist, Torf, Quru ağac odunu.
- ☐ Təbii qaz, Daş kömür, Neft, Qonur kömür, Torf, Quru ağac odunu Yanar şist.

192 193. Dünyada elektrik enerjisi istehsalına görə 1-ci yeri hansı istehsallar tutur:

- ☐ Günəş enerji stansiyaları (65%)
- ☐ AES-lər (16%)
- ☐ SES-lər (21%)
- ☒ IES-lər (63%)
- ☐ SES-lər və AES-lər (47%)

193 194. Azərbaycanda sənaye qazının 90%-i:

- ☐ atmosferə buraxılır
- ☐ aran rayonlarında çıxarılır
- ☐ quruda çıxarılır
- ☒ xəzərdən şelfdən çıxarılır
- ☐ şimal bölgələrdə çıxarılır

194 195. Qurudakı ən böyük qaz yataqları:

- ☐ şimal bölgələrdə aşkar edilmişdir
- ☐ Suraxanı, Qaradağ, Qobustan, Gürgən-Zirə və s.-dir.
- ☐ Qarabağ-Qobustan, Gürgən-Zirə və s.-dir.
- ☒ Qaradağ-Qobustan, Gürgən-Zirə və s.-dir
- ☐ cənub bölgələrdə aşkar edilmişdir

195 196. Xəzərdəki ən böyük qaz yatağı:

- ☐ "Şəki"dir
- ☐ "Naxçıvan"dir
- ☐ "Azəriçirəq"dir
- ☒ "Şahdəniz"dir
- ☐ "Qarabağ"dir

196 197. Elektroenergetika:

- ☐ elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıq və onlara aid tikililər
- ☐ xüsusi icazə əsasında əhəlinin və digər istehlakçıların enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxs
- ☐ pnevmo və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması ilə məşğul olan təsərrüfat sahəsi
- ☒ elektrik və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması ilə məşğul olan təsərrüfat sahəsi

- ☐ xüsusi icazə əsasında əhalinin və digər istehlakçıların su ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxs

197 198. Enerji təchizatı müəssisəsi:

- ☐ xüsusi icazə əsasında istehsal müəssisələrinin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☒ xüsusi icazə əsasında əhalinin və digər istehlakçıların enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ dövlət sifarişi əsasında su elektrik stansiyalarını enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında yalnız hərbi sənayenin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında yalnız əhalinin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir

198 199. Elektroenergetika sistemi:

- ☐ dövlət sifarişi əsasında su elektrik stansiyalarını enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☒ elektrik və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması vahid texnoloji prosesi ilə əlaqələndirilmiş elektrik stansiyaları, yarımstansiyaları, elektrik verilişi xətləri və onların idarəetmə müəssisələrinin birliyi
- ☐ xüsusi icazə əsasında əhalinin və digər istehlakçıların enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında istehsal müəssisələrinin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında yalnız hərbi sənayenin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir

199 200. Azərbaycanın elektroenergetika sistemi:

- ☐ elektrik və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması xətləri və onların idarəetmə müəssisələrinin say nisbətindən ibarətdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında əhalinin və digər istehlakçıların enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında istehsal müəssisələrinin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir
- ☒ elektrik və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması vahid texnoloji prosesi ilə əlaqələndirilmiş elektrik stansiyaları, yarımstansiyaları, elektrik verilişi xətləri və onların idarəetmə müəssisələrinin birliyindən ibarətdir
- ☐ xüsusi icazə əsasında yalnız hərbi sənayenin enerji ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxsdir

200 201. Elektrik qurğuları:

- ☐ müəyyən ərazi həddində tələb edilən isti su, buxar və digər istilik daşıyıcılarının istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan texniki avadanlıqlar və onlara aid tikililər
- ☐ elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıq və onlara aid tikililər
- ☐ elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıqların alınması prosesidir
- ☒ elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıq və onlara aid tikililər
- ☐ mərkəzi elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri

201 202. Rayon istilik qurğuları:

- ☐ iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olan və vahid dövlət elektroenergetika sistemə tabe olmayan hüquqi şəxslər;
- ☐ elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıq və onlara aid tikililər
- ☐ istehsal müəssisəsi həddində tələb edilən isti su, buxar və digər istilik daşıyıcılarının istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan texniki avadanlıqlar və onlara aid tikililər.
- ☒ müəyyən ərazi həddində tələb edilən isti su, buxar və digər istilik daşıyıcılarının istehsalı, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan texniki avadanlıqlar və onlara aid tikililər
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin istehsalı, nəqli və paylanması vahid texnoloji prosesi ilə əlaqələndirilmiş elektrik stansiyaları, yarımstansiyaları, elektrik verilişi xətləri və onların idarəetmə müəssisələrinin (sistemlərin) birliyi

202 203. Müstəqil enerji istehsalçıları:

- ☐ iqtisadi və təşkilati cəhətdən dövlətdən asılı olan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olan fiziki şəxslər
- ☐ iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olan hüquqi şəxslər
- ☐ iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olmayan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olmayan hüquqi şəxslər
- ☒ iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olmayan hüquqi şəxslər
- ☐ iqtisadi və təşkilati cəhətdən tam müstəqil olmayan və vahid dövlət elektroenergetika sisteminə tabe olan hüquqi şəxslər

203 204. Elektrik və istilik enerjisinin qiymətlərinə (tariflərinə) aid deyildir:

- ☐ elektrik enerjisinin idxal-ixrac qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin topdansaş qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin istehsalçıdan satın alınma qiyməti (tarifi)
- ☒ elektrik və istilik enerjisinin pərakəndə alışı qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin pərakəndə satış (istehlakçılara satılan) qiyməti (tarifi)

204 205. Qeyd edilənlərdən hansı “qiymətlər” elektrik və istilik enerjisinin qiymətlərinə (tariflərinə) aid deyildir?

- ☐ elektrik və istilik enerjisinin topdansaş qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik enerjisinin idxal-ixrac qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin pərakəndə satış (istehlakçılara satılan) qiyməti (tarifi)
- ☒ elektrik və istilik enerjisinin pərakəndə alışı qiyməti (tarifi)
- ☐ elektrik və istilik enerjisinin istehsalçıdan satın alınma qiyməti (tarifi)

205 206. Elektroenergetikanın inkişaf proqramı layihələri:

- ☐ sahə müəssisələrinin dövlət büdcəsi, enerji resurslarından səmərəli istifadə fondu, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri, o cümlədən xarici investisiyalar hesabına maliyyələşdirilir.
- ☐ Azərbaycan Respublikasının borc öhdəlikləri, enerji resurslarından səmərəli istifadə fondu, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri, o cümlədən xarici investisiyalar hesabına maliyyələşdirilir.
- ☐ Azərbaycan Respublikasının kreditör borcları, enerji resurslarından səmərəli istifadə fondu, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri, o cümlədən xarici investisiyalar hesabına maliyyələşdirilir.
- ☒ Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi, enerji resurslarından səmərəli istifadə fondu, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri, o cümlədən xarici investisiyalar hesabına maliyyələşdirilir.
- ☐ Azərbaycan Respublikasının debitor borcları, enerji resurslarından səmərəli istifadə fondu, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaitləri, o cümlədən xarici investisiyalar hesabına maliyyələşdirilir

206 207. İstilik rayon elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri elektrik stansiyaları hansı iki yerə bölünür?

- ☐ dövlət rayon elektrik mərkəzi və istilik elektrik mərkəzləri
- ☐ mərkəzi elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri
- ☐ rayon elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri
- ☒ dövlət rayon elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri
- ☐ “Qırmızı ulduz” elektrik stansiyası və istilik elektrik mərkəzləri

207 208. Azərbaycanda ilk elektrik stansiyaları (“Qırmızı ulduz” və Sabunçu) harada tikilmişdir:

- ☐ Şirvanda (Əlibayramlıda)
- ☐ Qaradağda

- ☐ Sumqayıtda
- ☒ Bakıda
- ☐ Şabranda (Dəvəçidə)

208 209. Ölkədə ilk Su elektrik stansiyası (SES) hansı rayonda tikilmişdir?

- ☐ Culfa rayonunda Qalakənddə mis əritmək üçün tikilmişdir
- ☐ Qax rayonunda Qalakənddə mis əritmək üçün tikilmişdir
- ☐ Ucar rayonunda Qalakənddə mis əritmək üçün tikilmişdir
- ☒ Gədəbəy rayonunda Qalakənddə mis əritmək üçün tikilmişdir
- ☐ Ordubad rayonunda Qalakənddə mis əritmək üçün tikilmişdir

209 210. Azərbaycanda ən güclü SES (360 min kvt):

- ☐ Sumqayıt SES-dir.
- ☐ Naxçıvan SES-dir.
- ☐ Araz SES-dir.
- ☒ Mingəçevir SES-dir
- ☐ Kür SES-dir.

210 211. Xammal və enerji daşıyıcıları bazarı özündə əks etdirir:

- ☐ kimya sənayesini, radiotexnika və enerjinin daşınması sferasını
- ☐ yanacaq sənayesini, radiotexnika və enerjinin daşınması sferasını
- ☒ yanacaq sənayesini, elektroenergetika və enerjinin daşınması sferasını
- ☐ yüngül və yeyinti sənayesini, radiotexnika və enerjinin daşınması sferasını
- ☐ maşınqayırma sənayesini, radiotexnika və enerjinin daşınması sferasını

211 212. Kimya sənayesinə aid olmayan müəssisə hansıdır?

- ☐ Sumqayıt "Superfosfat" zavodu;
- ☐ Sumqayıt "Üzvi Sintez" zavodu;
- ☐ Sumqayıt "Səthi Aktiv Maddələr" zavodu;
- ☒ "Azərboru" ASC
- ☐ Sumqayıt "Məişətkimyası" zavodu;

212 213. "Etilen-Polietilen" zavodu neçənci ildə yaradılmışdır.

- ☐ 1993-cü ildə
- ☐ 1999-cu ildə
- ☐ 1992-ci ildə
- ☒ 1994-cü ildə
- ☐ 1978-ci ildə

213 214. "Etilen-Polietilen" zavodu 1994-cü ildə hansı istehsalat əsasında yaradılmışdır?

- ☐ Mingəçevir Rezin texniki məmulatları zavodu əsasında yaradılmışdır.
- ☐ Bakı "Şin" zavodu, Bakı kimya əcəzalıq zavodu, Bakı Yod zavodu, Bakı Rezin texniki məmulatları zavodları əsasında yaradılmışdır
- ☐ "Azərikimya" DŞ-nin "Sintezkauçuk" və "Üzvi sintez" zavodlarının mövcud Mingəçevir Şüşə zavodu və
- ☒ "Azərikimya" DŞ-nin "Sintezkauçuk" və "Üzvi sintez" zavodlarının mövcud "EP-300", və köhnə polietilen və "Polimir-120" istehsalatları əsasında yaradılmışdır

- ☐ Sumqayıt "Sintezkavuk" zavodu, Sumqayıt "Mexaniki-təmir" zavodu, Bakı "Şin" zavodu və Bakı kimya əczaçılıq zavodları əsasında yaradılmışdır.

214 215. Sumqayıtda müasir, iritonnajlı, tullantisız texnologiyaya, yüksək istehsal gücünə malik, neft kimyasının qiymətli məhsulları olan etilen və propilen istehsal edən EP-300 kompleksinin inşasına neçənci ildə start verilmişdir?

- ☐ 1980-ci ildə
☐ 1985-ci ildə
☐ 1982-ci ildə
☒ 1981-ci ildə
☐ 1989-cu ildə

215 216. Sumqayıt Texnologiyalar Parkı neçənci ildə yaradılmışdır?

- ☐ 2003-cü ildən fəaliyyət göstərir
☐ 2010-cu ildən fəaliyyət göstərir
☐ 2008-ci ildən fəaliyyət göstərir
☒ 2009-cu ildən fəaliyyət göstərir
☐ 2002-ci ildən fəaliyyət göstərir

216 217. Azərbaycanın ən iri kimya müəssisəsi hansıdır?

- ☐ Bakıda, Böyük Şorda, Bakıxanov qəsəbəsində əczaçılıq, Neftçaladakı «yod-brom» zavodlarıdır.
☐ Salyanda «Plastik kütlə» istehsalı zavodudur.
☐ Bakıdakı «Şin» zavodudur
☒ Sumqayıtdakı «Kimyasənaye» birliyi
☐ Gəncədə sabun, lak-boya sexi

217 218. Bakı neft-yağ və Yeni Bakı neftayırma zavodlarında:

- ☐ torf, qonur kömür, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur.
☐ qaz, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur.
☐ benzin, dizel yanacağı, kərə yağları və s. istehsal olunur.
☒ benzin, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur.
☐ benzin, daş kömür yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur.

218 219. Azərbaycanın “Bakı neft-yağ” və “Yeni Bakı neftayırma” zavodlarında:

- ☐ benzin, daş kömür yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur
☐ benzin, dizel yanacağı, kərə yağları və s. istehsal olunur
☐ torf, qonur kömür, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur
☒ benzin, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur
☐ qaz, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur

219 220. Azərbaycanın ən iri kimya mərkəzi:

- ☐ Naçıvandır
☐ Gəncədir
☐ Bakıdır
☒ Sumqayıtdır

☐ Lənkərandadır

220 221. Azərbaycanca kimya sənayesinin yaranma tarixi:

- ☐ keçən əsrin sonları
- ☐ ötən əsrin 20-40-cı illəri
- ☐ ötən əsrin 40-50-cı illəri
- ☒ ötən əsrin 50-60-cı illəri
- ☐ ötən əsrin ilk on illiyi

221 222. Sumqayıt şəhərində Sintetik-kauçuk və digər kimya zavodlarının tikintisinə neçənci ildə başlanılmışdır?

- ☐ 1898-ci ildə
- ☐ 1918-ci ildə
- ☐ 1928-ci ildə
- ☒ 1938-ci ildə
- ☐ 1908-ci ildə

222 223. Azərbaycanda ilk kimya zavodu:

- ☐ 1979-cu ildə Bakıda tikilib.
- ☐ 1879-cu ildə Gəncədə tikilib.
- ☐ 1879-cu ildə Sumqayıda tikilib.
- ☒ 1879-cu ildə Bakıda tikilib.
- ☐ 1979-cu ildə Sumqayıda tikilib.

223 224. Azərbaycanın ən iri kimya mərkəzi:

- ☐ Xaçmazdır.
- ☐ Gəncədir
- ☐ Bakıdır
- ☒ Sumqayıtdır
- ☐ Naxçıvandır

224 225. Kimya müəssisələrində:

- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri, dəqiq cihazlar, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, soda, xlor, yod, yuyucu tozlar, sabun, dərman və s. hazırlanır.
- ☐ elektrik cihazları, avtomobil şinləri, avtomobil diskləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, soda, xlor, yod, yuyucu tozlar, sabun, dərman və s. hazırlanır.
- ☐ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri, avtomobil diskləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, soda, xlor, yod, yuyucu tozlar, sabun, dərman və s. hazırlanır.
- ☒ sintetik kauçuk, avtomobil şinləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, soda, xlor, yod, yuyucu tozlar, sabun, dərman və s. hazırlanır.
- ☐ elektrik cihazları, avtomobil şinləri, plastik kütlə, süni lif, mineral gübrələr, soda, xlor, yod, yuyucu tozlar, sabun, dərman və s. hazırlanır.

225 226. Hansı variantda Bakı neft-yağ və Yeni Bakı neftayırma zavodlarında istehsal olunan məhsul növləri qeyd edilmişdir?

- ☐ benzin, dizel yanacağı, sintetik liflər, propan qazı və s. istehsal olunur
- ☐ benzin, dizel yanacağı, sürtgü yağları, propan qazı və s. istehsal olunur

- ☐ benzin, daş kömür yanacağı, sürtgü yağları, propan qazı və s. istehsal olunur
- ☒ benzin, dizel yanacağı, sürtgü yağları və s. istehsal olunur
- ☐ benzin, dizel yanacağı, yeyinti sənayesi üçün xammal, propan qazı və s. istehsal olunur

226 227. Kalium kübrələri, sabun, rənglər, ləklər Azərbaycan Respublikasının hansı şəhərində yerləşən müəssisələrdə istehsal olunur?

- ☐ Bakıda
- ☐ Salyanda
- ☐ Sumqayıtda
- ☒ Gəncədə
- ☐ Neftçalada

227 228. Pləstmaslar, polietilen örtüklər, borular, müxtəlif xalq istehlakı malları Azərbaycan Respublikasının şəhərində istehsal olunur?

- ☐ Bakıda
- ☐ Sumqayıtda
- ☐ Gəncədə
- ☒ Salyanda
- ☐ Neftçalada

228 229. Yod, brom Azərbaycan Respublikasının şəhərində istehsal olunur?

- ☐ Bakıda
- ☐ Sumqayıtda
- ☐ Gəncədə
- ☒ Neftçalada
- ☐ Salyanda

229 230. Sənayedə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi.
- ☐ fondverimi göstəricisi;
- ☐ əmək məhsuldarlığı göstəricisi;
- ☒ satışın rentabelliği göstəricisi;
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsali;

230 231. Kimya Sənaye müəssisələrində fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- ☐ müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür.
- ☐ investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır;
- ☐ müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır;
- ☒ məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır
- ☐ müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır;

231 232. Sahə müəssisələrində istehsal xərcləri smetası:

- ☐ müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir;
- ☐ sex maya dəyərini hesablamaq üçün tərtib edilir;

- ☐ kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir;
- ☒ istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir.
- ☐ istehsaldankənar xərcləri əhatə edir;

232 233. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- ☐ debitor borcları
- ☐ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ anbardakı hazır məhsul
- ☒ az qiymətli və tez köhnələn əşyalar
- ☐ pul vəsaitləri

233 234. Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- ☐ texniki-təşkilati itkilər
- ☐ texnoloji itkilər
- ☐ texnoloji tullantılar
- ☒ təchizat itkiləri
- ☐ xalis məsrəf

234 235. İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

- ☐ xalis məhsul
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☒ məhsulun nomenklaturası
- ☐ reallaşdırılmış məhsul

235 236. İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ avadanlıqlardan istifadə əmsalı
- ☐ fondverimi
- ☐ istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- ☐ əsas fondların rentabelliyi

236 237. Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- ☐ il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması
- ☐ növbəlilik əmsalının artırılması
- ☐ avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- ☒ xammal və materialların keyfiyyətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə
- ☐ avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması

237 238. Sahə müəssisələrinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- ☐ Zavoddaxili su kəmərləri
- ☐ Səxdə qurulmuş avadanlıq
- ☐ Binalar
- ☒ Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- ☐ Nəqliyyat vasitələri

238 239. Kimya sənayesində fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcminə nisbəti kimi;
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- ☒ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi;

239 240. Kimya sənaye müəssisələrində əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- ☐ işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- ☒ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi

240 241. Kimya sənayesində məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ tədavül prosesində sınaqdan çıxarılır
- ☐ istismarı zamanı sınaqdan keçirilir
- ☐ istehsal prosesində formalaşır, satış zamanı üzünü birüzə verir
- ☒ istehsal prosesində formalaşır
- ☐ məhsula servis prosesində formalaşır

241 242. Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☐ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, əmək məhsudarlığı, materialtutumu
- ☐ istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- ☐ xalis cari dəyər, məhsulun rentabelliği, mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması
- ☒ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- ☐ investisiyanın ödənilmə əmsali, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsudarlığı

242 243. Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinəlaşmanın hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ texniki kombinəlaşdırma
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☒ xammalın kompleks emalı
- ☐ tullantılardan istifadəyə əsaslanan

243 244. Kimya sənayesində mal dövriyyəsinin və özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyənin planlaşdırılması nədən ibarətdir?

- ☐ alıcılıq qabiliyyətli tələb ilə həmin məhsulun təklifi arasında uyğunluq təmin edilməsindən
- ☐ əhalinin cümbəcür kütləvi iaşə məhsullarına və satılma mallarına olan tələbatının daha dolğun ödənilməsi zəruriliyindən irəli gələn vəzifələrin müəyyən olunmasından
- ☐ mal dövriyyəsinin və özünün istehsal etdiyi məhsulun ayrılıqda hər birinin həcmnin müəyyən edilməsindən
- ☒ bütün cavablar düzdür
- ☐ illik mal dövriyyəsinin və özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə planının vaxt ərzində müəyyən olunmasından

244 245. İstehlakçı davranışı anlayışı nəyi ifadə edir:

- ☐ istehlakçıların sosial-iqtisadi vəziyyətini və mədəni səviyyəsini
- ☐ istehlakçıların tələbatın və alıcılıq qabiliyyətini
- ☐ istehlakçıların məhsula və onun qiymətinə münasibətini
- ☒ məhsulların seçilməsi və satın alınması prosesində istehlakçıların etdikləri hərəkətlərin məcmuusunu
- ☐ istehlakçıların həyat tərzini

245 246. Bazarın kimya sənaye məhsulları potensial tutumu dedikdə:

- ☐ istehsal edilən məhsulun maksimum miqdarı və ya dəyəri başa düşülür
- ☐ istehlakçıların ehtiyacların həcmi başa düşülür
- ☐ istehlakçıların tələbatın həcmi başa düşülür
- ☒ bazarda satıla biləcək kimya sənaye məhsullarının maksimum miqdarı başa düşülür
- ☐ istehlakçıların tələbinin həcmi başa düşülür

246 247. Aşağıda göstərilənlərdən hansı kimya sənaye məhsul anlayışını tam ifadə edir?

- ☐ müəssisə tərəfindən istehsal edilən və insan əməyi ilə yaradılan bütün maddi nemətlər
- ☐ təbiət tərəfindən verilən bütün maddi nemətlər
- ☐ müəssisə tərəfindən istehsal edilən bütün şeylər
- ☒ sahə məhsullarına tələbat ödəmə qabiliyyətinə malik olan və insan əməyi ilə yaradılan və ya təbiət tərəfindən hazır verilən münafiq maddi nemətlər
- ☐ insan əməyi ilə yaradılan bütün maddi nemətlər

247 248. Kimya sənaye məhsulları nə zaman real məhsul hesab edilə bilər?

- ☐ orijinal məhsul olmaqla
- ☐ öz xüsusiyyətlərinə görə başqa məhsullardan fərqlənməklə
- ☐ bazara çıxarılan bütün maddi nemətlərdən biri olmaqla
- ☒ məzmunca konkret parametrlərə və xüsusiyyətlərə malik olmaqla
- ☐ istehlakçının tələbatını ödəyən və ya onun problemini həll etmə imkanına malik olmaqla

248 249. Kimya sənaye müəssisələrinin mal nomenklaturasını nə təşkil edir?

- ☐ müxtəlif mal qrupları
- ☐ bütün cavablar düzdür
- ☐ ticarət zalında olan malların yığılı
- ☐ ticarət müəssisələrinə daxil olan malların toplusu
- ☒ sahə müəssisələri tərəfindən istehsal olunaraq alıcılara təklif edilən və hər biri çeşiddə ifadə olunan

249 250. Əsas fondlar istehsal prosesində iştirak etmə istiqamətinə görə hansı qrupa bölünürlər?

- ☐ dövriyyə sürətinə və vəsaitlərdən istifadə əmsallarına
- ☐ kütləvi işə fondlarına və vasitələrinə
- ☐ kütləvi işə əsas fondlarına və ticarət qeyri istehsal əsas fondlarına
- ☒ istehsal əsas fondlara və qeyri istehsal əsas fondlarına
- ☐ fondveriminə, fondtutumuna

250 251. Kimya sənayesində əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ☐ mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- ☐ dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

- ☐ dövrüyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- ☒ fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- ☐ vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

251 252. Dövrüyyə fondlarından istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ☐ yük avtomobillərinin yürüş əmsalı
- ☐ fondtutumu, yük avtomobillərinin yürüş əmsalı
- ☐ fondverimi, fondla silahlanma
- ☒ dövrüyyə sürəti və vəsaitlərdən istifadə əmsalları
- ☐ fondla silahlanma, fondtutumu

252 253. Metallurgiya:

- ☐ metalların, hasil edilmiş neftin, həmçinin qumun və qeyri metalların yerdən, filizlərdən, duzlardan çıxarılması və istifadə olunması üçün tətbiq olunan üsullar toplusudur
- ☐ hasil edilmiş gilin, həmçinin qumun və qeyri metalların yerdən, filizlərdən, duzlardan çıxarılması və istifadə olunması üçün tətbiq olunan üsullar toplusudur
- ☐ daş kömürün, qazın həmçinin vacib yarımmetalların və qeyri metalların yerdən, filizlərdən, duzlardan çıxarılması və istifadə olunması üçün tətbiq olunan üsullar toplusudur
- ☒ metalların, həmçinin vacib yarımmetalların və qeyri metalların yerdən, filizlərdən, duzlardan çıxarılması və istifadə olunması üçün tətbiq olunan üsullar toplusudur
- ☐ metalların, hasil edilmiş gilin, həmçinin qumun və qeyri metalların yerdən, filizlərdən, duzlardan çıxarılması və istifadə olunması üçün tətbiq olunan üsullar toplusudur

253 254. Qara və əlvan metallar neçənci əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır?

- ☐ XX əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır
- ☐ X əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır
- ☐ XVI əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır
- ☒ XIX əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır
- ☐ IX əsrdən fərqləndirilməyə başlanılmışdır

254 255. “Baku Steel Company”-də texnoloji əməliyyatlar:

- ☐ beton hazırlığından və onun tərtib edilməsindən başlanır
- ☐ konsentrat hazırlığından və onun tərtib edilməsindən başlanır
- ☐ kraxmal hazırlığından və onun tərtib edilməsindən başlanır
- ☒ şixtə hazırlığından və onun tərtib edilməsindən başlanır
- ☐ şixtə hazırlığından və onun qurudulmasından başlanır

255 256. “Baku Steel Company”-də istifadə olunan:

- ☐ Press-qayçının məhsuldarlığı saatda 50 tondur.
- ☐ Press-qayçının məhsuldarlığı saatda 60 tondur.
- ☐ Press-qayçının məhsuldarlığı saatda 10 tondur.
- ☒ Press-qayçının məhsuldarlığı saatda 70 tondur
- ☐ Press-qayçının məhsuldarlığı saatda 40 tondur.

256 257. Poladəritmə prosesində əsas güc aqreqatlarının işi:

- ☐ Baş mexanik tərəfindən idarə edilir.
- ☐ sex rəisi tərəfindən idarə olunur.

- ☐ fəhlələr tərəfindən idarə olunur.
- ☒ verilmiş proqramla avtomatik idarə olunur
- ☐ baş mühəndis tərəfindən nəzarətdə saxlanılır.

257 258. Metallurgiya sənayesi hansı sahələrdən ibarətdir:

- ☐ qara və əlvan, qiymətli daş qaş və s. Metallurgiyadan
- ☐ neft qaz, qara və əlvan metallurgiyadan
- ☐ qara və əlvan metallurgiyadan, daş kömürdən
- ☒ qara və əlvan metallurgiyadan
- ☐ neft qaz və əlvan metallurgiyadan

258 259. Tam dövriyyəli qara metallurgiya sənayesində istehsal prosesi mərhələlərdən ibarətdir:

- ☐ Dəmir filizinin çıxarılması → onun saflaşdırılması → çuqun → dəmir → prokatın alınması.
- ☒ Dəmir filizinin çıxarılması → onun saflaşdırılması → çuqun → polad → prokatın alınması.
- ☐ Dəmir filizinin çıxarılması → onun saflaşdırılması → polad → çuqun → prokatın alınması.
- ☐ Dəmir filizinin çıxarılması → onun yuyulması → çuqun → polad → prokatın alınması.
- ☐ Dəmir filizinin çıxarılması → onun üyüdülməsi → polad → çuqun → prokatın alınması.

259 260. Qara metallurgiyanın əsas xammalı:

- ☐ kokslaşan kömür, dəmir filizidir, qurğuşun və sinkdir.
- ☐ dəmir filizi və civədir
- ☐ kokslaşan müxtəlif metallar və dəmir filizidir
- ☒ kokslaşan kömür və dəmir filizidir
- ☐ dəmir filizi və kobal və molibdendir

260 261. Qara metallurgiyanın əsas əsas məhsulları:

- ☐ çuqun, polad və misdir.
- ☐ çuqun, mis və prokatdır.
- ☐ qurğuşun, sink və poladdır.
- ☒ çuqun, polad və prokatdır
- ☐ mis, gümüş və poladdır

261 262. Azərbaycanın ən iri qara metallurgiya mərkəzləri:

- ☐ Culfa, Babək, Sumqayıt, Bakı və Daşkəsəndir.
- ☐ Sumqayıt, Şəki və Daşkəsəndir.
- ☐ Sumqayıt, Bakı və Balakəndədir.
- ☒ Sumqayıt, Bakı və Daşkəsəndir.
- ☐ Naxçıvan, Bakı və Daşkəsəndir.

262 263. Azərbaycanın ən iri dağ-mədən sənaye mərkəzidir:

- ☐ Şuşa
- ☐ Ağdam
- ☐ Babək
- ☒ Daşkəsən
- ☐ Kəlbəcər

263 264. Bentonit gil yatağı Respublikanın hansı bölgəsində yerləşir?

- ☐ Qazax rayonunun Hüseynli kəndində
- ☐ Evlax rayonunun Daş Salahlı kəndində
- ☐ Qazax rayonunun Daş Salahlı kəndində
- ☒ Baləkən rayonunun Daş Salahlı kəndində
- ☐ Qazax rayonunun Daş Brun kəndində

264 265. İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara bölünürlər?

- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətdə olan heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;

265 266. Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

- ☐ mühafizə işçiləri və yanğıın söndürənlər
- ☐ köməkçi fəhlələr
- ☐ əsas fəhlələr
- ☒ mənzə-kommunal təsərrüfatının işçiləri
- ☐ mütəxəssislər

266 267. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- ☐ müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
- ☐ analitik, statistik, eksperimental, qarışıq;
- ☐ intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq;
- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması;

267 268. Əməyin ödənilməsinin işəməz formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi;
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi;
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması;
- ☒ görülən işlərin dəqiq hesablanması və mümkünliyi;
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması;

268 269. İstehsalın əsas fondları nədir?

- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- ☐ öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir.
- ☒ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

269 270. İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ ötürücü mexanizmlər və tara materialları
- ☐ nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
- ☐ qurğu və materiallar
- ☒ bina və nəqliyyat vasitələri
- ☐ binalar və yanacaq ehtiyatları

270 271. Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ☐ işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ☐ qalıq və satış dəyərinə görə
- ☐ ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ☒ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- ☐ köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

271 272. Əsas fondların amortizasiyası nədir?

- ☒ aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər
- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- ☐ mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ☐ əsas fondların dəyərindəki artım
- ☐ əsas fondların satışından gələn gəlirdir

272 273. Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

273 274. Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcminə nisbəti kimi;
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi;
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi;
- ☒ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- ☐ il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi;

274 275. Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinəlaşmanın hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ istehsal-texniki kombinəlaşdırma
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ xammalın kompleks emalı
- ☒ xammalın ardıcıl emalı
- ☐ üfqi kombinəlaşdırma

275 276. Qara metallurgiya sənayesində əsas fondların bərpa dəyəri dedikdə:

- ☐ əsas fondların tərkibində olan ödənilməyən dəyərin miqdarı başa düşülür

- ☐ obyektlərin istismara verilməsi zamanı əsas fondların daşınmasına çəkilən xərclər başa düşülür
- ☐ obyektlərin istismara verilməsi zamanı əsas fondların yaradılmasına sərf olunan məbləği başa düşülür
- ☒ müasir şəraitdə və cari qiymətlərdə yenidən qiymətləndirilmə ilə müəyyən edilən əsas fondların təkrar istehsalının dəyəri başa düşülür
- ☐ əsas fondların təkrar istehsalının dəyəri başa düşülür

276 277. Qara metallurgiya sənayesində əsas fondların qalıq dəyəri dedikdə:

- ☐ əsas fondların tərkibində olan ödənilməyən dəyərin miqdarı başa düşülür
- ☐ obyektlərin istismara verilməsi zamanı əsas fondların daşınmasına çəkilən xərclərin məcmusu başa düşülür
- ☐ müasir şəraitdə və cari qiymətlərdə yenidən qiymətləndirilmə ilə müəyyən edilən əsas fondların təkrar istehsalının dəyəri başa düşülür
- ☒ ilkin və ya bərpa dəyərinin və balans məbləğinin köhnəlməsi arasında olan fərqi və fəaliyyətdə olan əsas fondların tərkibində olan ödənilməyən məbləği başa düşülür
- ☐ əsas fondların yaradılmasına sərf olunan məbləği başa düşülür

277 278. Qara metallurgiya sənayesində əsas fondların təhlili və effektivliyinin qiymətləndirilməsi zamanı hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə sürətindən
- ☐ əsas fondların yaradılmasına sərf olunan məbləğdən
- ☐ əsas fondların təkrar istehsalının dəyərindən
- ☒ əsas fondların dəyər və natural göstəricilərindən
- ☐ əsas fondların köhnəlmə dəyərindən və dərəcəsi

278 279. Verilən cavab variantların hansında qara metallurgiya sənayesində əsas fondların dəyər göstəriciləri qeyd edilməmişdir?

- ☐ əsas fondların 1 manatına düşən özünün istehsalı məhsulunun dəyəri
- ☐ bir işçiyə düşən əsas fondların dəyəri
- ☐ 1 manat mal dövriyyəsinə düşən əsas fondların dəyəri
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin uzunluğu
- ☐ əsas fondların 1 manatına düşən mal dövriyyəsi və gəlirlər

279 280. Azərbaycan Respublikasında amortizasiya olunan aktivlər üzrə illik amortizasiya normaları:

- ☐ binalar, tikintilər – 17%-dək; maşınlar, avadanlıq, hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri 15%-dək; nəqliyyat vasitələri 25%-dək; qeyrimaddi aktivlər 25%-dək
- ☐ binalar, tikintilər 5%-dək; maşınlar, avadanlıq, hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri 30%-dək; qeyrimaddi aktivlər 7%-dək
- ☐ binalar, tikintilər 10%-dək; maşınlar, avadanlıq, hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri 20% -dək; qeyrimaddi aktivlər 5%-dək
- ☒ binalar, tikintilər 7%-dək; maşınlar, avadanlıq, hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri 25% -dək; qeyrimaddi aktivlər 10%-dək
- ☐ binalar, tikintilər 20%-dək; maşınlar, avadanlıq, hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri 35%-dək; nəqliyyat vasitələri 30%-dək; qeyrimaddi aktivlər 15%-dək

280 281. Aşağıdakılardan hansılar qara metallurgiya sənaye müəssisələrinin tədavül fondlarına aid deyildir?

- ☐ debitor borcları
- ☐ hazır məhsul
- ☐ mal ehtiyatları, xammal və materiallar
- ☒ binalar, qurğular, avadanlıq

- ☐ pul vəsaitləri və hesablarda vəsaitlər

281 282. Qara metallurgiya sənayesində istifadə olunan plan göstəriciləri hansılardır?

- ☐ dəyər göstəriciləri, tədavül xərcləri
☐ əmək planı, mal dövriyyəsi
☐ natural göstəricilər, mal dövriyyəsi göstəriciləri
☒ kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri və iqtisadi təsərrüfat göstəriciləri
☐ kəmiyyət göstəriciləri və iqtisadi göstəricilər

282 283. Müddətinə və səviyyəsinə görə planlaşdırmanın növləri hansılardır?

- ☐ strateji və uzun müddətli planlar
☐ operativ planlar, kiçik müəssisələr üzrə planlaşma
☐ strateji qısa müddətli, uzunmüddətli
☒ strateji və taktiki və operativ
☐ orta müddətli və taktiki planlar

283 284. Qara metallurgiya sənaye müəssisələrinin MTT planına nələr daxildir?

- ☐ tranzit, anbar dövriyyəsinə, ilin sonuna qalan mal ehtiyatlarını əhatə
☐ daxil olan bütün malları və ilin sonuna qalığı əhatə edir
☐ tranzit dövriyyəsinə, pərakəndə dövriyyəsinə, ilin sonuna qalığı əhatə
☒ anbar və tranzit dövriyyəsi və yoldakı ehtiyatları əhatə edir
☐ tranzit, pərakəndə və il ərzində daxil olan malları əhatə edir

284 285. Qara metallurgiya sənaye müəssisələrində istehsal ehtiyatları:

- ☐ tonla, metrə ölçülür, qiymətləndirilir
☐ natural formada ölçülür, qiymətləndirilir
☐ kəmiyyət və keyfiyyətlə ölçülür, qiymətləndirilir
☐ dəyər və kəmiyyətlə ölçülür, qiymətləndirilir
☒ dəyər və natural ifadə ilə ölçülür, qiymətləndirilir

285 286. Qara metallurgiya sənayesində tədavül vaxtının əsas göstəricisi nədir?

- ☐ orta günlük satışın həcmi
☐ orta günlük mal dövriyyəsi
☐ satış müddəti
☒ mal dövriyyəsinin sürəti
☐ pulun dövriyyə sürəti

286 287. Qara metallurgiya sənaye müəssisələrində əmək haqqının ödənişi formaları tətbiq olunur?

- ☐ işəməz və rentabelliğin səviyyəsinə görə
☐ əmək məhsuldarlığı və effektivliyinə görə
☐ dövriyyənin həcmi və quruluşuna görə
☒ vaxtəməz və işəməz
☐ mənfəətin həcmi və rentabelliyyə görə

287 288. Vaxtəməz əmək haqqı dedikdə?

- ☐ ixtisasına görə işçiyə ödənilən haqqı başa düşülür
- ☐ götürdüyü işə görə aldığı əmək haqqı başa düşülür
- ☐ dövryyəyə görə aldığı maaşı başa düşülür
- ☒ işçilərin faktiki işlədiyi vaxtda tarif cədvəli əsasında aldığı aylıq maaş forması başa düşülür
- ☐ mənfəətə görə aldığı maaşı başa düşülür

288 289. Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları özündə nəyi əks etdirirlər?

- ☐ müxtəlif ixtisasları eyni göstərici ilə – maksimal dərəcə kəmiyyəti ilə qiymətləndirilməni
- ☐ tarif sistemlərinin tərkibində işəməz əmək haqqı sistemini, vaxtımız əmək haqqı sistemini
- ☐ tarif sistemlərinin tərkibində əməyin ödənişi dərəcələrini, ödəniş cədvəllərini
- ☒ müxtəlif işlərin xüsusiyyətlərini, müxtəlif peşə və dərəcəli işçilərə münasibətdə irəli sürülən ixtisas tələblərini, eləcə də tarif dərəcələrini
- ☐ əməyin təşkilini və ticarətexnoloji proseslərin xüsusiyyətlərini

289 290. Alüminiumun xammalı:

- ☐ qalay, boksit, nefelin və alunitdir.
- ☐ volfram, molibden və alunitdir.
- ☐ mis, qalay, qurğuşun, sink, nikel və s.
- ☒ boksit, nefelin və alunitdir
- ☐ uran, germanium və alunitdir.

290 291. Ağır metallurgiya sahələri:

- ☐ sosial amillər nəzərə alınmaqla yerləşdirilir
- ☐ su hövzələrinə meyl edir
- ☐ enerji mənbələrinə meyl edir
- ☒ xammal bazalarına meyl edir
- ☐ demografik amillər nəzərə alınmaqla yerləşdirilir

291 292. Yüngül metallurgiya sahələri:

- ☐ sosial amillər nəzərə alınmaqla yerləşdirilir
- ☐ su hövzələrinə meyl edir
- ☐ xammal bazalarına meyl edir
- ☒ enerji mənbələrinə meyl edir
- ☐ demografik amillər nəzərə alınmaqla yerləşdirilir

292 293. Azərbaycanın metallogenik əyalətlərində əlvan metallardan mis, qurğuşun, sink, kobalt, civə, sürmə filizlərinin yataq və təzahürləri:

- ☐ geniş yayılmış və əsasən Balakən-Zaqatala, Gədəbəy, Ağcəbədi və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir
- ☐ geniş yayılmış və əsasən Balakən-Şəki, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir
- ☐ geniş yayılmış və əsasən Balakən-Zaqatala, Qubadlı və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir
- ☒ geniş yayılmış və əsasən Balakən-Zaqatala, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir
- ☐ geniş yayılmış və əsasən Quba-Qırsar, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir

293 294. Respublikanın mis ehtiyatları əsasən:

- ☐ Balakən, Zaqatala, Ağcəbədi, Qaradağ, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında cəmlənmişdir

- ☐ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy, Ağcəbədi, Qarabağ və Ordubad filiz rayonlarında cəmləşmişdir
- ☐ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy, Qaradağ və Culfa filiz rayonlarında cəmləşmişdir
- ☒ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy, Qarabağ və Ordubad filiz rayonlarında cəmləşmişdir
- ☐ Aqstafa-Zaqatala, Gədəbəy, Ağcəbədi, Qarabağ və Ordubad filiz rayonlarında cəmləşmişdir

294 295. Balakən-Zaqatala filiz rayonunda:

- ☐ mis-porfir, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir.
- ☐ misin əsas ehtiyatları molibden-mis-porfir, qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ misin əsas ehtiyatları mis-kolçedan, qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☒ misin əsas ehtiyatları mis-kolçedan, kolçedan-polimetal tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ qızılın əsas ehtiyatları mis-kolçedan, kolçedan-polimetal tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir

295 296. Kiçik Qafqaz və Naxçıvan qırıqlıq zonasının filiz rayonlarında:

- ☐ əsasən qara metal, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ əsasən daş-kömür, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ misin əsas ehtiyatları mis-kolçedan, kolçedan-polimetal tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☒ əsasən mis-porfir, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ əsasən qızıl-mis-kolçedan, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir

296 297. Kiçik Qafqazda misin sənaye ehtiyatları Qaradağ mis-porfir yatağı ilə yanaşı?

- ☐ Aran filiz rayonunda yerləşən Qızılbulaq qızılı mis-kolçedan yatağında və cüzi miqdarda Vejnəli qızıl yatağında təsdiq edilmişdir
- ☐ Masallı-Lənkəran filiz rayonunda yerləşən Qızılbulaq qızılı mis-kolçedan yatağında və cüzi miqdarda Vejnəli qızıl yatağında təsdiq edilmişdir
- ☐ Şimal filiz rayonunda yerləşən Qızılbulaq qızılı mis-kolçedan yatağında və cüzi miqdarda Vejnəli qızıl yatağında təsdiq edilmişdir
- ☒ Qarabağ filiz rayonunda yerləşən Qızılbulaq qızılı mis-kolçedan yatağında və cüzi miqdarda Vejnəli qızıl yatağında təsdiq edilmişdir
- ☐ Şimal filiz rayonunda yerləşən Qızılbulaq qızılı mis-kolçedan yatağında və küllü miqdarda Daşbrun qızıl yatağında təsdiq edilmişdir

297 298. Kiçik Qafqazın Qazax filiz rayonunda:

- ☐ Vejnəli filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir
- ☒ Şəkərbəy filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir
- ☐ Filizçay filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir
- ☐ Qarabağ filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir
- ☐ Qızılbulaq filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir

298 299. Naxçıvanın Ordubad filiz rayonunda?

- ☐ əsasən qara metal, qızıl, gqmüş və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☒ polimetal filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları qiymətləndirilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır
- ☐ Qarabağ filiz yataqlarının qurğuşun ehtiyatları müəyyən edilmişdir
- ☐ əsasən qara metal, molibden-mis-porfir və qızıl-mis-kolçedan tipli yataq və təzahürlərdə cəmləşmişdir
- ☐ daş-kömür yataqlarının qurğuşun ehtiyatları qiymətləndirilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır

299 300. Naxçıvan MR ərazisində sənaye ehtiyatları təsdiq edilmiş:

- ☐ qurğuşun-sink yataqları Sədərək və Ordubad rayonlarında yerləşirlər

- ☐ qurğuşun-sink yataqları Babək rayon Qaraqala kəndi və Ordubad rayonu ərazisində yerləşirlər
- ☐ qurğuşun-sink yataqları Babək və Ordubad rayonlarında yerləşirlər
- ☒ qurğuşun-sink yataqları Şərur və Ordubad rayonlarında yerləşirlər
- ☐ qurğuşun-sink yataqları Şahbuz rayon Qarababa kəndi və Ordubad rayonun Əylisli kəndi ərazilərində yerləşirlər

300 301. Kobaltın təsdiq edilərək dövlət balansında qeydə alınmış sənaye ehtiyatları:

- ☐ Suqayıt filiz rayonunda - «Hamamçay» və «Dəmir» dəmir filizi yataqlarında, Balakən-Zaqatala filiz rayonunda - Filizçay kolçedan-polimetal yatağında cəmləşmişdir
- ☐ Kürdəmir filiz rayonunda - «Hamamçay» və «Dəmir» dəmir filizi yataqlarında, Balakən-Zaqatala filiz rayonunda - Filizçay kolçedan-polimetal yatağında cəmləşmişdir
- ☐ Daşbrun filiz rayonunda - «Hamamçay» və «Dəmir» dəmir filizi yataqlarında, Balakən-Zaqatala filiz rayonunda - Filizçay kolçedan-polimetal yatağında cəmləşmişdir
- ☒ Daşkəsən filiz rayonunda - «Hamamçay» və «Dəmir» dəmir filizi yataqlarında, Balakən-Zaqatala filiz rayonunda - Filizçay kolçedan-polimetal yatağında cəmləşmişdir
- ☐ Kürdəmir filiz rayonunda - «Kürçayçay» və «Dəmir» dəmir filizi yataqlarında, Şəki-Şamaxı filiz rayonunda - Filizçay kolçedan-polimetal yatağında cəmləşmişdir

301 302. Kiçik Qafqaz regionunda ehtiyatları hesablanmış kobalt yataqları:

- ☐ ancaq Zəngilan filiz rayonundadır
- ☐ ancaq Sumqayıt filiz rayonundadır
- ☐ ancaq Kürdəmir filiz rayonundadır
- ☒ ancaq Daşbrun filiz rayonundadır
- ☐ ancaq Ordubad filiz rayonundadır

302 303. Kilit mis-kobalt təzahürü Kotam filiz rayonu daxilində yerləşməklə:

- ☐ qızıl, gümüş və nikel saxlayan pirit-xalkopirit tərkibli damarcıq-möhtəvi formalı filizləşmə zonalarından təşkil olunmuşdur
- ☐ kobalt, dəmir, gümüş və nikel saxlayan pirit-xalkopirit tərkibli damarcıq-möhtəvi formalı filizləşmə zonalarından təşkil olunmuşdur
- ☐ kobalt, qızıl, gümüş və nikel saxlayan pirit-xalkopirit tərkibli damarcıq-möhtəvi formalı filizləşmə zonalarından təşkil olunmuşdur
- ☒ kobalt, nikel saxlayan pirit-xalkopirit tərkibli damarcıq-möhtəvi formalı filizləşmə zonalarından təşkil olunmuşdur
- ☐ kobalt, qızıl, gümüş və mis saxlayan pirit-xalkopirit tərkibli damarcıq-möhtəvi formalı filizləşmə zonalarından təşkil olunmuşdur

303 304. Molibdenin dövlət balansında qeydə alınmış ehtiyatları:

- ☐ Culfa filiz rayonunda Parağacay (Qapıcıq sahəsi ilə birgə) yatağında cəmləşir
- ☐ Ordubad filiz rayonunda Arpaçay (Qapıcıq sahəsi ilə birgə) yatağında cəmləşir
- ☐ Ordubad filiz rayonunda Arazçay yatağında cəmləşir
- ☒ Ordubad filiz rayonunda Parağacay (Qapıcıq sahəsi ilə birgə) yatağında cəmləşir
- ☐ Babək filiz rayonunda yatağında cəmləşir

304 305. Naxçıvan qırıqlıq zonasının Ordubad filiz rayonunda:

- ☐ Göydağ, Diaxçay, Misdağ-Şəlalə filiz rayonunun Dəmirçi mis-porfir yataqlarında yanaşı komponent kimi molibden ehtiyatları qiymətləndirilərək sahə balansına qəbul edilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır
- ☐ Göydağ, Diaxçay və Kiçik Qafqazın Daşbrun filiz rayonunun Dəmirli mis-porfir yataqlarında yanaşı komponent kimi molibden ehtiyatları qiymətləndirilərək sahə balansına qəbul edilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır

- ☐ Göydağ və Kiçik Qafqazın Qaradağ filiz rayonunun Dəmirli mis-porfir yataqlarında yanaşı komponent kimi molibden ehtiyatları qiymətləndirilərək sahə balansına qəbul edilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır
- ☒ Göydağ, Diaxçay, Misdağ-Şəlalə və Kiçik Qafqazın Qarabağ filiz rayonunun Dəmirli mis-porfir yataqlarında yanaşı komponent kimi molibden ehtiyatları qiymətləndirilərək sahə balansına qəbul edilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır
- ☐ Kiçik Qafqazın Qarabağ filiz rayonunun Dəmirli mis-porfir yataqlarında yanaşı komponent kimi qara metal ehtiyatları qiymətləndirilərək sahə balansına qəbul edilmiş və proqnoz resursları hesablanmışdır

305 306. Alunit filizləri Respublika üzrə:

- ☐ ümumi filiz ehtiyatlarının 12,7% -ni təşkil edir
- ☐ ümumi filiz ehtiyatlarının 9,7% -ni təşkil edir
- ☐ ümumi filiz ehtiyatlarının 19,7% -ni təşkil edir
- ☒ ümumi filiz ehtiyatlarının 29,7% -ni təşkil edir
- ☐ ümumi filiz ehtiyatlarının 39,7% -ni təşkil edir

306 307. Zəylik alunit yatağı Gəncə gil-torpaq kombinatının mineral-xammal bazası kimi:

- ☐ 1967-ci ildən istismar olunur
- ☐ 1957-ci ildən istismar olunur
- ☐ 1984-cü ildən istismar olunur
- ☒ 1964-cü ildən istismar olunur
- ☐ 1944-cü ildən istismar olunur

307 308. Sənaye ehtiyatları dövlət balansında qeydə alınmış civə yatağı:

- ☐ Ordubad filiz rayonunda yerləşən Levçay yatağıdır
- ☐ Balakən filiz rayonunda yerləşən Levçay yatağıdır
- ☐ Daşkəsən filiz rayonunda yerləşən Levçay yatağıdır
- ☒ Kəlbəcər filiz rayonunda yerləşən Levçay yatağıdır
- ☐ Qaradağ filiz rayonunda yerləşən Levçay yatağıdır

308 309. Ölkəmizdə metallurgiya sənayesinin inkişafını müəyyən edən əsas amillərə aid deyildir:

- ☐ Metaltələbatlı sənaye və tikinti sahələrinin olması
- ☐ Müxtəlif metal tullantılarının olması
- ☐ Bol və rəngarəng xammal bazasının olması
- ☒ İqlimin dəyişməsi
- ☐ Yerli enerji ehtiyatlarının-neft və təbii qazın olması

309 310. Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinəlaşmanın hansı forması səciyyəvidir?

- ☐ şaquli kombinəlaşdırma
- ☐ xammalın ardıcıl emalına görə
- ☐ xammalın kompleks emalına görə
- ☒ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- ☐ üfqi kombinəlaşdırma

310 311. Ölkəmizdə metallurgiya sənayesinin inkişafını müəyyən edən əsas amillərdən biri:

- ☐ xammal bazasının zəif olması
- ☐ yüngül sənayenin inkişaf səviyyəsi

- ☒ bol və rəngarəng xammal bazasının olması
- ☐ sahə məhsullarına tələbatın yüksək olmaması
- ☐ yeyinti sənayesinin mövcud inkişaf səviyyəsi

311 312. Kombinləşmənin tullantılardan istifadəyə əsaslanan forması:

- ☐ yalnız yüngül sənaye üçün
- ☐ yalnız yeyinti sənayesi üçün
- ☐ yalnız kimya sənayesi üçün
- ☒ əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün xasdır
- ☐ xalq təsərrüfatının bütün sahələri üçün

312 313. Əlvan metallurgiyada əsas fondlardan istifadə effektivliyinin qiymətləndirilməsində hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ E) fondun rentabelliği fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma,
- ☐ C) əsas fondların cari təmiri, vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi
- ☐ B) əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsali
- ☒ A) əsas fondların amortizasiyası, dövriyyə sürəti əmsali, əsas fondların cari təmiri
- ☐ D) mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması

313 314. Əlvan metallurgiyada əsaslı kapital qoyuluşunun effektivliyinin qiymətləndirilməsində qeyd edilən hansı göstəricidən istifadə olunur?

- ☐ gün və dəfə hesabı ilə dövretmə sürəti
- ☐ mal dövriyyəsi və mal ehtiyatları
- ☐ mənfəət və rentabellik
- ☒ ümumi effektivlik əmsali
- ☐ xərclərə qənaət

314 315. Əlvan metallurgiyada əsas fondların geniş təkrar istehsalı hansı vəsait hesabına həyata keçirilir?

- ☐ maddi-texniki baza və icarə haqqı
- ☐ tədavül xərcləri və ümumi gəlir
- ☐ cari və əsaslı təmir
- ☒ əsaslı kapital qoyuluşu və qismən də amortizasiya ayırmaları
- ☐ mal dövriyyəsi və mənfəət

315 316. Əlvan metallurgiyada əsas fondların köhnəlmə dərəcəsi nəyin əsasında müəyyən edilir?

- ☐ əsas və dövriyyə fondlarının dəyəri və amortizasiya müddəti əsasında
- ☐ əsas fondların işləmə müddəti və köhnəlməsi əsasında
- ☐ əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri əsasında
- ☒ əsas fondların dəyəri və amortizasiya müddəti əsasında
- ☐ əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri əsasında

316 317. Tarif dərəcələri özündə nəyi əks etdirirlər?

- ☐ tarif dərəcəsi (vəzifə maaşı) işəməzd əmək haqqı səviyyəsini müəyyənləşdirən məbləği
- ☐ tarif dərəcəsi (vəzifə maaşı) əmək haqqının maksimal dərəcəsini müəyyən edən kəmiyyət
- ☐ tarif dərəcəsi (vəzifə maaşı) əmək haqqının səviyyəsini müəyyənləşdirən kəmiyyəti

- ☒ tarif dərəcələri (vəzifə maaşları) işçilərin müxtəlif qrup və kateqoriyalarının pul formasında ifadə olunmuş mütləq əmək haqqı məbləğidir
- ☐ tarif dərəcəsi (vəzifə maaşı) vaxtımızda əmək haqqı səviyyəsini müəyyənləşdirən məbləği

317 318. Sahə məhsullarına maksimal qiymət necə müəyyən edilə bilər?

- ☐ tələbin dəyəri ilə
- ☐ mənfəətə maksimal iddialarla
- ☐ mallara rəqiblərin qiyməti ilə
- ☒ məhsula olan tələbin kəmiyyəti ilə
- ☐ məcmu xərclərin səviyyəsi ilə

318 319. Sahə məhsullarına minimal qiyməti nə ilə müəyyən edilir?

- ☐ məcmu xərclərin səviyyəsi ilə
- ☐ bazarda malların tutumu ilə
- ☐ tələbin elastiklik əmsali ilə
- ☒ xərclərin səviyyəsi ilə
- ☐ rəqiblərin qiyməti ilə

319 320. Qiymət strategiyasının başlıca məqsədi nədir?

- ☐ sahə məhsulların olan tələbi (satışı) təmin etmək, maksimum mənfəətə nail olmaq və bazar payında tədricən iqtisadi cəhətdən
- ☐ istehlakın yüksək səviyyəsini təmin etmək
- ☐ satışdan yüksək mənfəət əldə etmək
- ☒ sahə məhsulların olan tələbi (satışı) təmin etmək, maksimum mənfəətə nail olmaq və bazarı saxlamaq
- ☐ bazar qiymətlərini aşağı salmaq

320 321. Sahə məhsullarının qiyməti dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsulların əhaliyə satışının dəyəridir
- ☐ sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsulların satışından əldə edilən gəlirdir
- ☐ sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsulların istehsal, satış və istehlak xərclərinin məcmusudur
- ☒ sahə müəssisələrində istehsal olunan əmtəənin dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- ☐ sahə müəssisələrində istehlak olunan material və xammalın dəyəridir

321 322. Sahə müəssisələrində mənfəətin və rentabelliyyənin təhlili prosesində nə müəyyən olunur?

- ☐ kulinariya məhsullarına tələbin sistemativ öyrənilməsinin təşkili
- ☐ müəssisənin normal istehsal fəaliyyətinin təmin edilməsi
- ☐ investisiya qoyuluşlarının artım templəri
- ☒ planın tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə təsir göstərən əsas amillər, mənfəətin və xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin artımı, iqtisadi həvəsləndirmə fondlarının yaranması
- ☐ mal dövriyyəsinin strukturunda baş vermiş dəyişikliklər

322 323. Sahə müəssisələrində birbaşa xərclər hansı xərclərə daxil edilir?

- ☐ ümumi zavod xərclərinə
- ☐ kommersiya xərclərinə
- ☐ maliyyə fəaliyyəti ilə əlaqədar xərclərə
- ☒ istehsal maya dəyərinə

☐ sex xərclərinə

323 324. Sahə müəssisələrində xərclərin rentabelliği hansı göstəricilər əsasında hesablanır?

- ☐ balans mənfəəti, tam maya dəyəri
- ☐ mənfəət, kommersiya xərcləri
- ☐ xalis mənfəət, maya dəyəri
- ☒ satışdan əldə edilən mənfəət, satılan məhsulun tam maya dəyəri
- ☐ xalis mənfəət, istehsal maya dəyəri

324 325. Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ☐ mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- ☐ dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsalı, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- ☐ dövriyyə sürəti əmsalı, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- ☒ fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliği
- ☐ vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

325 326. Dövriyyə fondlarından istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- ☐ yük avtomobillərinin yürüş əmsalı
- ☐ fondtutumu
- ☐ fondverimi
- ☒ dövriyyə sürəti və vəsaitlərdən istifadə əmsalları
- ☐ fondla silahlanma

326 327. Hansı variantda əsaslı kapital qoyuluşunun effektivlik göstəricisi verilmişdir?

- ☐ gün və dəfə hesabı ilə dövretmə sürəti
- ☐ mal dövriyyəsi və mal ehtiyatları
- ☐ mənfəət və rentabellik
- ☒ ümumi effektivlik əmsalı
- ☐ xərclərə qənaət

327 328. Əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- ☐ texniki, mənəvi
- ☐ texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- ☐ fiziki, texniki, mənəvi
- ☒ fiziki, mənəvi
- ☐ mənəvi, iqtisadi

328 329. Boksit, nefelin və alunit kimi metallar:

- ☐ alüminiumun, poladın və misin hazırlanması üçün xammaldır
- ☐ misin hazırlanması üçün xammaldır
- ☐ poladın hazırlanması üçün xammaldır
- ☒ alüminiumun hazırlanması üçün xammaldır
- ☐ misin və poladın hazırlanması üçün xammaldır

329 330. Ağır və yüngül metallurgiya sənayələrini fərqləndirən xüsusiyyətlərdən biri:

- ☐ ağır metallurgiyanın ixtisaslı işçi qüvvəsi bol olan regionlara, yüngül metallurgiya sənayesinin isə enerji mənbələrinə meylli olmasıdır
- ☐ ağır metallurgiyanın enerji mənbələrinə, yüngül metallurgiya sənayesinin isə su hövzələrinə meylli olmasıdır
- ☐ ağır metallurgiyanın enerji mənbələrinə, yüngül metallurgiya sənayesinin isə enerji mənbələrinə meylli olmasıdır
- ☒ ağır metallurgiyanın xammal bazalarına, yüngül metallurgiya sənayesinin isə enerji mənbələrinə meylli olmasıdır
- ☐ ağır metallurgiyanın işçi qüvvəsi bol olan regionlara, yüngül metallurgiya sənayesinin isə enerji mənbələrinə meylli olmasıdır

330 331. Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansılar aiddir?

- ☐ tikinti və nəqliyyat sahələri
- ☐ maşınqayırma və yeyinti sənayesi sahələri
- ☐ yüngül və yeyinti sənayesi sahələri
- ☒ maşınqayırma sənaye sahəsi
- ☐ kənd təsərrüfatı

331 332. Sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinə hansı aid deyil?

- ☐ kimiya sənayesi
- ☐ neft-kimiya sənayesi
- ☐ elektroenergetika sahəsi
- ☒ yeyinti sənayesi
- ☐ maşınqayırma sahəsi

332 333. Maşınqayırma:

- ☐ nəqliyyat və qurğular istehsal edən sahədir.
- ☐ əmək vasitələri istehsal edən sahədir
- ☐ istehsal vasitələri istehsal edən sahədir
- ☒ maşın və avadanlıqlar istehsal edən sahədir
- ☐ əmək cisimləri istehsal edən sahədir;

333 334 Maşınqayırma elmi-texniki tərəqqinin:

- ☐ texniki-iqtisadi göstərijisidir
- ☐ təkamül başlanğıcıdır;
- ☐ alternatividir;
- ☒ bələdçisidir
- ☐ nəticəsidir;

334 335. Maşınqayırma elmi-texniki tərəqqinin:

- ☐ mərhələlərindən biridir
- ☐ davamıdır;
- ☐ tərkib hissəsidir;
- ☒ maddi əsasıdır
- ☐ analoqudur;

335 336. Maşınqayırma iqtisadiyyatın :

- ☒ fondyaradan sahələrindən biridir
- ☐ aqrar sektoruna xidmət edən sahəsidir;
- ☐ xammal bazalarından biridir;
- ☐ müstəqil sahələrindən biridir;
- ☐ mühüm istehsal infrastrukturudur

336 337. Maşınqayırmanın təkamül tarixinin başlanğıcı

- ☐ elmi-texniki inqilabdan sonra.
- ☐ elmi-texniki inqilabdan sonra;
- ☐ elm məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrildə;
- ☒ maşının maşınla istehsal olunduğu vaxtdan;
- ☐ elmlə texnika vahdət təşkil etdiyi vaxtdan;

337 338. Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilir?

- ☐ texnoloji istehsal üsuluna, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə görə.
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, işçi qüvvəsinin sayına, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, inkişaf səviyyəsinə görə;
- ☐ texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- ☒ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə
- ☐ texnoloji istehsal üsuluna, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə, inkişaf səviyyəsinə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

338 339. Sənaye sahələri hansı əlamətə görə təsnifləşdirilmir?

- ☐ iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- ☐ texnoloji istehsal üsuluna görə;
- ☒ istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə.
- ☐ əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;

339 340. Maşınqayırma sahəsi nədir?

- ☐ xammalı kompleks emal edən müəssisələrin məcmusudur;
- ☐ istehsalın təşkili metodları və ictimai təşkili formaları oxşar olan müəssisələrin məcmusudur;
- ☐ texniki xarakteristikasına görə həmcins materiallar istehlak edən müəssisələrin məcmusudur;
- ☒ məhsulunun iqtisadi təyinatı, texnoloji istehsal üsulu, heyətinin peşə tərkibinə görə eyni olan müəssisələrin məcmusudur.
- ☐ eyni ərazidə yerləşən və müxtəlif məhsul istehsal edən müəssisələrin cəmi;

340 341. Maşınqayırmanın sahə quruluşu nədir?

- ☐ maşınqayırmaya daxil olan müəssisələrin ardıcılığıdır.
- ☐ maşınqayırma müəssisələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir.
- ☐ maşınqayırma sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir.
- ☒ maşınqayırmanın tərkibinə daxil olan sahələr və istehsallar arasındakı kəmiyyət nisbətidir.
- ☐ maşınqayırmanın digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir.

341 342. Maşınqayırma sənayesi əmək bölgüsünün hansı formasında yaranmışdır?

- ☐ texnoloji əmək bölgüsü;
- ☐ fərdi əmək bölgüsü;
- ☐ ümumi əmək bölgüsü;
- ☒ xüsusi əmək bölgüsü;
- ☐ texniki əmək bölgüsü;

342 343. Maşınqayırma sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- ☐ məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır;
- ☐ xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mühəndis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- ☐ həmçinin xammal və material istehlak edirlər;
- ☒ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir.
- ☐ oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;

343 344. Maşınqayırma sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- ☐ xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mühəndis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar;
- ☐ yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar;
- ☐ həmçinin xammal və material istehlak etmirlər;
- ☒ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər.
- ☐ oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsulu tətbiq edirlər;

344 345. Sahənin bütünlükdə sənayeni (və ya digər sahəni) inkişaf sürətinə görə qabaqlama əmsali necə hesablanır?

- ☐ sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əmək məhsuldarlığına nisbəti kimi.
- ☐ sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- ☐ sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin işçilərin siyahı sayına nisbəti kimi;
- ☒ hər hansı sənaye sahəsinin inkişaf sürətinin sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinə nisbəti kimi;
- ☐ sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin əsas fondların dəyərində nisbəti kimi;

345 346. Aşağıdakı hansı göstəricilərdən maşınqayırmanın sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edirlər?

- ☐ maşınqayırma sənayesinin rentabellik göstəricisindən;
- ☐ maşınqayırma sahələrindəki fondverimi göstəricisindən;
- ☐ maşınqayırma sahələrində çalışan işçilərin əmək məhsuldarlığı göstəricisindən;
- ☒ sahənin qabaqlama əmsali
- ☐ maşınqayırma sahələrinin rəqabət qabiliyyətlilik göstəricisindən;

346 347. Aşağıdakı hansı göstəricilərdən maşınqayırmanın sahə quruluşunu təhlil etmək üçün istifadə edilmir?

- ☐ sahənin qabaqlama əmsali.
- ☐ maşınqayırmada işləyənlərin ümumi sayında bu və ya başqa sahədə işləyənlərin xüsusi çəkisi;
- ☐ maşınqayırmanın ümumi məhsul buraxılışı həcmində ayrı-ayrı sahələrin məhsul buraxılışının xüsusi çəkisi;
- ☒ maşınqayırma sahələrindəki fondverimi göstəricisindən
- ☐ maşınqayırmanın əsas istehsal fondlarının ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondları xüsusi çəkisi;

347 348. Sənaye sahələri əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə necə təsnifləşdirilir?

- ☐ «A» və «B» qrupuna daxil olan sənaye sahələri.

- ☐ yüngül və yeyinti sənayesi;
- ☐ hasilat sənayesi və balıq sənayesi;
- ☒ hasilat və emal sənayesi;
- ☐ yüngül və ağır sənaye;

348 349. Sənaye sahələri məhsulun iqtisadi təyinatına görə necə təsnifləşdirilir?

- ☐ tikinti materialları və maşın və avadanlıqlar istehsalı sahələri;
- ☐ hasilat və emal sənayesi sahələri.
- ☐ yüngül və ağır sənaye;
- ☐ qida məhsulları və elektrik avadanlıqları istehsal edən sahələr;
- ☒ istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən sahələr;

349 350. Maşınqayırmanın sahə quruluşuna təsir edən amillər:

- ☐ kombinəşmə və kooperasiyalasdırmanın genişlənməsi
- ☐ əmək jsiimlərindən məsrəf normaları;
- ☐ istehsalın səmərəli təşkili formaları;
- ☒ elmi-texniki tərəqqi, sahələrin inkişaf sürətləri, onların məhsullarına təklifin səviyyəsi;
- ☐ istehsala xidmət sferalarının artım sürəti;

350 351. Maşınqayırmanın sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ xalqın maddi rifahının və mədəni səviyyəsinin artımı;
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi;
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması;
- ☒ idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- ☐ istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi;

351 352. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- ☐ qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi;
- ☐ problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri;
- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi;
- ☒ istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi.
- ☐ alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi;

352 353. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- ☐ əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər;
- ☐ müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi;
- ☐ işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüsələrinin artırılması;
- ☒ əməyin normalaşdırılması.
- ☐ işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri;

353 354. İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- ☐ idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür;
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür

- ☒ idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür;

354 355. Verilən cavabların hansında maşınqayırmada elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətlərindən biri qeyd edilməmişdir?

- ☐ istehsalının avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın kimyalaşdırılması
- ☐ istehsalının elektriklişdirilməsi
- ☒ istehsalının təmərküzləşdirilməsi
- ☐ istehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

355 356. Maşınqayırma sənayesində əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsi göstəricisi necə hesablanır?

- ☐ fəhlələrin ümumi sayı ilə əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının cəmi kimi
- ☐ əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına vurmaqla;
- ☐ fəhlələrin ümumi sayından əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının çıxmaqla;
- ☒ əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi;
- ☐ fəhlələrin ümumi sayının əməyi mexanikləşdirilmiş fəhlələrin sayına nisbəti;

356 357. Maşınqayırmanın istehsal proqramının göstəricilər sisteminə nələr aiddir?

- ☐ işçilərin sayı, məhsul nomenklaturası, keyfiyyəti, qiyməti və maya dəyəri
- ☐ rəqiblərin illik dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, işçi heyətinin sayı və əmək məhsuldarlığı
- ☐ rəqiblərin istehsal gücü, bazardakı məhsulların keyfiyyəti, əmək məhsuldarlığı
- ☒ ümumi məhsul, əmtəəlik məhsulun həcmi, realizə olunmuş məhsul
- ☐ mövcud və potensial istehsal gücü, faktiki və potensial satış həcmi

357 358. Maşınqayırmada fondverimi göstəricisinin səviyyəsinin artırılması tapşırıqları müəssisənin inkişaf planının hansı bölməsinə aiddir?

- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı.
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı;
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planı;
- ☒ istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi planı;
- ☐ maliyyə planı;

358 359. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- ☐ rentabellik indeksindən;
- ☒ orta illik istehsal gücündən
- ☐ giriş istehsal gücündən;
- ☐ çıxış istehsal gücündən;
- ☐ rentabellik normasından;

359 360. Maşınqayırma müəssisələrinin istehsal proqramında:

- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.
- ☒ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;

- ☐ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;

360 361. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisələrinin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- ☐ qənaətlilik prinsipi;
- ☐ komplekslik prinsipi;
- ☒ paralellik prinsipi;
- ☐ stabillik prinsipi;
- ☐ prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi;

361 362. Maşınqayırma müəssisələrində normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- ☐ məmulat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları;
- ☒ analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik.
- ☐ analitik-hesablama, funksional və qənaətli;
- ☐ qənaətli, kompleks və funksional;
- ☐ iqtisadi, texnologici və operativ;

362 363. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma müəssisəsinin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı;
- ☐ investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı;
- ☒ sığorta işinin planı;
- ☐ əmək haqqı və kadrlar planı;
- ☐ əmək kollektivinin sosial inkişaf planı.

363 364. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- ☐ rentabellik normasından;
- ☒ orta illik istehsal güsündən;
- ☐ giriş istehsal güsündən;
- ☐ çıxış istehsal güsündən;
- ☐ rentabellik indeksindən;

364 365. Naşınqayırma sənaye məhsulunun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planda:

- ☐ ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur;
- ☐ müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir;
- ☒ planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ☐ işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır;
- ☐ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir.

365 366. Hansı sahə ETT-nin maddi əsası və bələdçisidir?

- ☐ yanacaq
- ☒ maşınqayırma
- ☐ yüngül
- ☐ yeyinti
- ☐ metallurgiya

366 367. Elmi-texniki inqilabın əlamətləri hansılardır?

- ☐ avtomatlaşdırma, elmin yüksək inkişafı, istehsalın ixtisaslaşdırılması, sənaye mərkəzlərinin yaranması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması
- ☒ avtomatlaşdırma, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi, elmin yüksək inkişafı, dünyada baş vermiş sənaye inqilabları, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi
- ☐ elmi mərkəzlərin yaradılması, istehsalın kombinəlaşməsi, elmin məhsuldar qüvvələrinin ünsürünə çevrilməsi, elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin azalması, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- ☐ elmin yüksək inkişafı, dünyada baş verən böhranlar, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi, yeni texnoloqiyların kəşf olunması, elmi informasiyanın yeni üsullarla işlənməsi

367 368. Maşınqayırmada elmi-texniki tərəqqinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- ☐ sənaye istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi və ixtisaslaşdırılması
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ☐ istehsalının elektricləşdirilməsi, təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanicləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☒ istehsalının elektricləşdirilməsi, kompleks mexanicləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, kompleks mexanicləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması

368 369. Maşınqayırma məhsulunun keyfiyyətinə aid olmayan göstərici hansıdır?

- ☐ estetik.
- ☐ erqonomik göstəricilər;
- ☐ məhsulun tətbiq sahəsinin düzgün seçilməsi;
- ☒ ekoloji təhlükə;
- ☐ etibarlılıq;

369 370. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☐ nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri;
- ☐ materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri;
- ☐ nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri;
- ☒ məhsulun yenidən emalı xərcləri;
- ☐ nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri;

370 371. Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması;
- ☐ istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi;
- ☐ məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması;
- ☒ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi.
- ☐ tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması;

371 372. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması.
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması;
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal;
- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;

372 373. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ☐ istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

373 374. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- ☒ müəssisələrin iriləşməsi;
- ☐ texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması;

374 375. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☒ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

375 376. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, mexaniki, texniki.
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac;
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi;
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat;

376 377. Maşınqayırma üçün səciyyəvi olan ictimai istehsalın əsas təşkilati forması

- ☐ təmərküzləşdirmə
- ☐ kooperativləşdirmə
- ☐ mərkəzləşdirmə
- ☒ ixtisaslaşdırma
- ☐ kombinələşdirmə

377 378. Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ☐ müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri.
- ☐ milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərində görə strukturu;
- ☐ ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi;
- ☒ məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri;
- ☐ sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü;

378 379. “İstehsal miqyasının müsbət effekti” nədir?

- ☐ bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- ☐ bu, istehsal əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir
- ☒ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- ☐ bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

379 380. İxtisaslaşdırma nədir?

- ☒ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalı məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.

380 381. İxtisaslaşdırmanın dərinləşməsinə təsir edən amil:

- ☐ məhsulun konstruktiv sabitliyinin qorunması
- ☐ məhsul istehsalının daha da təmərküzləşməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin tempi
- ☒ ixtisaslaşma formalarının bir müəssisədə təmərküzləşməsi;
- ☐ məhsul istehsalına tələbatın artması

381 382. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ☐ iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır.
- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir.
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- ☒ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır;
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

382 383. Maşınqayırma müəssisələrində ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ☐ hissə, istehsal-texniki, mexaniki.
- ☐ əşya, texniki, mexaniki;
- ☐ aqreqat, əşya və istehsal-texniki;
- ☒ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- ☐ fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə;

383 384. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq

olunur?

- ☐ bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi.
- ☐ müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi;
- ☐ sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri;
- ☒ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı;
- ☐ müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı;

384 385. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- ☐ bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir.
- ☐ bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;
- ☐ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır;
- ☒ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır;
- ☐ ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir.

385 386. Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- ☐ texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ əşya üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ hissə üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə

386 387. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- ☐ belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ☐ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- ☐ belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- ☒ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- ☐ belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

387 388. Kombinləşdirmə nədir?

- ☐ oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir.
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- ☒ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir.
- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

388 389. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- ☐ eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir

- ☒ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

389 390. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinəlmə imkanları daha məhduddur?

- ☐ neft-kimya sənayesi.
- ☐ neft emalı sənayesi;
- ☐ metallurgiya sənayesi;
- ☒ maşınqayırma sənayesi;
- ☐ yeyinti sənayesi;

390 391. Maşınqayırma sənaye sahələrində kombinəlmə imkanlarının məhdudluğu nə ilə əlaqədardır?

- ☐ maşınqayırma müəssisələri əsasən istehlak rayonunda yerləşdirildiyi üçün.
- ☐ maşınqayırma müəssisələrində kimyəvi emal üslundan daha çox istifadə olunur;
- ☐ maşınqayırma müəssisələrində fiziki emal üslundan daha çox istifadə olunur;
- ☒ metal və ilkin xammal kompleks emal üçün yararlı deyil
- ☐ maşınqayırma müəssisələrində fiziki və kimyəvi emal üslundan daha çox istifadə olunur;

391 392. Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- ☐ kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- ☐ əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☐ əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☒ əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- ☐ avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

392 393. Kombinəldirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- ☐ sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- ☐ kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi.
- ☐ əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- ☐ əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərləridə xüsusi çəkisi
- ☒ texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi.

393 394. Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinəlmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ☐ kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- ☐ kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- ☐ kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☒ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ☐ kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət

394 395. Aşağıdakılardan hansı kombinəldirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ avadanlıqların boşdayanma halları azalır

- ☐ məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlidir
- ☐ idarəetmənin çevikliyi artır
- ☒ xammal və materialların daşınma xərclərinə qənaət olunur
- ☐ məhsulların satış sürəti artır

395 396. Maşınqayırma sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- ☐ hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- ☐ iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi.
- ☐ istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi.
- ☒ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
- ☐ ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi

396 397. Maşınqayırmanın texnoloji avadanlıqları əsasən hansı sexdə quraşdırılır?

- ☐ texniki-təmir
- ☐ dəmirçi-press;
- ☐ tökmə;
- ☒ mexaniki emal;
- ☐ alət;

397 398. Əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- ☐ fondtutumu və təzələnmə əmsali
- ☐ iqtisadi və sosial
- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- ☒ fondverimi və növbəlilik əmsali
- ☐ fondverimi və köhnəlmə müddəti

398 399. Maşınqayırma müəssisələrinin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☐ istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

399 400. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin natural göstəricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☐ avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək
- ☐ kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları və fondtutumunu müəyyən etmək
- ☒ əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək
- ☐ əsas fondların texniki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək

400 401. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal əsas fondlarının qiymətləndirilməsinin dəyər göstəricilərindən

hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- ☐ əsas fondların texniki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücünü müəyyənləşdirmək
- ☐ avadanlıq balansı tərtib etmək
- ☒ amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- ☐ istehsal gücündən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırıqları müəyyən etmək

401 402. İstehsal gücü nədir?

- ☐ müəssisənin bazardakı payıdır
- ☐ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- ☒ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi

402 403. Maşınqayırma müəssisələrinin dövriyyə fondları nədir?

- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☒ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

403 404. Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- ☐ yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- ☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- ☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- ☐ pul vəsaitləri, azqiyətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

404 405. Maşınqayırmada materialdan istifadə göstəricisi:

- ☐ əsas və köməkçi istehsallarda istifadə olunan materialların kəmiyyət nisbəti
- ☐ məhsulun material tutumu;
- ☐ «ilkin xammaldan hazır məhsul çıxımı»;
- ☒ materialdan alınan xalis çəkinin həjmi;
- ☐ materialı emal edən avadanlığın faydalı iş əmsalı;

405 406. Maşınqayırmada tədavül fondlarının normalaşdırılan ünsürü:

- ☐ debitor borcları;
- ☒ anbardakı hazır məhsul;
- ☐ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsulun həjmi
- ☐ hesablaşmalardakı pul vəsaitləri;
- ☐ pul vəsaitləri;

406 407. Maşınqayırma müəssisələrində istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı

kateqoriyalara bölünürlər?

- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətdəci heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;

407 408. Maşınqayırma müəssisələrində fəhlələr ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☐ 6;
- ☐ 3;
- ☐ 5;
- ☒ 4;
- ☐ 2;

408 409. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi;
- ☐ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili;
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi;
- ☒ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi;
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

409 410. Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- ☐ işin xarakteri;
- ☐ əmək bazarının konyukturası;
- ☐ fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri;
- ☒ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı;
- ☐ dövlətin sosial siyasəti;

410 411. Maşınqayırma müəssisələrində maya dəyərinin aşağı salınmasının ehtiyat mənbələri hansılardır?

- ☐ amortizasiyanı sürətləndirilməsi, işçilərin növbədən kənar işə cəlb edilməsi, ən aşağı qiymətə olan işçi qüvvəsindən və materialların istehsala cəlb olunması
- ☒ əməktutumunun, fondutumunun, materialtutumunun və istehsalın idarə edilməsi xərclərinin azaldılması
- ☐ daha ucuz xammal və materiallardan, daha ucuz işçi qüvvəsindən istifadə və iş vaxtının artırılması
- ☐ yeni texnika alınmasına xərc çəkməmək, kadr hazırlığını təxirə salmaq, işçilərin ixtisarı
- ☐ ixtisasız və az ixtisaslı fəhlələrdən istifadə, daha ucuz və keyfiyyətsiz xammaldan istifadə, idarəetmədə inzibati metodların tətbiqinin genişləndirilməsi

411 412. Maşınqayırma müəssisələrində istehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin ümumi gəlirinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin əminə nisbəti kimi;
- ☐ balans mənfəətinin normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
- ☐ balans mənfəətinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi;

- ☒ balans mənfəətinin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin cəminə nisbəti kimi;
- ☐ xalis mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri ilə normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinin orta illik dəyərinin cəminə nisbəti kimi;

412 413. ASK hansı sahələrin birləşməsidir?

- ☐ nəqliyyat
- ☐ heyvandarlıq
- ☐ bitkiçilik
- ☒ istehsal-xidmət
- ☐ tikinti

413 414. ASK-nin inkişafının sürətləndirilməsi üçün aşağıdakılardan hansından dolğun istifadə təmin edilməlidir?

- ☐ şoranlaşmanın çoxalmasından
- ☐ əhalinin yerdəyişməsindən
- ☐ əmək haqqı fondundan
- ☒ mövcud istehsal resurslarından
- ☐ torpaqların eroziyasından

414 415. Aqrar islahatlar nəticəsində nəyin artmasına nail olunur?

- ☐ eroziyanın
- ☐ avtomatlaşmanın
- ☐ mexanikləşmənin
- ☒ kooperasiyanın
- ☐ qismən mexanikləşmənin

415 416. Aqrar-sənaye kompleksi nədir?

- ☐ istehsalın maliyyələşməsi
- ☐ əmtəəlik məhsulun artması
- ☐ məhsul istehsalının çoxalması
- ☒ müvafiq istehsal - xidmət sahələrinin birləşməsi
- ☐ istehsalın təşkili

416 417. Aqrar-sənaye kompleksi formalaşmasının mənası nədir?

- ☐ xidmətlərin məhdudlaşması, əhalinin və ölkənin sahə məhsullarına durmadan artan tələbatının təmin edilməsi
- ☐ resursların artırılması, xidmətlərin məhdudlaşması
- ☐ əhalinin çoxaldılması, resursların artırılması
- ☒ əhalinin və ölkənin sahə məhsullarına durmadan artan tələbatının təmin edilməsi
- ☐ torpaqların genişləndirilməsi, resursların artırılması

417 418. Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün nəyin nəzərə alınması vacibdir?

- ☐ satış qiymətlərinin səviyyəsi
- ☐ əhalinin gəlirlərinin azaldılması
- ☐ əmək haqqının artırılması
- ☒ təbii iqlim şəraiti, istehsalın artırılması imkanları

☐ şoranlaşmanın çoxalması

418 419. ASK formalaşarkən aşağıdakı xüsusiyyətin hansının nəzərə alınması tələb olunur?

- ☐ texnikanın sahələr üzrə bölgüsü
- ☐ texnikadan mövsümü istifadə
- ☒ torpağın əsas istehsal vasitəsi olması
- ☐ işçilərin ixtisasının artırılması
- ☐ əməkdən mövsümü istifadə

419 420. ASK formalaşarkən ərazisə sahə strukturu düzgün qurulmadıqda nəyi həll etmək mümkün deyil?

- ☐ əməyin təşkilini
- ☐ əmək mübahisələrini
- ☐ torpaqların qorunmasını
- ☒ sahələrarası inkişaf problemləri
- ☐ müəssisələrarası ziddiyyətləri

420 421. Azərbaycan Respublikasında aqrar islahatlar nə zaman başlamış və davam etmişdir?

- ☐ 1998-ci ildə
- ☐ 2000-ci ildə
- ☐ 80-ci illərin sonunda
- ☒ 90-cı illərin əvvəlindən
- ☐ 2005-ci ildə

421 422. ASK-nın ümumi fəaliyyətində ona daxil olan sahələrin iştirakı necə müəyyən edilir?

- ☐ mexanikləşmə səviyyəsi ilə
- ☐ əmək sərfi ilə
- ☐ maya dəyəri ilə
- ☒ xüsusi çəkisi ilə
- ☐ istehsal xərci ilə

422 423. ASK hansı istehsal xüsusiyyətlərinə malikdir?

- ☐ şoranlaşdırma, erroziya
- ☐ yalnız bioloji
- ☐ yalnız torpaq
- ☒ bioloji- təbii iqlim, torpaq
- ☐ yalnız təbii-iqlim

423 424. Aqrar islahat nəticəsində yeni təsərrüfatçılıq formalarının yaranması idarəetmədə hansı yeni idarəetmə formasının yaranmasına səbəb olmuşdur?

- ☐ fermanın idarə olunması
- ☐ sovxozların idarə olunması
- ☐ kolxozların idarə olunması
- ☒ sahibkarlığın idarə edilməsi
- ☐ xidmətin idarə edilməsi

424 425. ASK- da ümumi məhsul nəyin cəmindən ibarətdir?

- ☐ xalis məhsul və rentabellik
- ☐ son məhsul və mənfəət
- ☐ son və xalis məhsul
- ☒ son və aralıq məhsul
- ☐ xalis gəlir və mənfəət

425 426. ASK-da son məhsul nədir?

- ☐ məhsulun istehlak dəyəri
- ☐ əmtəəlik məhsulun səviyyəsi
- ☐ istehsalın dinamik artımı
- ☒ ümumi məhsulla aralıq məhsulun fərqi
- ☐ məhsulun keyfiyyəti

426 427. ASK-nin sosial-iqtisadi inkişafının sürətlənməsi texnikatexnoloji, təşkilati iqtisadi amillərlə yanaşı aşağıdakı hansı amildən asılıdır?

- ☐ kadr hazırlığı
- ☐ mexanikləşmənin genişlənməsi
- ☐ torpaqların artırılması
- ☒ kompleksin elmi əsaslarla idarə edilməsi
- ☐ mədəni məişətin yaxşılaşması

427 428. ASK-da infrastrukturu nədən ibarətdir?

- ☐ İstehsalın stimullaşdırılmasından
- ☐ Məhsulun xərcinin azaldılmasından
- ☐ İstehsalın inkişaf etdirilməsindən
- ☒ İstehsal və sosial xarakterli xidmətlərdən
- ☐ Əməyin təşkilindən

428 429. ASK-da səmərəlilik nədir?

- ☐ fondlarla təminatın yaxşılaşması
- ☐ rentabelliliyin dinamikası
- ☐ əldə edilən gəlirin çoxalması
- ☒ alınan nəticə ilə onu törədən səbəbin nisbəti
- ☐ istehsal xərcinin azalması

429 430. Məhsul istehsalının iqtisadi səmərəliyi istehsal xərci, maya dəyəri, keyfiyyəti ilə yanaşı nədən asılıdır?

- ☐ emaldan
- ☐ suvarmadan
- ☐ əmək sərfindən
- ☒ qiymətdən
- ☐ becərmədən

430 431. ASK- da aralıq məhsul nədir?

- ☐ ümumi məhsulun zay olan hissəsidir
- ☐ ümumi məhsulun emal olunan hissəsidir
- ☐ ümumi məhsulun satılan hissəsidir
- ☒ ümumi məhsulun istehlaka sərf olunan hissəsidir
- ☐ ümumi məhsulun tədarük olunan hissəsidir

431 432. Torpaqların erroziyaya uğramasında hansı erroziyanın xüsusi çəkisi böyükdür?

- ☐ yalnız külək
- ☐ əməyin təşkili
- ☐ mexanikləşmə
- ☒ su və külək
- ☐ yalnız suvarma

432 433. Torpaqdan istifadə zamanı texnoloji rejimin pozulması nəyə səbəb olur?

- ☐ ekoloji tarazlığın bərpasına
- ☐ gəlirlərin çoxalmasına
- ☐ istehsalın artmasına
- ☒ ekoloji tarazlığın pozulmasına
- ☐ maya dəyərinin ucuzlaşmasına

433 434. ASK-da torpaq sahəsi, ona yönəldilən əsaslı vəsait, sərf olunan əmək arasındakı qarşılıqlı münasibətlər nəyi xarakterizə edir?

- ☐ maya dəyərini
- ☐ istehsalın istiqamətini
- ☐ istehsalın strukturunu
- ☒ istehsalın intensivləşməsini
- ☐ istehsal xərcini

434 435. Xammalın vaxtında və keyfiyyətli satışına ciddi müsbət təsir göstərən amil nədir?

- ☐ sifarişlərin icra olunmaması
- ☐ sifarişin vaxtında verilməməsi
- ☐ müqavilənin düzgün tərtib edilməməsi
- ☒ sifarişə dair müqaviləyə əməl olunması
- ☐ sifarişin gec tərtib olunması

435 436. Bitkiçilik sahə müəssisələrinin realizə edilmiş məhsulunun rentabellik səviyyəsi hansı iki əsas amildən asılıdır:

- ☐ satılmış məhsulun maya dəyəri, satışın ümumi həcmi
- ☐ satılmış məhsulun topdansa satış qiymətləri, satışın maya dəyəri
- ☐ satılmış məhsulun maya dəyəri, satışın maya dəyəri
- ☒ satılmış məhsulun maya dəyəri, satışın orta qiyməti
- ☐ satılmış məhsulun pərakəndə satış qiymətləri, satışın maya dəyəri

436 437. Aqrar Sənaye Kompleksi dedikdə:

- ☐ hasilat və emal sənaye müəssisələrinin birliyi nəzərdə tutulur.

- ☐ bir-biri ilə əlaqədə olmayan kənd təsərrüfatı və sənaye müəssisələrinin birliyi nəzərdə tutulur
- ☐ bir-biri ilə əlaqədar olan sənaye müəssisələrinin birliyi nəzərdə tutulur
- ☒ bir-biri ilə əlaqədar olan kənd təsərrüfatı və sənaye müəssisələrinin birliyi nəzərdə tutulur
- ☐ bir-biri ilə əlaqədar olan kənd təsərrüfatı müəssisələrinin birliyi nəzərdə tutulur

437 438. Aqrar Sənaye Kompleksinin əsas vəzifəsi:

- ☐ əhalini texnika ilə və tekstil məhsulları ilə, müxtəlif tikinti materialları ilə təmin etməkdən ibarətdir.
- ☐ əhalini texnika ilə və tekstil məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etməkdir
- ☐ əhalini texnika ilə və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etməkdir
- ☒ əhalinin ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etməkdir
- ☐ mineral tikinti xammalının hasilatı, daş hörgü materiallarının istehsalı və müxtəlif tikinti qurğularının hazırlanmasından ibarətdir

438 439. ASK-nin tərkibində aparıcı rol:

- ☐ maşınqayırma sənayesinə məxsusdur.
- ☐ emal sənayesinə məxsusdur
- ☐ hasilat sənayesinə məxsusdur
- ☒ kənd təsərrüfatına məxsusdur
- ☐ hasilat və emal sənayesinə məxsusdur

439 440. Ölkədə adambaşına:

- ☐ 0,5 hektar torpaq sahəsi düşür
- ☐ 0,6 hektar torpaq sahəsi düşür
- ☐ 1 hektar torpaq sahəsi düşür
- ☒ 0,2 hektar torpaq sahəsi düşür
- ☐ 1,2 hektar torpaq sahəsi düşür

440 441. Kənd təsərrüfatı məhsulunun neçə faizini bitkiçilik məhsulları təşkil edir?

- ☐ 41 %-ni
- ☐ 81 %-ni
- ☐ 71 %-ni
- ☒ 61%-ni
- ☐ 91 %-ni

441 442. Kənd təsərrüfatı məhsulunun neçə faizini heyvandarlıq məhsulları təşkil edir?

- ☐ 59 %-ni
- ☐ 19 %-ni
- ☐ 29 %-ni
- ☒ 39 %-ni
- ☐ 49 %-ni

442 443. Azərbaycanda kənd təsərrüfatı hansı iki böyük sahədən ibarətdir?

- ☐ taxıl və əkinçilik
- ☐ əkinçilik və bitkiçilik
- ☐ bitkiçilik və heyvandarlıq

- ☒ əkinçilik və heyvandarlıq
☐ əkinçilik və bitkiçilik

443 444. Tərəvəzçilik üzrə:

- ☒ Xaçmaz, Lənkəran, qismən isə Aran və Abşeron rayonları ixtisaslaşmış
☐ Azərbaycanın işğal olunmuş rayonları ixtisaslaşmış
☐ Azərbaycanın cənub rayonları ixtisaslaşmış
☐ Azərbaycanın Aran, Abşeron və Lənkəran rayonları ixtisaslaşmış
☐ Azərbaycanın Babək, Culfa, Zəngilan və Ordubad rayonları ixtisaslaşmış

444 445. Faraş (tezyetişən) tərəvəzçilik üzrə ixtisaslaşmış:

- ☐ Aran zonası
☐ Şamaxı zonası
☐ Xaçmaz zonası
☒ Lənkəran zonası
☐ Şirvan zonası

445 446. Bostançılıq Azərbaycanın hansı zonalarında daha yaxşı inkişaf etmişdir?

- ☐ H.Tağıyev, Siyəzən, Şabran
☐ Xızı, Şamaxı, Quba
☐ Babək, Culfa, Zəngilan və Ordubad
☒ Aran, Abşeron və Lənkəran zonalarında
☐ Qusar, Quba, Şamaxı

446 447. Heyvandarlıq Azərbaycanın:

- ☐ dağlıq yerlərində xüsusilə Dağlıq Qarabağ və xəzər sahil boyu yerləşən rayonlarda daha yaxşı inkişaf etmişdir.
☐ dağlıq yerlərində xüsusilə aran Şirvan və Zəngəzur iqtisadi rayonlarında daha yaxşı inkişaf etmişdir.
☐ aran yerlərində xüsusilə aran Şirvan və Quba-Qusar iqtisadi rayonlarında daha yaxşı inkişaf etmişdir.
☒ dağlıq yerlərində xüsusilə Dağlıq Şirvan və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonlarında daha yaxşı inkişaf etmişdir.
☐ aran yerlərində xüsusilə Talış dağları və Şirvan iqtisadi rayonlarında daha yaxşı inkişaf etmişdir.

447 448. Maldarlıq - Azərbaycanda istehsal olunan heyvandarlıq məhsulunun ümumi dəyərinin:

- ☐ bir hissəsini, ət istehsalının 75%-ni verir.
☐ yarıdan çoxunu, ət istehsalının 15%-ni verir.
☐ yarıdan çoxunu, ət istehsalının 25%-ni verir.
☒ yarıdan çoxunu, ət istehsalının 45%-ni verir.
☐ yarısını, ət istehsalının 85%-ni verir.

448 449. Ən iri quşçuluq kompleksləri respublikanın:

- ☐ Sumqayıt, Qusar və Naxçıvan kimi inkişaf etmiş şəhərlərdə yerləşib.
☐ Sumqayıt, Gəncə və Şahbuz kimi iri şəhərlərdə yerləşib.
☐ Sumqayıt, Gəncə və Naxçıvan kimi iri şəhərlərdə yerləşib.
☒ Bakı, Gəncə və Naxçıvan kimi iri şəhərlərdə yerləşib.
☐ Sumqayıt, Gəncə və Ağdam kimi iri şəhərlərdə yerləşib.

449 450. Ölkə təssərüfatının tam ixtisaslaşmış sahələri hansılardır?

- ☐ ipəkçilik, pambıqçılıq, meyvəçilik, üzümçülük, tərəvəzçilik, tütünçülüdür.
- ☐ baramaçılıq, arıçılıq, çəltikçilik və sairədir.
- ☐ baramaçılıq, arıçılıq, çəltikçilik və tərəvəzçilik, tütünçülüdür.
- ☒ pambıqçılıq, meyvəçilik, üzümçülük, tərəvəzçilik, tütünçülüdür.
- ☐ pambıqçılıq, meyvəçilik, üzümçülük, tərəvəzçilik, tkətnaçılıq və tütünçülüdür.

450 451. Azərbaycanda kənd təsərrüfatı bitkiləri arasında daha çox xüsusi çəkiyə malik olan məhsul istehsalı:

- ☐ nar
- ☐ üzüm
- ☐ tütün
- ☒ taxıl
- ☐ alma

451 452. Azərbaycanın hansı bölgələrində çəltikçilik (düyü) inkişaf edib?

- ☐ Ağdam-Xankəndi
- ☐ Siyəzən-Şabran
- ☐ Quba-Qusar
- ☒ Lənkəran və Şəki-Zaqatala
- ☐ Masallı-Cəlilabad

452 453. Baxçaçılıq:

- ☐ xüsusilə də Kəngərlidə, Astarada və üzümçülük də ixtisaslaşmanın əsas sahələrindəndir.
- ☐ xüsusilə də Cəbrayıl, Qazaxda və üzümçülük də ixtisaslaşmanın əsas sahələrindəndir.
- ☐ xüsusilə də Xankəndində, Qusarda və üzümçülük də ixtisaslaşmanın əsas sahələrindəndir.
- ☒ xüsusilə də Naxçıvanda, Qusarda və üzümçülük də ixtisaslaşmanın əsas sahələrindəndir.
- ☐ xüsusilə də Kürdəmirdə, Göyçayda və üzümçülük də ixtisaslaşmanın əsas sahələrindəndir.

453 454. Tütün iqtisadi əhəmiyyətinə görə Azərbaycanın:

- ☐ ən məhsuldar texniki bitkisi sayılır.
- ☐ üçüncü texniki bitkisi sayılır.
- ☐ birinci texniki bitkisi sayılır.
- ☒ ikinci texniki bitkisi sayılır.
- ☐ beşinci texniki bitkisi sayılır.

454 455. Azərbaycanda tumlu meyvələr üzrə ixtisaslaşmışdır:

- ☐ Abşeron yarımadası
- ☐ Naxçıvan MR
- ☐ Zaqatala-Şəki
- ☒ Quba-Xaçmaz
- ☐ Masallı, Lənkəran

455 456. Çəyirdəkli (ərək, şaftalı) meyvələr üzrə ixtisaslaşmışdır:

- ☐ Sumqayıt

- ☐ Abşeron yarımadası
- ☐ Lənkəran
- ☒ Naxçıvan MR
- ☐ Ağdam

456 457. ASK-da xalis məhsulun əldə edilməsinin yeganə mənbəyi hansı sahədir?

- ☐ satış
- ☐ saxlama
- ☐ tədarük
- ☐ emal
- ☒ kənd təsərrüfatı

457 458. “Ərzaq təhlükəsizliyi” dedikdə:

- ☐ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin və qida sənayesinin xammal və materiallara olan tələbatının fasiləsiz, uzunmüddətli və dayanıqlı şəkildə ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi nəzərdə tutulur
- ☐ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin bəzi qida məhsullarına olan tələbatının fasiləsiz, uzunmüddətli və dayanıqlı şəkildə ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi nəzərdə tutulur
- ☐ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin əsas qida məhsullarına olan tələbatının qismən ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi nəzərdə tutulur
- ☒ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin əsas qida məhsullarına olan tələbatının fasiləsiz, uzunmüddətli və dayanıqlı şəkildə ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi nəzərdə tutulur
- ☐ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində sənayenin müvafiq məhsullara olan tələbatının fasiləsiz, uzunmüddətli və dayanıqlı şəkildə ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi nəzərdə tutulur

458 459. Müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin əsas qida məhsullarına olan tələbatının fasiləsiz, uzunmüddətli və dayanıqlı şəkildə ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi:

- ☐ milli iqtisadi-sosial təhlükəsizlik adlanır
- ☒ ərzaq təhlükəsizliyi adlanır
- ☐ enerji təhlükəsizliyi adlanır
- ☐ sənaye təhlükəsizliyi adlanır
- ☐ milli iqtisadi təhlükəsizlik adlanır

459 460. Ərzaq təhlükəsizliyi:

- ☐ texnika çatışmazlığı təhlükəsi ilə bağlıdır
- ☐ kadr çatışmazlığı təhlükəsi ilə bağlıdır
- ☐ maliyyə çatışmazlığı təhlükəsi ilə bağlıdır
- ☒ ərzaq çatışmazlığı təhlükəsi ilə bağlıdır
- ☐ sahə müəssisələrinin istegsal gücləri ilə bağlıdır

460 461. Aqrar Sənaye Kompleksi dedikdə nə başa düşülür:

- ☐ bir-biri ilə əlaqədar olan kənd təsərrüfatı müəssisələrinin birliyi
- ☐ bir-biri ilə əlaqədar olan sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ müəyyən edilmiş keyfiyyət standartları çərçivəsində əhalinin əsas qida məhsullarına olan tələbatının qismən ödənilməsinə təmin edən tədbirlər kompleksi
- ☒ bir-biri ilə əlaqədar olan kənd təsərrüfatı və sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ bir-biri ilə əlaqədar olan kənd fermer təsərrüfatı müəssisələrinin birliyi

461 462. Müasir dövrdə Aqrar Sənaye Kompleksinin əsas vəzifəsi:

- ☐ əhalinin metallurgiya məhsulları və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etmək
- ☐ əhalini qeyri-ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etmək
- ☐ əhalini ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni yarımfabrikatla təchiz etmək
- ☒ əhalini ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etmək
- ☐ əhalinin qeyri-ərzaq və yüngül məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etmək

462 463. Əhalini ərzaq və yeyinti məhsulları ilə, heyvandarlığı yemlə, sənayeni xammalla təchiz etmək:

- ☐ yüngül və yeyinti sənayelərin əsas vəzifəsidir
- ☐ yüngül sənayenin əsas vəzifəsidir
- ☐ kənd təsərrüfatının əsas vəzifəsi deyil
- ☒ Aqrar Sənaye Kompleksinin əsas vəzifəsidir
- ☐ yeyinti sənayenin əsas vəzifəsidir

463 464. Azərbaycanda kənd təsərrüfatı hansı iki iri sahəyə bölünür?

- ☐ əkinçilik, tərəvəzçilik və maldarlıq
- ☐ əkinçilik və biçimçilik
- ☐ qoyunçuluq və maldarlıq
- ☒ əkinçilik və heyvandarlıq
- ☐ bitkiçilik və tərəvəzçilik

464 465. Azərbaycanda baramaçılıq:

- ☐ Quba, Qusar-Zaqatala, Kür-Araz, Yuxarı Qarabağ və Naxçıvanın düzən və dağətəyi zonalarında inkişaf edib
- ☐ Şəki-Şamaxı, Kür-Araz-Samux, Qarabağ və Naxçıvanın Sədərək rayonunda inkişaf edib
- ☐ Şəki-Şamaxı, Kür-Araz-Samux, Yuxarı Qarabağ və Naxçıvanın düzən və dağətəyi zonalarında inkişaf edib
- ☒ Şəki-Zaqatala, Kür-Araz, Yuxarı Qarabağ və Naxçıvanın düzən və dağətəyi zonalarında inkişaf edib
- ☐ Şəki-Zaqatala, Kür-Araz, Cənub rayonları, Yuxarı Qarabağ və Naxçıvanın düzən və dağətəyi zonalarında inkişaf edib

465 466. Pambıq:

- ☐ Azərbaycanın ən çox gəlir gətirən, strateji bitkisi olub, həm yüngül, həm də kimya sənayesi üçün xammaldır
- ☐ Azərbaycanın ən çox gəlir gətirən, strateji bitkisi olub, həm kimya, həm də yeyinti sənayesi üçün xammaldır
- ☐ Azərbaycanın ən çox gəlir gətirən, strateji bitkisi olub, həm kənd təsərrüfatı, həm də yeyinti sənayesi üçün xammaldır
- ☒ Azərbaycanın ən çox gəlir gətirən, strateji bitkisi olub, həm yüngül, həm də yeyinti sənayesi üçün xammaldır üçün xammaldır
- ☐ Azərbaycanın ən çox gəlir gətirən, strateji bitkisi olub, həm ASK, həm də yeyinti sənayesi üçün xammaldır

466 467. ASK-da əmək məhsuldarlığı dedikdə:

- ☐ konkret vaxt ərzində sahə işçiləri tərəfindən istehsal olunan və anbarlaşdırılan məhsulun maye dəyəri başa düşülür
- ☐ konkret vaxt ərzində insan əməyinin yaratdığı maddi nemətlərin (ASK məhsulunun) keyfiyyəti başa düşülür
- ☐ müəyyən vaxt ərzində insan əməyinin yaratdığı maddi nemətlərin maye dəyəri başa düşülür
- ☒ konkret vaxt ərzində insan əməyinin yaratdığı maddi nemətlər başa düşülür
- ☐ konkret vaxt ərzində sahə işçiləri tərəfindən istehsal olunan və reallaşdırılan məhsulun gətirdiyi səmərə başa düşülür

467 468. Təsərrüfat ilinin ortasında əmək məhsuldarlığını hesablamaq istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ 1 qrup işçilər tərəfindən becərilən torpaq sahəsi, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan iş vaxtı, hər nəfər sağıcıya təhkim edilmiş inəklərin sayı və s.
- ☐ 1 nəfər işçi tərəfindən becərilən torpaq sahəsi, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan canlı və cansız əmək, hər nəfər sağıcıya təhkim edilmiş inəklərin sayı və s.
- ☐ 1 nəfər işçi tərəfindən becərilən heyvanların sayı, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan iş vaxtı, hər nəfər sağıcıya təhkim edilmiş inəklərin sayı və s.
- ☒ 1 nəfər işçi tərəfindən becərilən torpaq sahəsi, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan iş vaxtı, hər nəfər sağıcıya təhkim edilmiş inəklərin sayı və s.
- ☐ müəssisə kollektivi tərəfindən becərilən torpaq sahəsi, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan iş vaxtı, hər nəfər sağıcıya təhkim edilmiş inəklərin sayı və s.

468 469. Azərbaycanda aqrar sənaye inteqrasiyasının obyektiv əsasını:

- ☐ ölkədə tədarük olunan ASK məhsullarına yerli tələbatın olmaması və xarici bazarlara çıxış təşkil edir
- ☐ ölkədə sahə məhsullarına tələbatın durmadan artması təşkil edir
- ☐ ixtisasız işçi qüvvəsinin bolluğu, ictimai əmək bölgüsünün inkişafı, kənd təsərrüfatı iqtisadiyyatının digər sahələri ilə genişlənən qarşılıqlı əlaqəsi təşkil edir
- ☒ məhsuldar qüvvələrin yüksək səviyyəsi, ictimai əmək bölgüsünün inkişafı, kənd təsərrüfatı iqtisadiyyatının digər sahələri ilə genişlənən qarşılıqlı əlaqəsi təşkil edir
- ☐ ərzaq məhsullarına tələbatın ödənilməsi üzrə xarici bazarlardan asılılığının olması təşkil edir

469 470. ASK funksional strukturu dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ istehsal texnoloji parametrlər üzrə yerinə yetirilən proseslər arasındakı kimi asılılıq
- ☐ məhsuldar qüvvələrin yüksək səviyyəsi, ictimai əmək bölgüsünün inkişafı, kənd təsərrüfatı iqtisadiyyatının digər sahələri ilə genişlənən qarşılıqlı əlaqəsi
- ☐ ixtisasız işçi qüvvəsinin bolluğu, ictimai əmək bölgüsünün inkişafı, kənd təsərrüfatı iqtisadiyyatının digər sahələri ilə genişlənən qarşılıqlı əlaqəsi
- ☒ istehsal texnoloji parametrlər üzrə yerinə yetirilən funksiyalar arasındakı kimi münasibətlərin təsnifatı
- ☐ 1 qrup işçilər tərəfindən becərilən torpaq sahəsi, hər hektar sahənin becərməsinə sərf olunan iş vaxtı

470 471. Azərbaycanda sahələarası əlaqələrin texnoloji təminatı:

- ☐ qarşılıqlı əlaqələrə girən sahələrin təşəbbüs və təsərrüfat müstəqilliyinin artmasını, maddi-texniki təhcizat, istehsal xidmətləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə olan müqavilə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur
- ☐ inteqrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☐ ASK-nın inteqrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyekti kimi ayrılmasıdır
- ☒ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalı istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ xalq təsərrüfatının eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir

471 472. Azərbaycanda sahələarası əlaqələrin təşkilati təminatı:

- ☒ ASK-nın inteqrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyekti kimi ayrılmasıdır
- ☐ xalq təsərrüfatının eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir
- ☐ inteqrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalı istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır

- ☐ qarşılıqlı əlaqələrə girən sahələrin təşəbbüs və təsərrüfat müstəqilliyinin artmasını, maddi-texniki təhcizat, istehsal xidmətləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə olan müqavilə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur

472 473. Azərbaycanca sahələarası əlaqələrin iqtisadi təminatı:

- ☐ qarşılıqlı əlaqələrə girən sahələrin təşəbbüs və təsərrüfat müstəqilliyinin artmasını, maddi-texniki təhcizat, istehsal xidmətləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə olan müqavilə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur
- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyekti kimi ayrılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalı istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☒ integrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir
- ☐ xalq təsərrüfatının eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir

473 474. Azərbaycanca sahələarası əlaqələrin sosial təminatı:

- ☐ qarşılıqlı əlaqələrə girən sahələrin təşəbbüs və təsərrüfat müstəqilliyinin artmasını, maddi-texniki təhcizat, istehsal xidmətləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə olan müqavilə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur
- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyekti kimi ayrılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalı istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☒ xalq təsərrüfatının eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir
- ☐ integrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir

474 475. Azərbaycanca sahələarası əlaqələrin hüquqi təminatı:

- ☐ xalq təsərrüfatının eyni funksional məqsədli müxtəlif sahələrində çalışan işçilərin əmək və istirahət şəraitinin yaxşılaşdırılması yolu ilə sosial ədalət prinsipinin təmin edilməsidir
- ☐ ASK-nın integrasiya olunan əksər sahələrinin xalq təsərrüfatında vahid idarəetmə obyekti kimi ayrılmasıdır
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı üçün tələb olunan istehsal vasitələri istehsalı, kənd təsərrüfatı məhsulları və xammalı istehsalı, onların emalı və istehlakçılara çatdırılması kimi labüd texnoloji mərhələlərin bir-birinə uyğunlaşdırılmasıdır
- ☒ qarşılıqlı əlaqələrə girən sahələrin təşəbbüs və təsərrüfat müstəqilliyinin artmasını, maddi-texniki təhcizat, istehsal xidmətləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üzrə olan müqavilə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsini nəzərdə tutur
- ☐ integrasiya olunan sahələrin arasındakı iqtisadi münasibətlər ilə xarakterizə edilir

475 476. Elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin tətbiqi yüngül sənaye müəssisələrində nəyə imkan verir və nəyi təmin edir:

- ☐ yüngül sənayenin ayrı-ayrı yarım sahələrində mövsümük amilinin təsirinin yumşaldılması, məhsulun çeşidi azaldılması və keyfiyyətinin zəifləməsinə.
- ☐ iş şəraitinin mürəkkəbləşməsinə və fondveriminin azalmasına
- ☐ istehsalın miqyasının və artım pempinin zəifləməsinə, bəzən müəssisələrin istehsal təsərrüfat fəaliyyətinin dayandırılmasına
- ☒ məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin artmasına, əmək şəraitinin yaxşılaşmasına, sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və s.
- ☐ sosial məsələlərin həllinin asanlaşmasına və əmək məhsuldarlığının a səviyyəsinin aşağı düşməsinə

476 477. Sənayenin inkişaf etdirilməsi işində:

- ☐ texnoloji prosesin xüsusiyyətləri diqqət mərkəzində saxlamaq zəruridir
- ☐ dövlətin beynəlxalq iqtisadi siyasətini
- ☐ kəmiyyət göstəricilərinin keyfiyyət göstəricilərindən üstün tutulması
- ☒ sənayenin elmi-texniki tərəqqini təmin edən sahələrinin və cəmiyyət üzvlərinin sosial rifahının yüksəldilməsində rol oynayan sahələrin
- ☐ idxal və ixracat arasındakı nisbəti

477 478. Yüngül sənayedə idarəetmə:

- ☐ hər bir bölmənin rəhbərləri tərəfindən ayrı-ayrılıqda qərarların qəbul edilməsi və icrası üçün müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə səciyyələnir
- ☐ buraxılan məhsulu həcmi artırılması, əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi, məhsulun mayadəyərinin aşağı salınması, istehsalın rentabelliyyəsinin təmin olunması üzrə tədbirlər sistemidir
- ☐ istehlakçıların arzularını təmin edəcək məhsullar istehsal etmək və xidmətlər göstərməkdir
- ☒ müəssisənin öz məqsədinə çatması üçün insan və digər resurslara nəzarət etmək və səmərəliliyin artması üçün planlaşdırma, təşkilətmə, nəzarətlənmə kimi funksiyaları özündə birləşdirir
- ☐ müəssisənin öz məqsədinə çatması üçün işçi qüvvələrin istismarı əsasında məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi

478 479. Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ☐ uçot, nəzarət, maliyyələşdirmə və tənzimləmə
- ☐ uçot, nəzarət və maliyyələşdirmə
- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma və istehsalın təşkili
- ☒ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, təşkilətmə, təhlil, tənzimləmə, uçot, nəzarət
- ☐ təşkilətmə, istehsal, maddi-texniki təchizat və satış

479 480. Yüngül sənayenin istehsal proqramının göstəricilər sisteminə aiddir:

- ☐ əmtəəlik məhsulun həcmi, ümumi gəlir, əmək haqqı fondu, sənaye-istehsal heyətinin tərkibi və sayı və s.
- ☐ rəqiblərin orta illik mal dövriyyəsi, əmək haqqı fondu, sənaye-istehsal heyətinin tərkibi və sayı və s.
- ☐ bazar payı, rəqib sahə və müəssisələrin istehsal gücü
- ☒ ümumi gəlir, əmtəəlik məhsulun həcmi, realizə edilmiş məhsul, işçilərin sayı, əmək haqqı fondu, rentabellik və s.
- ☐ sahənin istehsal gücü, istehsal gücünün artırılması imkanları, sahə məhsullarına sifarişlərin həcmi və s.

480 481. Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmə prosesinin mərhələləri hansı ardıcılıqla müəyyən edilmişdir?

- ☐ təşkilətmə, stimullaşdırma, nəzarət.
- ☐ təşkil, idarəetmə, tənzimləmə, koordinasiya
- ☐ proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- ☒ planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- ☐ planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə

481 482. Yüngül sənayedə idarəetmənin hansı metodlarından istifadə olunur?

- ☐ iqtisadi; texnoloji, operativ və operativ
- ☐ inzibati, psixoloji, təşkilatı, təşkilati, iqtisadi
- ☐ inzibati, təşkilati, iqtisadi, sosial-psixoloji, maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi
- ☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- ☐ iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji

482 483. Yüngül sənaye müəssisələrində idarəetmənin funksiyaları nədən ibarətdir?

- ☐ təşkilətmə, inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- ☐ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya, sosial-psixoloji;
- ☐ planlaşdırma, istehsal, mübadilə, istehlak, xətti, təhlil və tənzimləmə
- ☒ təşkilətmə, planlaşdırma, uçot və nəzarət, təhlil və tənzimləmə
- ☐ idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşmaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi;

483 484. Sahəvi təmərküzləşdirməni xarakterizə edir:

- ☐ sahə müəssisələrinin təmərküzləşmə səviyyəsi
- ☐ sahə müəssisələrində istifadə olunan maşın və avadanlıqlar
- ☐ sahədə buraxılan məhsulların ümumi həcmi və çeşidi
- ☒ ayrı-ayrı müəssisələr tərəfindən buraxılan məhsulların sahənin ümumi məhsul istehsalında miqdarı və xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisələrin ölçüsü və istehsal gücü

484 485. İxtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edilməsində aşağıda verilən hansı qrup göstəricilərdən istifadə istifadə edilmir?

- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər
- ☐ fabrik (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər
- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, fabrik (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri
- ☐ sahəvi ixtisaslaşma göstəriciləri, fabrik (zavod) ixtisaslaşma göstəriciləri, ayrı-ayrı sahələr üçün xüsusi göstəricilər
- ☒ sahə müəssisələrində istehsal olunan məhsulların maya dəyəri, topdan satış qiyməti, mənfəət və rentabellik səviyyəsi

485 486. Sahəvi ixtisaslaşmanı xarakterizə edən göstəricilərdən biri:

- ☐ optimallıq əmsali
- ☐ istifadə olunan xammalın növü və sayı
- ☐ sahə müəssisələrinin istehsal etdikləri məhsulların çeşidi
- ☒ sahə ixtisaslaşma əmsali
- ☐ istehsal olunan məhsul vahidininə kapital qoyuluşunun azaldılması

486 487. Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək üçün istifadə edilən göstəricilər:

- ☐ bir müəssisənin orta enerji gücü, sənayedə çalışan işçilərin ümumi sayında iri müəssisələrin payı
- ☐ bütün sənayenin buraxdığı ümumi məhsulda iri müəssisələrin məhsullarının payı
- ☐ müəssisənin buraxılan məhsulun illik həcmi ilə müəyyən olunan optimal ölçüsü
- ☒ məhsul istehsalının həcmi, sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, və s.
- ☐ bir müəssisənin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri, sahə müəssisələrinin istehsal gücü

487 488. İxtisaslaşma səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər:

- ☐ müəyyən məhsul növünün hazırlanması ilə məşğul olan müəssisə və sexlərin sayı
- ☐ ümumi məhsul buraxılışında kiçik müəssisələrin məhsullarının payı
- ☐ bir müəssisənin orta ölçüsü
- ☒ sahənin və müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında əsas (profil) məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin orta enerji gücü

488 489. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ məhsul buraxılışının həcmi
- ☐ məhsul vahidinə sərf edilən nəqliyyat xərcləri
- ☐ vahid məhsulun maya dəyəri
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, əsaslı vəsait qoyuluşuna qənaət və onların ödəmə müddəti və s.
- ☐ məhsulun istehsalı vədaşınmasına çəkilən xərclər

489 490. Kooperativləşdirmənin formalarına aid deyildir:

- ☐ hissələr üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ texnoloji mərhələlər üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ dəzgah üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ sahədaxili kooperativləşdirmə

490 491. Kooperasiyalaşmanın səviyyəsi xarakterizə edir:

- ☐ baş müəssisə ilə kooperasiya edilmiş müəssisələrin sayı
- ☐ məhsulun əməktutumluluğu
- ☐ sahənin müəssisələrinin məhsullarının çeşidində qrupların sayı, növü, markası və texnoloji eynicinsliyi
- ☒ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənardan alınan yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi
- ☐ ümumi məhsulun həcmində kooperasiya yolu ilə kənara göndərilən yarımfabrikatların və dəstləşdirici məmulatların xüsusi çəkisi

491 492. Kombinləşmə hansı sahələrdə daha geniş inkişaf etdirilmişdir?

- ☐ neftməli sənayesində
- ☐ maşınqayırmada
- ☐ hərbi sənayədə
- ☒ yüngül sənaye, metallurgiya, kimya, ağac emalı
- ☐ elektroenergetikada

492 493. Sənaye qeyri neft sahələrində müəssisənin optimal ölçüsü:

- ☐ fondsilahlılığı və fondveriminin daha aşağı səviyyəsi əldə olunan ölçü.
- ☐ daha çox məcmu məsrəflərlə müşayiət olunan ölçü
- ☐ istehsalın zişansız həyüata keçirilməsini təmin edən ölçü
- ☒ istehsalın daha az məcmu məsrəflərlə əldə edilməsini təmin edən ölçü
- ☐ müəssisənin daha az məcmu məsrəflərini və zəif gəlirliliyini təmin edən ölçü

493 494. İri müəssisələrin xüsusi çəkisi necə müəyyən edilir?

- ☐ kooperasiyalaşmış təchizatın həcmnin ixtisaslaşdırılmış avadanlığın xüsusi çəkisinə nisbəti kimi müəyyən edilir.
- ☐ ixtisaslaşmış müəssisələrin xüsusi çəkisinin iri müəssisələrin istehsal həcminə nisbəti kimi
- ☐ istehsalın ümumi həcmnin iri müəssisələrin istehsal həcminə nisbəti kimi
- ☒ iri müəssisələrin istehsal həcmnin istehsalın ümumi həcminə nisbəti kimi
- ☐ ixtisaslaşmış müəssisələrin xüsusi çəkisinin yüngül sənayedə istehsal olunan məhsul növlərinin sayına nisbəti kimi

494 495. Yüngül sənayedə əsas fondların quruluşu:

- ☐ əsas istehsal vəsaitlərinin dəyəri
- ☐ əsas fondların tərkibində passiv əsas fondların xüsusi çəkisi
- ☐ əsas fondların tərkibində aktiv əsas fondların xüsusi çəkisi
- ☒ ayrı-ayrı elementlərin faizlə ifadədə əsas fondların ümumi dəyərində nisbəti
- ☐ dəyəri 500 AZN-dən yuxarı, istismar müdəti bir ildən çox olan istehsal-texniki təyinatlı alətlər və tərtibatların məcmusu

495 496. Yüngül sənayenin istehsal fondları:

- ☐ əsas istehsal və qeyri əsas istehsal fondlarının cəmindən ibarətdir.
- ☐ tədavül və əsas fondların cəmindən
- ☐ dövrüyyə və tədavül fondlarının cəmindən
- ☒ əsas və dövrüyyə fondlarının cəmindən
- ☐ əmək predmetləri və əmək resurslarının cəmindən

496 497. Yüngül sənayenin istehsal əsas fondları:

- ☐ müəssisənin anbarında olan xammal və kənardan alınan yarımfabrikatların məcmusundan ibarətdir.
- ☐ dəyəri 500 AZN-dən aşağı, istismar müdəti bir ildən az olan istehsal-texniki təyinatlı alətlər və tərtibatların məcmusundan ibarətdir.
- ☐ istehsal prosesində iştirak edərək istehsalın hər mərhələsində öz dəyərini bütövlükdə hazır məhsul üzərinə köçürən istehsal vasitələrdir
- ☒ istehsal proseslərində dəfələrlə təkrar iştirak edərək, həmin proseslərdə öz dəyərini hazırlanan məhsul üzərinə hissə-hissə köçürən və natural formasını dəyişməyən pul formasında ifadə olunan istehsal vasitələridir
- ☐ müəssisələrin anbarlarında olan hazır məhsullar, yola salınmış lakin haqqı ödənilməmiş əmtəələr, özünün istehsalı olan yarımfabrikatların məcmusundan ibarətdir.

497 498. Yüngül sənaye istehsal əsas fondlarının quruluşu:

- ☐ əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- ☒ ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi kimi hesablanır
- ☐ texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərində nisbəti
- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərində nisbəti
- ☐ aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti

498 499. Sahə müəssisələrində əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- ☐ istehsalın inkişafı fondundan.
- ☒ təmir fondundan
- ☐ ehtiyat fondundan
- ☐ nizamnamə fondundan
- ☐ amortizasiya fondundan

499 500. Sahə müəssisələrində avadanlıqların təmiri nə vaxt həyata keçirir?

- ☐ avadanlıqların yerləşdirilməsində.
- ☐ avadanlıq satıldıqda
- ☐ avadanlıq yeni alınanda
- ☒ avadanlıq fiziki köhnəldə
- ☐ avadanlıqların yerini dəyişdikdə

500 501. Qeyd edilən amillərdən hansı müəssisənin əsas fondlarının strukturuna təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ istehsal edilən məhsulun mürəkkəblilik dərəcəsi
- ☒ kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

501 502. Əsas fondların ləğv olunma dəyəri:

- ☐ yeni istehsal şəraitində əsas fondların təkrar istehsal dəyəri
- ☐ istehsal prosesi zamanı hələ məhsul üzərinə keçirilmədiyi dəyərin həcmi
- ☐ onların istehsalı, əldə edilməsi, daşınması, quraşdırılması ilə əlaqədar xərclərin məcmusu
- ☒ köhnəlmiş və istismardan çıxarılmış istehsal əsas fondların realizə dəyərini nəzərdə tutur.
- ☐ köhnəlmiş və istismardan çıxarılmış istehsal əsas fondlarının əsaslı təmiri ilə əlaqədar xərclər

502 503. Fondveriminin artırılması amillərinə aid deyil:

- ☐ əl əməyinin maşınli əməklə əvəz edilməsi
- ☐ vaxt və istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması
- ☐ avadanlığın işinin növbəlilik əmsalının artırılması
- ☒ müəssisədə fondsilahlılığının səviyyəsinin artırılması
- ☐ yeni tətbiq edilmiş güclərin mənimsənilməsinin sürətləndirilməsi

503 504. Yeni istifadəyə verilmiş əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbətini əks etdirən əmsal necə adlanır?

- ☐ sıradan çıxma
- ☐ illik
- ☐ artma
- ☒ təzələnmə
- ☐ növbəlilik

504 505. Sənaye iqtisadiyyatında hansı əsas qiymət növlərindən istifadə olunur:

- ☐ mövsümi, tədarük, istehlak qiymətləri, hərrac, sərbəst sənayenin topdan və pərakəndə satış qiymətləri.
- ☐ ixrac, mövsümi, tədarük, istehlak qiyməti
- ☐ hərrac, sərbəst, topdansatış, transfert, idxal
- ☒ müəssisənin topdansatış qiyməti, sənayenin topdansatış qiyməti, məhsulun pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ müqavilə, pərakəndə, idxal və ixrac, sabit və bazar qiymətləri, birdəfəlik, sən ayenin topdan satış qiymətləri

505 506. Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı:

- ☐ istehsalda istifadə olunan dövriyyə fondlarının orta illik həcmnin tədavül fondların orta illik həcminə nisbəti kimi hesablanır.
- ☐ faktiki realizə edilmiş məhsulun həcmnin planlaşdırılmış dövrdə kalendar günlərin sayına nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığının müəssisənin topdansatış qiymətlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ müəssisənin topdansatış qiymətlərlə satılmış məhsulun ümumi dəyərinin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalığına nisbəti kimi
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin orta illik həcmnin, dəyər ifadəsilə əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi

506 507. "Müəssisənin dövriyyə fondları" dedikdə:

- ☐ məhsul istehsalı üçün lazım olan əmək predmetləri və istehsal vasitələrinin məcmusu başa düşülür.
- ☐ istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən istehsal vasitələri
- ☐ əsas və köməkçi materiallar, öz istehsalı olan yarımfabrikatlar, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar
- ☒ əmək prosesinə daxil olmaqla hər bir istehsal tsiklində tamamilə istehlak olunaraq, həmin tsikldə öz dəyərini bütünlüklə yaradılan məhsulun üzərinə köçürən və natural formasını dəyişən istehsal vasitələrinin bir hissəsi
- ☐ tsiklində dəfələrlə iştirak edərək öz dəyərini hissə-hissə yaradılan məhsulun üzərinə keçirən əmək alətləri

507 508. Məhsulun material tutumu:

- ☐ məhsul istehsalına sərf olunan material norması
- ☐ maşın və aqreqatların xalis çəkisi
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsi
- ☒ məhsul vahidinə sərf olunan material resurslarını xarakterizə edir.
- ☐ məmulatın hazırlanması üçün sərf edilən materialların ümumi çəkisi

508 509. Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi:

- ☐ istehsalda istifadə olunan dövriyyə fondlarının orta illik həcmnin tədavül fondların orta illik həcminə nisbəti kimi
- ☐ realizə edilmiş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta qalıqna nisbəti kimi
- ☐ məhsul vahidinə sərf olunan material resurslarını xarakterizə edir.
- ☒ dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi hesablanır
- ☐ vahid avadanlığın istehsal gücünün il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti kimi

509 510. Dövriyyə vəsaitlərindən səmərəli istifadə göstəricilərinə aiddir:

- ☐ dövretmələrin sayı, material tutumu,
- ☐ istehsalın rentabelliği, dövriyyə vəsaitlərinin rentabelliği, materiallardan istifadə əmsalı, materialverimi
- ☐ material tutumu, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti, istehsalın rentabelliği
- ☒ dövretmə əmsalı, dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı, bir dövriyyənin uzunluğu.
- ☐ dövriyyə vəsaitlərinin rentabelliği, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti, dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə uzunluğu

510 511. Sənaye sahələrinin xammal bazasının genişlənməsi sıx əlaqəlidir:

- ☐ əhalinin tələbatının artması ilə
- ☐ yüngül sənayenin fəaliyyət sahəsinin genişlənməsi ilə
- ☒ kənd təsərrüfatının, hasilat, yüngül, kimya və sənayenin digər sahələrinin inkişafı ilə
- ☐ dövlətin apardığı sət siyasət ilə.
- ☐ yüngül sənayenin istehsal infrastrukturunun inkişafı ilə

511 512. Müəssisədə istehsal ehtiyatlarının tam tərkibi:

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ cari, sığorta, nəqliyyat və hazırlıq
- ☐ cari, nəqliyyat və hazırlıq
- ☒ cari, hazırlıq, sığorta, mövsümi
- ☐ sığorta, mövsümi, nəqliyyat və hazırlıq

512 513. Normalaşdırılan dövriyyə vəsaitlərinə hansı aiddir:

- ☐ hesablaşmalardakı vəsaitlər, pul vəsaitləri, yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ bütün istehsal dövriyyə fondları
- ☐ bütün istehsal ehtiyatları
- ☒ istehsal dövriyyə fondları və anbardakı hazır məhsul
- ☐ müəssisənin bütün dövriyyə vəsaitləri

513 514. Ölkəmizdə mövcud olan və müxtəlif sənaye məhsullarının hazırlanmasında bilavasitə istifadə olunan əmək predmetlərinin məcmusu:

- ☐ pambıq
- ☐ viskoz
- ☐ yanacaq-enerji
- ☒ xammal
- ☐ yun

514 515. Hasilat sənayesinin xammalına əsasən aid edirlər:

- ☐ iplik
- ☐ əlvan metal
- ☐ sement
- ☒ neft
- ☐ pambıq və ipək

515 516. Hasilat sənayesinin xammalına aid edilmir:

- ☐ çinqil
- ☐ kömür
- ☐ filiz
- ☒ iplik
- ☐ neft

516 517. Emal sənayesinin məhsuluna aid edilən material:

- ☐ neft.
- ☐ un
- ☐ sement
- ☒ bütün cavablar düzgündür
- ☐ iplik

517 518. Hazır məhsulun tərkibinə natural formada daxil olaraq onun maddi əsasını təşkil edən material:

- ☐ əsas və köməkçi material, xammal
- ☐ xammal
- ☐ köməkçi material
- ☒ əsas material
- ☐ köməkçi material və xammal

518 519. Hazır məhsulun tərkibinə daxil olmayan, lakin onun formalaşmasına köməklik göstərən materiallar hansılardır?

- ☐ xammal
- ☐ xammal və əsas materiallar
- ☐ əsas
- ☒ köməkçi materiallar.
- ☐ əsas və köməkçi materiallar

519 520. Yüngül sənayedə istifadə olunan enerji resurslarının məcmusu:

- ☐ potensial yanacaq-enerji resursları.
- ☐ mazut və digər istilik enerji resursları
- ☐ nominal yanacaq-enerji resursları
- ☒ real yanacaq-enerji resursları
- ☐ neft-qaz enerji resursları

520 521. Yüngül sənayedə xammaldan səmərəli istifadənin əsas istiqamətlərinə aid edilmir:

- ☐ istehsal tullantılarından təkrar istifadə
- ☐ dövryyə fondlarının düzgün idarə olunması və xammaldan kompleks istifadənin təmin edilməsi
- ☐ dövryyə fondlarının düzgün idarə olunması
- ☒ istehsal gücündən istifadə səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ xammaldan kompleks istifadə

521 522. Ehtiyat norması-bu:

- ☐ məhsulun maya dəyərini təşkil edən element və maddələrin nisbətidir.
- ☐ növbəti təchizat arasındakı intervaldır
- ☐ iki maddə təchizat arasındakı intervalda istehsalın gündəlik tələbatını ödəyən həcmdir, gündəlik satışı təmin edən istehsal normasıdır
- ☒ sənaye müəssisəsinin fasiləsiz, ahəngdar işinin təmin edilməsi üçün zəruri olan minimum ehtiyat həcmidir, günlə
- ☐ məhsulun istehsalı və satışına sərf edilən xərclərin məcmusu

522 523. Azərbaycan Respublikasında yüngül sənaye üçün lazım olan xammal növləri:

- ☐ maşın və avadanlıqlar, dəzgahlar.
- ☐ xəz-dəri, iri və kiçik buynuzlu mal-qara, maşın və avadanlıqlar
- ☐ tut ağacları, barama, gön-dəri, kimyəvi liflər və ötürücü qurğular
- ☒ pambıq, yun, barama, gön-dəri, xəz-dəri və kimyəvi liflər
- ☐ barama, gön-dəri və kimyəvi liflər

523 524. Yüngül sənaye müəssisələri kələğayı istehsal edir ki, o:

- ☐ baş örtüyü kimi istifadə olunurlar
- ☐ avtomobilqayırmada istifadə olunurlar
- ☐ aviasiyada istifadə olunurlar
- ☒ mebel sənayesində istifadə olunurlar
- ☐ yeyinti sənayesində istifadə olunurlar

524 525. Yüngül sənaye müəssisələri istehsal-texniki və xüsusi təyinatlı məhsullar istehsal edir ki, onlar:

- ☐ aqrar sənaye kompleksində istifadə olunmur.
- ☐ yeyinti sənayesində istifadə olunmur

- ☐ kimya sənayesində istifadə olunmur
- ☒ maddi istehsalın bütün sahələrində istifadə olunur
- ☐ elektrotexnika sahəsində istifadə olunmur

525 526. Sahə müəssisələrinin istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara bölünür?

- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları.
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar;
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular;
- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətədiçi heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri;
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri;

526 527. Sahə müəssisələrində kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ☐ əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- ☐ heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətində görə
- ☐ köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətində görə
- ☒ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- ☐ mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

527 528. Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri:

- ☐ istehsal heyətinin iş vaxtının uzadılması və keyfiyyət göstəricilərinin yaxşılaşdırılması.
- ☐ analitik, sosial, eksperimental, qarışıq;
- ☐ maddi-texniki, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ fondtutumunun artırılması və materialtutumunu azaldılması

528 529. Əmək haqqı dedikdə:

- ☐ müəssisəyə işçi kimi qəbul edildiyi gündən işin nəticəsindən asılı olmayaraq ona ayrılan maddi köməkdir.
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- ☒ işçiyə onun sərf etdiyi əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinə müqabilində ictimai məhsuldan ayrılan və pul ifadəsində verilən hissədir
- ☐ işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

529 530. Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərən amillər:

- ☐ əlavə dəyər vergisinin yüksək olması, gəlir vergisinin isə aşağı olması.
- ☐ dövlətin az təminatlı ailələr üçün ayırdığı sosial yardımlar
- ☐ işçinin ailəsinin ümumi gəlirləri
- ☒ əmək bazarının konyukturası
- ☐ müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı

530 531. Yüngül sənayedə əməyin vaxtamuzd ödənişi formasında əmək:

- ☐ göstərilən xidmətin həcmində görə ödənilir.
- ☐ materialtutumuna görə ödənilir.
- ☐ təqvim vaxtına görə ödənilir.

- ☒ faktiki iş vaxtına görə ödənilir.
- ☐ hazırlanmış məmulatın sayına görə ödənilir.

531 532. Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin işəmuзд forması hansı hallarda tətbiq edilir?

- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması
- ☒ işin nəticələri işçidən asılı olduğu və işin normalaşdırılması mümkün olduğu hallarda
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

532 533. Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin işəmuзд forması tətbiq edilir:

- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi və əmək məhsuldarlığının yüksək olduğu hallarda.
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması, texnoloji əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☒ istehsal olunan məhsula fəhlənin fəal təsir edə bilmə imkanı və əməyin normalaşdırılmasının mümkün olduğu
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması, əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi

533 534. Yüngül sənayedə əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- ☐ işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqı təlimatı, əmək məəcəlləsi.
- ☐ iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- ☐ tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məəcəlləsi
- ☒ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorgu) kitabı
- ☐ əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər, əmək haqqının minimum səviyyəsi

534 535. Müəssisədə kadrların idarə edilməsi:

- ☐ əməyin düzgün təşkili və kadr axıcılığının qarşısının inzibati yolla qarşısının alınması və s. bu kimi məsələləri özündə birləşdirir
- ☐ sahə müəssisələrində müqavilə əsasında çalışan işçilərin öhdəliklərinin icrasına nəzarətin təşkili
- ☐ işə qəbul, fəhlələrə işlə təmin edilməsi, kadrların yenidən hazırlanması, inzibati cəza, heyətin davranışına nəzarətin təşkili
- ☒ işə qəbul, fəhlələrə hamilik, ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsi və kadrların yenidən hazırlanması, heyətin davranışına nəzarətin təşkili
- ☐ bütün vəzifələr üzrə namizədlərin hazırlanması və onlar üçün konkret əmək haqqı ödənişi səviyyəsinin müəyyən edilməsi

535 536. Əməyin ödənişinin işəmuзд formasına aid deyil:

- ☒ intensiv işəmuзд
- ☐ mütərəqqi işəmuзд
- ☐ dolay işəmuзд və mükafatlı işəmuзд
- ☐ birbaşa işəmuзд və dolay işəmuзд
- ☐ mükafatlı və dolay işəmuзд.

536 537. Sənaye-istehsal heyəti:

- ☐ istehsal prosesinin normal gedışatını təmin edən işçilərdən və mühəndis-texniki işçilərdən
- ☐ sənaye müəssisələrini idarə edən mütəxəssislərdən
- ☐ ixtisaslı, azixtisaslı, ixtisaslı və yüksək ixtisaslı fəhlələrdən

- ☒ sənayedə çalışan kadrların məcmusundan ibarətdir
- ☐ bilavasitə hazır xammalın emalı prosesində iştirak edən fəhlələrdən

537 538. “Müəssisənin əmək resursları” anlayışı:

- ☐ hesabat ilinin əvvəlinə mövcud olan və il ərzində müəssisəyə gələn işçilərin ümumi sayını xarakterizə edir.
- ☐ müəssisədən əmək haqqı alan bütün işçi qüvvəsini
- ☐ sənaye istehsal heyəti və müəssisənin balansında olan istmədəni-məişət, səhiyyə və s. sahələrdə çalışan işçilər kateqoriyasını
- ☒ onun potensial işçi qüvvəsini
- ☐ sənaye istehsal və qeyri-sənaye istehsal heyətini

538 539. Sənayedə əmək predmetləri kimi istifadə olunan maddi resursların hamısı şərti olaraq bölünür:

- ☐ əsas və ikinci dərəcəli
- ☐ köməkçi
- ☐ ikinci dərəcəli
- ☒ xammal və yanacaq-enerji resurslarına
- ☐ ikinci dərəcəli və köməkçi

539 540. Müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan göstəricilər:

- ☐ ödənmə müddəti, mənfəət, xalis cari dəyər
- ☐ xalis cari dəyər
- ☐ növbəlilik əmsalı, xalis cari dəyər
- ☒ rentabellik indeksi, xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- ☐ daxili rentabellik norması

540 541. İstehsala investisiya qoyuluşu nəzərdə tutur:

- ☐ əsas fondların cari təmiri xərclərini nəzərdə tutur.
- ☐ xammal və materialların alınması xərclərini, əsas fondların cari təmiri xərclərini
- ☐ məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- ☒ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini
- ☐ xammal və materialların alınması, işləyənlərin əmək haqqını

541 542. Əsaslı vəsait qoyuluşunun xərclənmə istiqamətləri:

- ☐ maddi-istehsal sahələrinə, o cümlədən sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri;
- ☐ texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı
- ☐ istehsal sahələrinin genişləndirilməsi, təkrar istehsal, texnoloji, cari və s.
- ☒ tikinti-quraşdırma avadanlıqlarının, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq sahələrinin alınması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması, idarə heyətinin saxlanması xərcləri
- ☐ müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış

542 543. Sahə müəssisələrinin istehsal-satış fəaliyyəti ilə əlaqədar plan:

- ☐ uzunmüddətli dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarının, elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

- ☒ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- ☐ plan yunan sözü olub məzmununa görə rəvan bərabər deməkdir

543 544. Birbaşa investisiya:

- ☐ müəssisənin özəlləşdirilməsinə imkan verir, imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir.
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir;
- ☐ veksellərin və mənzil fondlarının alınmasına yönəldilir
- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- ☐ sənaye istehsal heyətinin əmək haqlarının artırılmasına və iş şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldili

544 545. Əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri:

- ☐ bazarın potensial həcmi, əsaslı vəsait qoyuluşundan sonra istehsal və satışın həcmi dinamikası
- ☐ investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti
- ☐ investisiya edilmiş vəsaitdən istifadə əmsali, kapital qoyuluşun üzrə mənfəət norması
- ☒ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər.
- ☐ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması,

545 546. İnvestisiyanın obyektlərinə aid deyildir:

- ☐ elmi-texniki məhsullar, mülkiyyətin digər obyektləri
- ☐ bütün sahələrdə yeni yaradılan və təkmilləşdirilən əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri
- ☐ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☒ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ məqsədli pul yardımları

546 547. İnvestisiyanın subyektlərinə aiddir:

- ☐ elmi-texniki məhsullar, mülkiyyətin digər obyektləri
- ☐ bütün sahələrdə yeni yaradılan və təkmilləşdirilən əsas fondlar, dövriyyə vəsaitləri
- ☐ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☒ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ məqsədli pul yardımları

547 548. İnvestisiyanın subyektlərinə aid deyildir:

- ☐ investorlar və investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☐ işlərin icraçıları
- ☐ investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- ☒ qiymətli kağızlar, əmlak hüququ və intellektual mülkiyyət hüquqları
- ☐ əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər

548 549. Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti:

- ☐ məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalması
- ☐ müəssisənin sənədləşmə işlərinin artması ilə ntəcələnilir
- ☐ müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağı
- ☐ əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalması
- ☒ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artması

549 550. Qeyd edilənlərdən hansı innovasiyanın əlamətidir?

- ☐ əsas fondların dəyərini artırması imkanı
- ☐ heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- ☐ istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ☒ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ yalnız yeni məhsul növləri formasında olması

550 551. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- ☐ müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri.
- ☐ müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- ☐ müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- ☒ müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti

551 552. Qeyd edilən cavablardan hansı yüngül sənayedə maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyildir?

- ☐ maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək
- ☐ istehsalı xammal və materiallarla birqərarda, tam və vaxtında təmin etmək
- ☐ material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək
- ☒ satışın keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasına nail olmaq
- ☐ materialların düzgün qorunub saxlanmasını təmin etmək

552 553. Yüngül sənayedə az məsrəflə müəssisəni lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyaları:

- ☐ nəqliyyata və yanacaq-enerjiyə çəkilən xərclərin minimuma endirilməsi üçün istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması
- ☐ sexlərdə və əsas iş yerlərində istehsalın gedişatına nəzarət
- ☒ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən edilməsi, material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi və s.
- ☐ istehsal amillərinə nəzarətin təşkili, hazır məhsulların ambarlaşdırılması və satışının təşkili

553 554. Qeyd edilənlərdən hansı yüngül sənayedə az məsrəflə müəssisəni lazım olan yüksək keyfiyyətli material resursları ilə vaxtlı-vaxtında və dəst halında təmin edilməsi işi üzrə maddi-texniki təminat xidmətinin əsas funksiyalarına aid deyildir?

- ☐ material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirici hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi
- ☐ səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın-sifarişlərin müəyyən edilməsi
- ☒ köməkçi və yardımçı sahələrdə işin təşkil edilməsi, əsas istehsal sahələri üçün alət və tərtibatların hazırlanması üçün şəraitin yaradılması
- ☐ material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanılması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi

554 555. Sahə müəssisələrində maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər ardıcıl olaraq neçə mərhələni özündə birləşdirir?

- ☐ 9.0
- ☐ 6.0
- ☐ 7.0
- ☒ 8.0
- ☐ 5.0

555 556. “Seçilmiş məhsul göndərənlərlə danışıqların aparılması və kontraktların imzalanması” maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 7.0
- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☒ 5.0
- ☐ 8.0

556 557. “Potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənilib hazırlanması” maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 7.0
- ☐ 6.0
- ☐ 4.0
- ☒ 3.0
- ☐ 8.0

557 558. “Müəssisələrin material resurslarına tələbatının təmin edilməsi” maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 8.0
- ☐ 4.0
- ☐ 3.0
- ☒ 7.0
- ☐ 6.0

558 559. “Səxlərin, bilavasitə iş yerlərinin istehsal vasitələri ilə təchizinin təşkili” maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 7.0
- ☒ 8.0
- ☐ 4.0
- ☐ 6.0
- ☐ 3.0

559 560. “Seçilmiş məhsul göndərənlərlə danışıqların aparılması və kontraktların imzalanması” maddi-texniki təminat işinin neçənci mərhələsində həyata keçirilir?

- ☐ 7.0
- ☐ 6.0
- ☐ 4.0

5.0

8.0

560 561. Maddi-texniki təminatın 6-cı mərhələsində buraxılan səhv maddi-texniki təminatın hansı mərhələsində və ya mərhələlərində özünü büruzə verəcəkdir?

maddi-texniki təminatın bütün mərhələlərində

maddi-texniki təminatın 8-ci mərhələsində

maddi-texniki təminatın 7-ci mərhələsində

maddi-texniki təminatın növbəti bütün mərhələlərində

maddi-texniki təminatın heç bir mərhələsində

561 562. Sahə müəssisələrində potensial mal göndərənlərdən maddi resursların alınması ən səmərəli formaları:

vasitəçilərin köməkliyi ilə əlaqələrin yaradılması və nümunələrin internet vasitəsilə təsvirinin əldə edilməsi və elektron yazışmalar

müsabiqə yolu ilə ticarət və vasitəçilərin köməkliyi ilə ticarət

hərrac və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar

müsabiqə yolu ilə ticarət və məhsul göndərən və istehlakçı arasında yazışmalar

müxtəlif sərgi və yarmarkalarda iştirak yolu ilə müqavilələrin bağlanması

562 563. Maddi-texniki təminatın “əmək vasitələri”nə aid deyildir:

ölçü və çəki cihazları, hesablama texnikası

yükləmə-boşaltma vasitələri, ölçü və çəki cihazları,

anbar binaları, nəqliyyat vasitələri

xammal və materiallar, yanacaq-enerji resursları

hesablama texnikası, nəqliyyat vasitələri, yükləmə-boşaltma vasitələri,

563 564. Sahə müəssisələrində materiala tələbatın hesablanması istifadə olunan metodlar:

nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu, maddi-texniki təminatın işinin mərhələsinə uyğun hesablama metodu

oxşarlığa görə hesablama metodu, nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu, istehsalın həcminə görə hesablama metodu

detal üzrə hesablama metodu, məmulat üzrə hesablama metodu, ictimai istehsalın təşkili formalarına görə hesablama metodu

məmulat üzrə hesablama metodu, detal üzrə hesablama metodu, oxşarlığa görə hesablama metodu, nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu

əmək məhsuldarlığı və əmək haqqının artım tempini nəzərə alaraq hesablama metodu

564 565. Materiala tələbatın məmulat üzrə necə hesablanır?

məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulması yolu ilə.

məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi

hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi

məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur

eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur

565 566. Materiala tələbat hissə üzrə necə hesablanır?

- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulması yolu ilə.
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi
- ☐ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur
- ☒ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növlünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur

566 567. Materiala tələbat oxşarlığa görə necə hesablanır?

- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulması yolu ilə.
- ☐ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növlünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur
- ☒ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi
- ☐ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur

567 568. Materiala tələbat tipik nümayəndəyə görə necə hesablanır?

- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi normasına vurulur.
- ☐ hissələr üzrə istehsal proqramı ilə hissə növlünün hər vahidi üzrə material məsrəfi norması və istehsalı konkret materialla əlaqədar olan hissə növlərinin sayının hasili kimi
- ☐ məmulat vahidinə material məsrəfi norması istehsalı nəzərdə tutulan məmulatların sayına vurulur
- ☒ eyni təyinatlı, lakin ölçülərinə və ya çəkirlərinə görə az fərqlənən məhsulların geniş müxtəlifliyi və istehsal proqramının hər bir məhsul üçün ayrılıqda deyil, birlikdə verildiyi hallarda həmin qrup məhsullardan bir ədədinin məsrəf norması bütün məhsullara şamil edilərək ümumi istehsal proqramına vurulur
- ☐ məsrəf norması hələlik məlum olmayan məmulatın istehsal proqramı, oxşar məmulatın material məsrəfi norması və yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən əmsalın hasili kimi

568 564. Sahə müəssisələrində avadanlığa ehtiyac hansı hallarda yaranır?

- ☐ sifarişlər zənbilin formalaşmadığı hallarda, müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ fondveriminin və əmək məhsuldarlığının yüksək olduğu hallarda, məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun dəstləşdirilməsi zəruriliyi yarandıqda və müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda və fondveriminin yüksək olduğu hallarda
- ☒ avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə, müəssisənin buraxdığı məhsulun dəstləşdirilməsi zəruriliyi yarandıqda və müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin maddi-texniki bazası zəiflədikdə, müəssisədə kadr axıcılığı səviyyəsi yüksək olduqda

569 565. Material resurslarının istehsalçıdan istehlakçıya hərəkəti və təchiz etmənin xüsusiyyətindən asılı olaraq maddi-texniki təminatın hansı formaları fərqləndirilir?

- ☐ birbaşa, anbat və mərkəzləşdirilmiş

- ☐ birbaşa, anbat, sərbəst
- ☐ tranzit, birbaşa, mərkəzləşdirilmiş
- ☒ tranzit, anbat
- ☐ tranzit, anbat, birbaşa

570 566. Marketing fəaliyyətinin əhatəsinə aid deyildir:

- ☐ müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə, tələbatın dəyişməsinə və s. bi kimi məsələlərə çevik münasibətlərin göstərilməsinə nəzarət edilməsi
- ☐ müəssisənin istehsal həcmi bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunladırabilmə imkanlarının aradılması
- ☐ bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacların həcmi, onun dinamika, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzər alınması
- ☒ kadr axıcılığının səbələrinin müəyyən edilməsi və onun qarşısının alınması üzrə müvafiq tədbirlərin hazırlanması
- ☐ müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın formalaşdırılmasının fəal təsir göstərilməsi

571 567. Yüngül sənayedə tətbiq olunan marketing metodları:

- ☒ xarici mühitin təhlili, istehlakçıların təhlili, bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması, marketing fəaliyyətinin bir sistem kimi idarə edilməsi və s.
- ☐ sifarişlər zənbilinin formalaşdırılmasına nəzarət və maddi-texniki təminat işinin təşkili
- ☐ istehsal sahələrinin maddi-texniki resurslarla tam və dəst halında təmin edilməsinin təhlili
- ☐ mövcud və həm də gələcək dövr üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların bazarının və satış imkanlarının öyrənilməsi, istehsalın təşkili və həyata keçirilməsinə nəzarət
- ☐ bazarda məhsulun hərəkətinin və satışının planlaşdırılması, qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması və məhsullara qiymətlərin təyin edilməsi və mənfəətin bölüşdürülməsi

572 568. Sənayedə marketing fəaliyyətinin rolu əsasən nədən ibarətdir?

- ☐ sahə müəssisələri arasında əlaqələndirici rolunda çıxış etməsindən ibarətdir.
- ☐ мцяссисялярдя ямтяялярин габлашдырылмасы вя дашынымасынын тяшкили, istehsal olunan məhsullar üçün yeni bazarların axtarılması, məhsullara qiymətlərin təyin edilməsindən
- ☐ istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinə nəzarət etmək və reklam işini həyata keçirməkdən
- ☒ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi; bazarı öyrənməklə müəssisəyə “nə? nə qədər? kim üçün? hansı keyfiyyətdə? hansı qiymətdə?” suallarını cavablandırmasından
- ☐ müəssisə fəaliyyəti ilə bazarın əlaqələndirilməsi, maddi-texniki təchizat işlərinin həyata keçirilməsi, istehsal prosesinə nəzarət, mənfəətin bəlgüsünün həyata keçirilməsindən

573 569. Yüngül sənayedə hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ gön-dəri emalı istehsalının son məhsulları, xəz-dəri istehsalının son məhsulları, əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.
- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☐ iplik, sap, parça, ayaqqabı, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☒ iplik, sap, parça, ayaqqabı, papaq, corab, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☐ əyriçilik istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.

574 570. Toxuculuq sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, məftil, kəndir, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ dəri ayaqqabılar, toxunulmuş və rezin ayaqqabılar, tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☒ iplik və sap, parça, trikotaj və corab məmulatları, qeyri-parça məmulatları, eşilmiş, burulmuş məmulatlar, digər məmulatlar
- ☐ tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar

575 571. Trikotaj sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ dəri ayaqqabılar, toxunulmuş və rezin ayaqqabılar, tikiş məmulatları, geyim aksesuarları, xəzdən hazırlanmış geyimlər, xəzdən hazırlanmış papaqlar, dəridən hazırlanmış geyimlər, idman paltarları, xüsusi geyimlər, digər məmulatlar
- ☐ parça, kəndir, sicim, corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, toxunmuş papaqlar, şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar, və s.
- ☐ pambıq sap, yun və kimyavi liflər, corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, baş geyimləri, şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar və s.
- ☒ corab məmulatları, alt paltar, üst paltar, əlcək məmulatları, baş geyimləri (toxunmuş papaqlar), şərflər, sənaye və tibb təyinatlı məmulatlar və s.
- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s

576 572. Tikiş sənayesində hansı məhsullar istehsal olunur?

- ☐ gön-dəri emalı istehsalının son məhsulları, xəz-dəri istehsalının son məhsulları, ayırıcılıq istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.
- ☐ xam pambıq, barama, yuyulmamış yun, sap, parça, kəmə, kağız, süni liflər, sintetik liflər, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s
- ☐ iplik, sap, parça, ayaqqabı, məftil, yüngül sənaye müəssisələrində istifadə olunan alət və tərtibatlar, şüşə-saxsı qablar, palto, köynək, gəbə, gön-dəri, xəz-dəri və s.
- ☒ şalvar, köynək, kişi, qadın və uşaq kostyumları, hərbiçilər üçün yataq kisəsi, hərbi qış gödəkçəsi (xəzli), hərbi yay kostyumu, hərbiçilər üçün iş kostyumu, yataq ağ dəstləri, hərbiçilər və sırası vətəndaşlar üçün çadırlar (alaçıqlar), paltolar, gödəkçələr və s.
- ☐ ayırıcılıq istehsalının son məhsulları, toxuculuq istehsalının son məhsulları, boyama-bəzəmə istehsalının son məhsulları, tökmə istehsalının son məhsulları və s.

577 573. Məhsulun keyfiyyəti dedikdə:

- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusu başa düşülür.
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusu
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusu
- ☒ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusu
- ☐ məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusu

578 574. Məhsulun rəqabətqabiliyyətini xarakterizə edir:

- ☐ reallaşdırılmaya çəkilən xərclərin həmi
- ☐ dövryyə və tədavül fondları istifadə göstəriciləri
- ☐ məhsulun qiyməti
- ☒ alıcıların müəyyən qrupu üçün maraq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsini təmin edən xassələrin məcmusu
- ☐ məhsulun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu

579 575. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə göstəriciləri.
- ☐ məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ texnolojilik göstəriciləri
- ☒ məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsulun estetik göstəriciləri

580 576. Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsinə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- ☐ analitik, ekperimental, statistik standartlara
- ☐ müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara
- ☐ məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- ☒ beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara
- ☐ mterial, hazır məhsul, xidmət standartlarına

581 577. Yüngül sənaye məhsullarının hansı keyfiyyət göstəriciləri məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş və s. kimi xassələri özündə birləşdirir?

- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti.
- ☐ məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☒ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə göstəriciləri

582 578. Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir.
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları ijrə edə bilmək xassəsələrini
- ☐ məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsələrini
- ☒ məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələrini
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsələrini

583 579. Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ☐ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir.
- ☐ məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması
- ☐ təklifin azılması
- ☒ məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması
- ☐ işçilərin sayının ixtisar edilməsi

584 580. Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

- ☐ Ümumi
- ☐ Ümumi və şəxsi
- ☐ İctimai
- ☐ Fərdi
- ☒ Şəxsi

585 581. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi həm hasilata, həm də emala aiddir?

- ☐ Qənd-rafinad
- ☐ Süd
- ☐ Ət
- ☒ Duz
- ☐ Tütün

586 582. Yeyinti sənayesi bilavasitə hansı amildən asılıdır?

- ☐ Siyasi amildən
- ☐ İqtisadi amildən
- ☐ Elmi – texniki tərəqqi amilindən
- ☒ Coğrafi amildən
- ☐ Sosial amildən

587 583. Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

- ☐ Rabitə
- ☐ Tikinti
- ☐ Ticarət
- ☒ Kənd təsərrüfatı
- ☐ Nəqliyyat

588 584. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində Nestle, Kraft – Foods, Mars kimi beynəlxalq transmilli korporasiyalar fəaliyyət göstərir?

- ☐ Şokolad
- ☐ Unüyütmə
- ☐ Qənd-rafinad
- ☒ Qənnadı
- ☐ Biskvit

589 585. Aqrar – sənaye kompleksini istehsal vasitələri hansı sahə təmin edir?

- ☐ Yeyinti metallurgiyası
- ☐ Cihazqayırma
- ☐ Yeyinti sənayesi
- ☒ Yeyinti və ərzaq maşınqayırması
- ☐ Hesablama texnikası istehsalı

590 586. Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

- ☐ İstehsal vasitələri
- ☐ İnvestisiya
- ☐ İşçi qüvvəsi
- ☒ Torpaq
- ☐ İstehsalın yerləşdirilməsi

591 587. Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

- ☐ Toxuculuq
- ☐ Neft maşınqayırma
- ☐ Təmli yeyinti
- ☒ Yeyinti
- ☐ Mebel

592 589. İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

- ☐ Tərəvəz
- ☐ Balıq
- ☐ Bitki yağı
- ☒ Şəkər
- ☐ Meyvə

593 590. İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq artır?

- ☐ Ət konservləri
- ☐ Yumurta
- ☐ Şəkər
- ☒ Balıq
- ☐ Kərə yağı

594 591. Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- ☐ Təmli yeyinti
- ☐ Unüyütmə - yarma
- ☐ Çörəkbişirmə
- ☒ Ət və süd
- ☐ Balıq

595 592. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi kənd təsərrüfatı ilə daha sıx əlaqədardır?

- ☐ Qənd – rafinad
- ☐ makaron
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ Ət və süd
- ☐ Qənnadı

596 593. Dövlətin material ehtiyatlarının formalaşmasında hansı sahə əhəmiyyətli rol oynayır?

- ☐ Qənd – rafinad
- ☐ Unüyütmə - yarma
- ☐ Çörəkbişirmə

- ☒ Ət və süd
☐ Makaron

597 594. Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

- ☐ Unüyütmə - yarma
☒ Ət və süd
☐ Təmli yeyinti
☐ Balıq
☐ Qənd – rafinad

598 595. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində, ətriyyat və əczaçılıq sənayesində hansı sahənin məhsulları istifadə olunur?

- ☐ Çörəkbişirmə
☒ Ət və süd
☐ Təmli – yeyinti
☐ Balıq
☐ Unüyütmə - yarma

599 596. Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

- ☐ İstehsal infrastruktur sahələri
☐ Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə
☐ Yeyinti və ərzaq məşəngayırması
☒ Yeyinti sənaye sahələri
☐ Kənd təsərrüfatı maşınqayırması

600 597. Yeyinti sənayesi nədir?

- ☐ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir
☐ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur
☐ İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur
☒ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir
☐ Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir

601 598. Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

- ☐ Təmli – yeyinti
☐ Unüyütmə - yarma
☐ Tütün
☒ Ət və süd
☐ Balıq

602 599. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

- ☐ Konservlər
- ☐ Makaron
- ☐ Çörəkbişirmə
- ☒ Qənnadı
- ☐ Unüyütmə - yarma

603 600. Aqrar-sənaye kompleksinin (ASK) hansı sferası 50-ə qədər son məhsul istehsal edir və orada istehsala fondlarının 60%-dən, işçilərin isə 50%-dən çoxu cəmlənmişdir?

- ☐ Yeyinti sənaye sahələri
- ☐ Kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, emalı, saxlanması və onları istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahələr
- ☐ ASK-nı istehsal vasitələri ilə təmin edən sahələr
- ☒ Bilavasitə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisə və təşkilatlar
- ☐ Maliyyə, istehsal, sosial, servis, elmi, informasiya infrastrukturu sahələri

604 601. İstehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

- ☐ O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiaslaşdırılır
- ☐ O, əmək dəyərində malikdir və maye dəyərinin formalaşmasında iştirak edir
- ☐ Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır
- ☒ O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınmır
- ☐ O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər

605 602. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?

- ☐ Makaron
- ☐ Spirt
- ☐ Piy
- ☒ Şəkər çuğunduru
- ☐ Ət və süd

606 603. Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:

- ☐ spirt
- ☐ balıq
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ unüyütmə - yarma

607 604. Parfümeriya-kosmetika sahəsi yeyinti sənayesinin hansı sahələri qrupuna daxildir?

- ☐ kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ unüyütmə-yarma
- ☐ ət və süd
- ☒ tamlı yeyinti
- ☐ balıq

608 605. Yeyinti sənayesinə neçə ixtisaslaşdırılmış sahələr daxildir?

- ☐ 60 – a yaxın

- ☐ 30 – a yaxın
- ☐ 20 – ə yaxın
- ☒ 40 – a yaxın
- ☐ 50 – ə yaxın

609 606. Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı sənaye emalı üçün yeyinti sənayesinin öz müəssisəsinə göndərilir?

- ☐ Kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ Duz
- ☐ Spirt
- ☒ Şəkər
- ☐ Nişasta

610 607. Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı emal üçün xalq təsərrüfatının başqa sahəsinin müəssisələrinə göndərilir?

- ☐ ət
- ☐ şəkər
- ☒ spirt
- ☐ süd
- ☐ yağ

611 608. Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

- ☐ Konservlərin hazırlanması
- ☐ Çörəkbişirmə
- ☐ Ət istehsalı
- ☒ Heyvanların kəsilməsi
- ☐ Şərabın doldurulması

612 609. Yeyinti sənayesində əsas ərzaq istehsalına nə aiddir?

- ☐ Duz hasilatı
- ☐ Balıq ovu
- ☐ Heyvanların kəsilməsi
- ☒ Un məmulatlarının hazırlanması
- ☐ Məhsul yığıcı

613 610. Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- ☐ Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- ☐ Əmək alətləri
- ☐ İstehsal vasitələri
- ☒ Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri
- ☐ İstehlak alətləri

614 611. Yeyinti sənayenin əmtəəlik məhsulunda “A” qrupu ilə “B” qrupu arasındakı nisbət necədir?

- ☐ 1/5 və 4/5
- ☐ 1/4 və 3/4

- ☐ 1/2 və 1/2
☒ 1/3 və 2/3
☐ 2/3 və 1/3

615 612. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi biokimyəvi, mikrobioloji və kimyəvi proseslər üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- ☐ Makaron
☐ Qənnadı
☐ Qənd – rafinad
☒ Piy istehsalı
☐ Unüyütmə

616 613. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi əmək alətlərinin hazırlanmasının mexaniki əsasını təşkil edilməsində üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- ☐ Duz
☐ Piy istehsalı
☐ spirt
☒ Qənd – rafinad
☐ Şəkər çuğunduru

617 614. Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

- ☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı hasil və emal edən
☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən
☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən
☒ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və emalı
☐ Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən

618 615. Yeyinti sənayesinin ən iri və yetkin sahələrindən biri:

- ☐ Duz istehsalı
☐ Qənnadı
☐ Piy istehsalı
☒ Unüyütmə-yarma
☐ Spirt

619 616. Unüyütmə və yarma zavodları:

- ☐ Müəyyən qədər avtomatlaşdırılıb
☐ Onlarda əl əməyi üstünlük təşkil edir
☐ Müəyyən qədər mexanikləşdirilib
☒ Texnoloji proseslərin yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə fərqlənir
☐ Tamamilə mexanikləşdirilib

620 617. Hansı sahənin müəssisələri texniki və tibbi məhsullar istehsal edə bilər, yaxud yapışqan – yapışqanlı maddə, gön- dəri istehsal edən zavodlar üçün xammal təchizatçısı ola bilər?

- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ balıq
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ ət və süd
- ☐ unüyütmə - yarma

621 618. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi yarım sahələrə malik deyil?

- ☐ kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ ət və süd
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ balıq
- ☐ unüyütmə-yarma

622 619. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

- ☐ kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ unüyütmə-yarma
- ☐ ət və süd
- ☒ tamlı yeyinti
- ☐ balıq

623 620. Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsi xammal bazasının olub-olmamasından asılı deyil
- ☐ Əksər yeyinti sənaye müəssisələri uzun bir müddət ərzində öz xərclərini ödəyir
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri ancaq kiçik istehsal müəssisələri kimi təqdim olunur
- ☒ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çox sayda mülkidir
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri nisbətən yüksək olmayan səmərəlilik səviyyəsi ilə səciyyələnir

624 621. Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarır
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşmür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır
- ☒ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarır
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə mülkidir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır

625 622. Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.
- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir
- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir
- ☒ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğuluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir

- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

626 623. Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

- ☐ Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması
- ☐ İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması
- ☐ İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- ☒ İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin çox olması
- ☐ İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması

627 624. Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- ☐ çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.
- ☐ çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışmır
- ☐ çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışmır
- ☒ çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir
- ☐ çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxıb bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur

628 625. Hansı sahədə əsas məhsuldan əlavə geniş çeşiddə yeyinti və texniki piylərin, yapışqanlı maddələrin (jelatin); ərzaq və yem üçün un, tibbi dərmanlar istehsal olunur?

- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ balıq
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ ət və süd
- ☐ unüyütmə - yarma

629 626. Yeyinti sənayesi, bu:

- ☐ kapitaltutumlu sahədir
- ☐ enerjitutumlu sahədir
- ☐ əməktutumlu sahədir
- ☒ materialtutumlu sahədir
- ☐ fondtutumlu sahədir

630 627. Hansı sahə işçi qüvvəsinin təmərküzləşmə səviyyəsi yüksək olan rayonlara sövq edir?

- ☐ Kapitaltutumlu
- ☐ Enerjitutumlu
- ☐ Materialtutumlu
- ☒ Əməktutumlu
- ☐ Fondtutumlu

631 628. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələri xammal mənbəyi olan rayonlara sövq edir?

- ☐ qənd-rafinad istehsalı
- ☐ liker-araq istehsalı
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ konserv
- ☐ alkoqolsuz içkilər

632 629. Hansı müəssisələr istehlak rayonlarına sövq edir?

- ☐ Balıq
- ☐ Şəkər çuğunduru
- ☐ Konservlər
- ☒ Qənd – rafinad
- ☐ Şərab emalı müəssisələri

633 630. Hansı müəssisə hər bir şəhərdə yerləşdirilməlidir?

- ☐ pivəbişirmə və balıq məhsulları istehsalı sənaye müəssisələri
- ☐ duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri
- ☐ unüyütmə, şəkər çuğunduru sənaye müəssisələri
- ☒ çörəkbişirmə və alkoqolsuz içkilər sənaye müəssisələri
- ☐ liker – araq və yarmə müəssisələri

634 631. Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

- ☐ Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü
- ☐ Yeyinti məhsullarının istehlakının xüsusiyyətlərinə görə ərazi üzrə məhdudlaşdırılması
- ☐ İstehsalın əməktutumluluğu
- ☒ Bir çox xammal növlərinin istehsalının mövsümi xüsusiyyətə malik olması
- ☐ Emal edilən xammalın birkomplektli tərkibə malik olması

635 632. Hansı müəssisə hazırladığı hazır məhsulun çəkisindən bir neçə dəfə artıq olan xammaldan istifadə edir?

- ☒ şəkər çuğunduru
- ☐ makaron istehsal edən
- ☐ pivəbişirmə
- ☐ qənd – rafinad
- ☐ liker – araq

636 633. Hansı müəssisələrdə hazır məhsulun çəkisi ilkin xammalın çəkisini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir?

- ☐ yağ – pendir istehsalı
- ☐ qənd – rafinad
- ☐ şəkər çuğunduru
- ☒ pivəbişirmə
- ☐ makaron istehsalı

637 634. Hansı müəssisədə ilkin xammalın çəkisi hazır məhsulun çəkisi ilə müqayisə edilə bilər?

- ☐ liker – araq
- ☐ pivəbişirmə

- ☐ şəkər çuğunduru
- ☒ qənd – rafinad
- ☐ yağ – pendir

638 635. Hansı müəssisələr hər bir vilayətdə və uzaq əyalətlərdə mütləq yerləşdirilməlidir?

- ☐ pivəbişirmə və balıq məhsulları sənaye müəssisələri
- ☐ duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri
- ☐ tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- ☒ unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- ☐ liker – araq və yarma müəssisələri

639 636. Hansı sahənin yerləşdirilməsi elmi – iqtisadi əsaslandırmadan asılı olmayaraq məhdudlaşdırılmalıdır?

- ☐ liker – araq və yarma müəssisələri
- ☐ unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- ☐ tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- ☒ tütün istehsalı, çay və sitrus məhsulları istehsalı
- ☐ duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri

640 637. Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ☐ çuğundur - şəkər
- ☐ duz istehsalı
- ☐ kombinə edilmiş yem
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ tütün

641 638. Hansı müəssisələr ət, süd və quşçuluğun yüksək inkişaf etdiyi rayonlarda yerləşdirilir?

- ☐ yağ istehsalı
- ☐ tamlı- yeyinti
- ☐ pendir istehsalı
- ☒ kombinə edilmiş yem istehsalı
- ☐ süd- konserv

642 639. Ət və süd sənayesinin yerləşdirilməsi xüsusiyyətinə nə təsir göstərir?

- ☐ xammalın daima olması
- ☐ regionda əmək ehtiyatlarının çoxluğu
- ☐ su ehtiyatlarının olması
- ☒ maldarlıq təsərrüfatının yerləşdiyi yer
- ☐ sosial infrastrukturun olması

643 640. Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

- ☐ dağlıq regionlarda
- ☐ həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- ☐ xammal zonasında
- ☒ iri yaşayış məntəqələrində
- ☐ kənd yerlərində

644 641. Saxlanması uzunmüddətli olan ət məhsulları müəssisələri harada yerləşdirilir?

- ☐ dağlıq regionlarda
- ☐ xammal zonasında
- ☐ iri yaşayış məntəqələrində
- ☒ həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- ☐ kənd yerlərində

645 642. Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ☐ kəsmik və xama istehsal edən
- ☐ pendir istehsalı
- ☐ yağ – pendir
- ☒ qatıq və yoqurt istehsal edən
- ☐ süd-konservlər

646 643. Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsinin iqtisadi əsaslandırılması hansı ardıcılıqla həyata keçirilir?

- ☐ Müəssisələrin yerləşdirilməsi üçün makrorayonun müəyyən edilməsi; xammal emalına lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi üçün mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- ☐ xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsinin müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ müəssisənin yerləşdirilməsinin makro rayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- ☒ xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi mikrorayonunun müəyyən edilməsi; müəssisənin yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi
- ☐ İstehsalın yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi; yerləşdirmənin makrorayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

647 644. Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- ☐ dəyirmanların və yarma zavodlarının yerləşdirilməsi yarma bitkilərinin becərildiyi və məhsulun istehlakı rayonlarından asılı deyil
- ☐ dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- ☐ dəyirmanlar əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda, yarma zavodları isə məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir
- ☒ dəyirmanlar əsasən məhsulun istehlak olunduğu yerdə, yarma zavodları isə yarma becərilən rayonlarda yerləşdirilir
- ☐ dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda yerləşdirilir

648 645. Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- ☐ onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması
- ☐ istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- ☐ xammal zonalarına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- ☐ istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- ☒ xammal zonasına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması

649 646. Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- ☐ çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meyilli olurlar
- ☐ unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır
- ☐ çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılır
- ☒ taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır
- ☐ unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur

650 647. Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

- ☐ xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaz olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması
- ☐ xammal emalının tərkibinin çoxkomponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması
- ☐ çoxnövlu xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı
- ☒ bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılmaz olması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı
- ☐ əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi

651 648. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?

- ☐ Spirtə
- ☐ Nişasta – pateka
- ☐ Konservlərə
- ☒ pivə - alkoqolsuz içkilərə
- ☐ Şəkərə

652 649. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?

- ☐ mineral, süni və ikinci emal
- ☐ ilkin və ikinci emal
- ☐ təbii və süni
- ☒ bitki və heyvan mənşəli
- ☐ mineral, süni və ilkin

653 650. Yeyinti sənaye xammalı əsasən:

- ☐ ikinci emal
- ☐ mineral
- ☐ sənaye
- ☒ kənd təsərrüfatı
- ☐ süni

654 651. Nişasta – patoka sənayesinin xammal bazasını nə təşkil edir?

- ☐ meyvə və giləmeyvə
- ☐ günəbaxan
- ☐ taxıl məhsulları
- ☒ kartof
- ☐ şəkər çuğunduru

655 652. Yeyinti sənayesində hazır məhsulun dəyərində xammalın və materialların xüsusi çəkisi necədir?

- ☐ 90%-dən yuxarı
- ☐ 40%-ə qədər
- ☐ 30%-dən aşağı
- ☒ 70%-dən yuxarı
- ☐ 60%-ə qədər

656 653. Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?

- ☐ əməyin təşkili və idarəetmə
- ☐ əmək ehtiyatları
- ☐ elmi – texniki tərəqqi
- ☒ xammal resursları
- ☐ mülkiyyət forması

657 654. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

- ☒ istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- ☐ bərpa oluna bilməməsi
- ☐ aşağı dəyərə malik olması
- ☐ onun daşınqılı olmaması
- ☐ bir komponentli olması

658 655. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülükə əlaqədar deyil?

- ☐ spirt istehsalı
- ☒ pivə - alkoqolsuz içkilər
- ☐ konserv istehsalı
- ☐ kraxmal-pateka
- ☐ şəkər istehsalı

659 656. Sənaye xammalının hansı növləri məlumdur?

- ☐ mineral, süni, ilkin
- ☐ təbii və süni
- ☐ bitki və heyvan mənşəli
- ☒ mineral, süni və ikinci
- ☐ ilkin və ikinci

660 657. Yeyinti sənaye sahələrinin xammal bazasının inkişafının və formalaşmasının ən mühüm amilləri bunlardır:

- ☐ sosial – iqtisadi və texnoloji
- ☐ xammal və sosial
- ☐ texnoloji və xammal
- ☒ təbii – iqlim və sosial - iqtisadi
- ☐ təbii – iqlim və əmək

661 658. Hansı sənayenin xammal bazası özündə taxıl, unüyütmə və yarma sənayesinin tullantılarını, ət və balıq sənayesini, yağlı bitkilər emalını, spirt, pivəbişirmə, şəkər sənayesini birləşdirir?

- ☐ likor - araq
- ☐ makaron istehsalı
- ☐ konserv istehsalı
- ☒ kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ unüyütmə

662 659. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- ☐ istehsal ləvazimatları
- ☐ ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- ☐ güc maşın və avadanlıqları
- ☒ iş maşın və avadanlıqları
- ☐ alətlər

663 660. Hansı sahədə iş maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi yeyinti sənayesi üzrə orta səviyyədən yüksəkdir?

- ☐ duz
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ balıq
- ☐ qənnadı

664 661. Hansı sahədə qurğuların xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ☐ balıq
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ duz
- ☐ qənnadı

665 662. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ☐ balıq
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şəkər
- ☐ duz

666 663. Hansı sahədə mövsümi ehtiyatın yaradılması xammalın hazırlanmasının mövsümi xarakteri ilə bağlıdır?

- ☐ pivəbişirmə
- ☐ makaron
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ çuğundur-şəkər
- ☐ qənnadı

667 664. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatları yüksək xüsusi çəkiyə (bütün dövryyə fondlarının dəyərinin 80 %-dən yüksək) malikdir?

- ☐ balıq
- ☐ unüyütmə-yarma
- ☐ şərabçılıq
- ☒ şəkər
- ☐ konserv

668 665. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnir?

- ☐ balıq
- ☐ konserv
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şərabçılıq
- ☐ çuğundur-şəkər

669 666. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövriyyənin yüksək uzun müddətliyinə malikdir?

- ☐ çuğundur-şəkər
- ☐ makaron
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şərabçılıq
- ☐ qənnadı

670 667. Aşağıdakı sahələrdən hansı yüksək dövriyyə əmsalına malikdir?

- ☐ şərabçılıq
- ☐ qənnadı
- ☐ makaron
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ çuğundur-şəkər

671 668. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatlarının mühüm hissəsini tara və qablaşdırma materialları təşkil edir?

- ☒ konserv
- ☐ çuğundur-şəkər
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ balıq

672 669. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- ☐ likor-araq
- ☐ qənnadı
- ☐ yağ-piy
- ☒ şəkər
- ☐ şərabçılıq

673 670. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- ☐ konyak istehsalı
- ☐ pivəbişirmə
- ☐ konserv
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ şərabçılıq

674 671. Yeyinti sənaye sahələrinin əmək resursları bütöv sənayenin əmək resurslarının təxminən neçə faizini təşkil edir?

- ☐ 0.2
- ☐ 0.1
- ☐ 0.05
- ☒ 0.07
- ☐ 0.13

675 672. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində əmək haqqı daha yüksək taarif dərəcələri ilə həyata keçirilir?

- ☐ çörəkbişirmə sahəsində
- ☐ konserv sahəsində
- ☐ ət və süd sahəsində
- ☒ efir yağları sahəsi
- ☐ alkoqolsuz içkilər sahəsində

676 673. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- ☐ 1000.0
- ☒ 850.0
- ☐ 200.0
- ☐ 450.0
- ☐ 650.0

677 674. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində əmək mihsuldarlığının natural göstəricisi qəbul edilməzdir?

- ☐ balıq
- ☐ şəkər - rafinad
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şərabçılıq
- ☐ konservlər

678 676. Kütləvi iaşədə əsas fondların ilkin dəyəri nədir?

- ☐ obyektlərin istismara verilməsi zamanı dövriyyə fondlarının yaradılmasına sərf olunan məbləğdir
- ☐ əsas fondların təkrar istehsalının dəyəridir
- ☐ obyektlərin istismara verilməsi zamanı əsas fondların daşınmasına çəkilən xərclərdir
- ☒ obyektlərin istismara verilməsi zamanı əsas fondların yaradılmasına sərf olunan məbləğdir
- ☐ əsas fondların tərkibində olan ödənilməyən dəyərin miqdarıdır

679 677. Tikinti sənayesinin fəaliyyəti:

- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı və xidmət sahələri üçün konsaltinq xidməti göstərməkdən ibarətdir

- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı və digər iqtisadi və sosial sektorlar üçün istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı əsas fondların bərpası və satışını təşkil etməkdən ibarətdir
- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı və digər iqtisadi və sosial sektorlar üçün istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı əsas fondların satışını təşkil etməkdən ibarətdir
- ☒ sənaye, kənd təsərrüfatı və digər iqtisadi və sosial sektorlar üçün istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı əsas fondlar yaratmaqdan, daşınmaz əmlakın bərpasını, əsaslı və cari təmirini həyata keçirməkdən ibarətdir
- ☐ sənaye, kənd təsərrüfatı və digər iqtisadi və sosial sektorlar üçün dövlyyətə fondları istehsal etməkdən ibarətdir

680 678. Tikinti materialları istehsalı hansı sahələrdən ibarətdir?

- ☐ yeyinti və yüngül sənaye üçün xammal və materialların hazırlanmasından ibarətdir
- ☐ əlvan və qara metalların hasil edilməsi, saflaşdırılması, həmçinin hörgü materiallarının və beton və dəmir-beton konstruksiyalarının hazırlanmasından ibarətdir
- ☐ əlvan və qara metalların hasilı, hörgü materiallarının və beton və dəmir-beton konstruksiyalarının hazırlanmasından ibarətdir
- ☒ mineral-tikinti xammalının çıxarılması, hörgü materiallarının və beton və dəmir-beton konstruksiyalarının hazırlanmasından ibarətdir
- ☐ əlvan və qara metalların hasil edilməsi, saflaşdırılması və onlardan yarımfabrikat və hazır məhsulların alınması mərhələlərindən ibarətdir.

681 680. Tikinti materialları müəssisələri-daha çox:

- ☐ Masallı, Lənkəran iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Gəncə və Şirvan şəhərlərində cəmləşmişdir.
- ☐ Masallı, Gəncə-Quba iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Sumqayıt və Şirvan şəhərlərində cəmləşmişdir
- ☐ Masallı, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Sumqayıt və Şirvan şəhərlərində cəmləşmişdir.
- ☒ Abşeron, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərində cəmləşmişdir
- ☐ Masallı, Şamaxı-Quba iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Sumqayıt və Şirvan şəhərlərində cəmləşmişdir

682 681. Tikinti materialları müəssisələrinin Abşeron, Gəncə-Qazax iqtisadi rayonlarında, xüsusilə Bakı, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərində cəmləşməsinin əsas səbəbi:

- ☐ nəqliyyat amili
- ☐ enerji resurslarının olması
- ☐ xammal bazasına yaxınlıq
- ☒ bu iqtisadi zonalarda tikinti materiallarına tələbat daha çox olması
- ☐ ucuz əmək resurslarının olması

683 682. Azərbaycanda tikinti materialları istehsalına görə 1-ci yerdə:

- ☐ sement istehsalı və dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☐ təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı tutur
- ☐ sement istehsalı durur.
- ☒ dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☐ sement istehsalı və təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı durur

684 683. Azərbaycanda tikinti materialları istehsalına görə 2-ci yerdə:

- ☐ dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☐ sement istehsalı və dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☐ sement istehsalı və təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı durur
- ☐ təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı tutur
- ☒ sement istehsalı durur.

685 684. Azərbaycanda tikinti materialları istehsalına görə 2-ci yerdə:

- ☐ sement istehsalı və dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☐ sement istehsalı durur.
- ☐ dəmir-beton konstruksiyaları istehsalı durur.
- ☒ təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı tutur
- ☐ sement istehsalı və təbii divar daşı və müxtəlif xammal hasilatı durur

686 685. Ölkədə inşaat, memarlıq və şəhərsalmaya aid dövlət siyasətini həyata keçlərməsinə nəzarət işi hansı dövlət qurumlarına həvalə edilmişdir?

- ☐ respublikanın Dövlət Şəhərsalma Arxitektura Komitəsinə, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə, SES-lərə və Fövqəladə Hallar Nazirliyinə həvalə edilmişdir.
- ☐ respublikanın Dövlət Gömrük Komitəsinə və Fövqəladə Hallar Nazirliyinə həvalə edilmişdir
- ☐ respublikanın Dövlət Şəhərsalma Arxitektura Komitəsinə, Dövlət Gömrük Komitəsinə həvalə edilmişdir
- ☒ respublikanın Dövlət Şəhərsalma Arxitektura Komitəsinə, Fövqəladə Hallar Nazirliyinə həvalə edilmişdir.
- ☐ Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə, SES-lərə və Fövqəladə Hallar Nazirliyinə həvalə edilmişdir

687 686. Tikinti-quraşdırma işlərinin maya dəyərinin neçə %-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir?

- ☐ 21-28%-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir.
- ☐ 15-25%-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir
- ☐ 25-30%-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir.
- ☒ 55-65%-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir
- ☐ 85-90%-ini tikinti materialları və konstruksiyalarına çəkilən xərclər təşkil edir

688 687. Tikintinin material resurslarına olan tələbatının təqribən neçə %-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir

- ☐ 08%-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir
- ☐ 10%-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir
- ☐ 30%-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir
- ☒ 80%-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir
- ☐ 12%-ini sənayenin tikinti materialları, metallurgiya, ağac emalı və sellüloz-kağız sahələri təmin edir

689 688. Tikinti sənayesi məhsullarına:

- ☐ sement, dəmir-beton konstruksiyalar və panellər, daş-kömür, kərpic, şüşə, şifer, asbest-sement boru, qonur kömür, polimer-tikinti materialları, linoleum, santexnika, kimyəvi qapı-pəncərə məmulatları daxildir
- ☐ qaz-neft məhsulları
- ☐ su və maye konsentratlar
- ☒ sement, dəmir-beton konstruksiyalar və panellər, kubik-mişar daşı, kərpic, şüşə, şifer, asbest-sement boru, istilik-izolyasiya, polimer-tikinti materialları, linoleum, santexnika, kimyəvi qapı-pəncərə məmulatları daxildir
- ☐ turizm sənaye məhsulları

690 690. tikintidə istifadə olunan hansı xammal və materiallar ehtiyatları Abşeronda cəmlənmişdir?

- ☐ daş, şüşə, tikinti qumu, mineral sular.
- ☐ daş, şüşə, tikinti qumu, daş-kömür
- ☐ daş, mis, tikinti qumu, keramika
- ☒ daş, şüşə, tikinti qumu, keramika

- ☐ neft-qaz, şüşə, tikinti qumu, keramika

691 691. Mişar daşı hansı karxanalarda daha çox istehsal olunur?

- ☐ Qaradağ, Güznüt, Şüvəlan, Korgöz karxanasında istehsal olunur
☐ Qarabağ, Güzdək, Şüvəlan, Korgöz karxanasında istehsal olunur
☐ Qaradağ, Güzdək, Şirvanın, Korgöz karxanasında istehsal olunur
☒ Qaradağ, Güzdək, Şüvəlan, Korgöz karxanasında istehsal olunur
☐ Qaradağ, Güzdək, Şüvəlan, Şəki karxanasında istehsal olunur

692 692. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı tikinti sənayesində istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ paralellik prinsipi;
☐ müənasiblik prinsipi;
☐ fasiləsizlik prinsipi;
☒ bərabərlik prinsipi
☐ ahəngdarlıq prinsipi;

693 693. Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ☐ analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
☐ məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti
☐ məhsulun maya dəyəri
☒ hazır məsul anbarının həcmi
☐ inflyasiyanın səviyyəsi

694 694. İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

- ☐ düzxətli forma.
☐ predmet forması;
☐ texnoloji forma;
☒ analitik forma;
☐ fərdi forma;

695 695. Dövriyyə zadeli nə vaxt yaradılır?

- ☐ zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır.
☐ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır;
☐ ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır;
☒ bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır;
☐ iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmamış boş dayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalamaq üçün yaradılır;

696 696. Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- ☐ normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır.
☐ fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır;
☐ fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır;
☒ əsas, köməkçi və xidmətdəyi istehsal proseslərinə ayrılır;
☐ əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır;

697 697. Müəssisə işçiləri işləyirlər ki:

- ☐ rentabellik yüksəlsin;
- ☒ əmək haqqı yüksəldilsin;
- ☐ kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın;
- ☐ istehsal xərcləri azaldılsın;
- ☐ əmək məhsuldarlığı artsın;

698 698. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- ☐ hazırlıq-tamamlama vaxtı;
- ☐ iş yerinə xidmət vaxtı;
- ☐ əsas vaxt;
- ☒ mənzuniyyət vaxtı;
- ☐ köməkçi vaxt;

699 699. Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməz formasından istifadə olunur?

- ☐ rəhbərlər.
- ☐ mütəxəssislər;
- ☐ əsas fəhlələr;
- ☒ köməkçi fəhlələr;
- ☐ xidmətçilər;

700 700. Növbə daxili iş vaxtı itkilərinə aiddir:

- ☐ bütün günü boşdayanma.
- ☐ müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama;
- ☒ materialın emal üçün gecikməsi;
- ☐ üzrsüz səbəbdən işdə olmama;
- ☐ xəstəlik üxəndən boşdayanma;